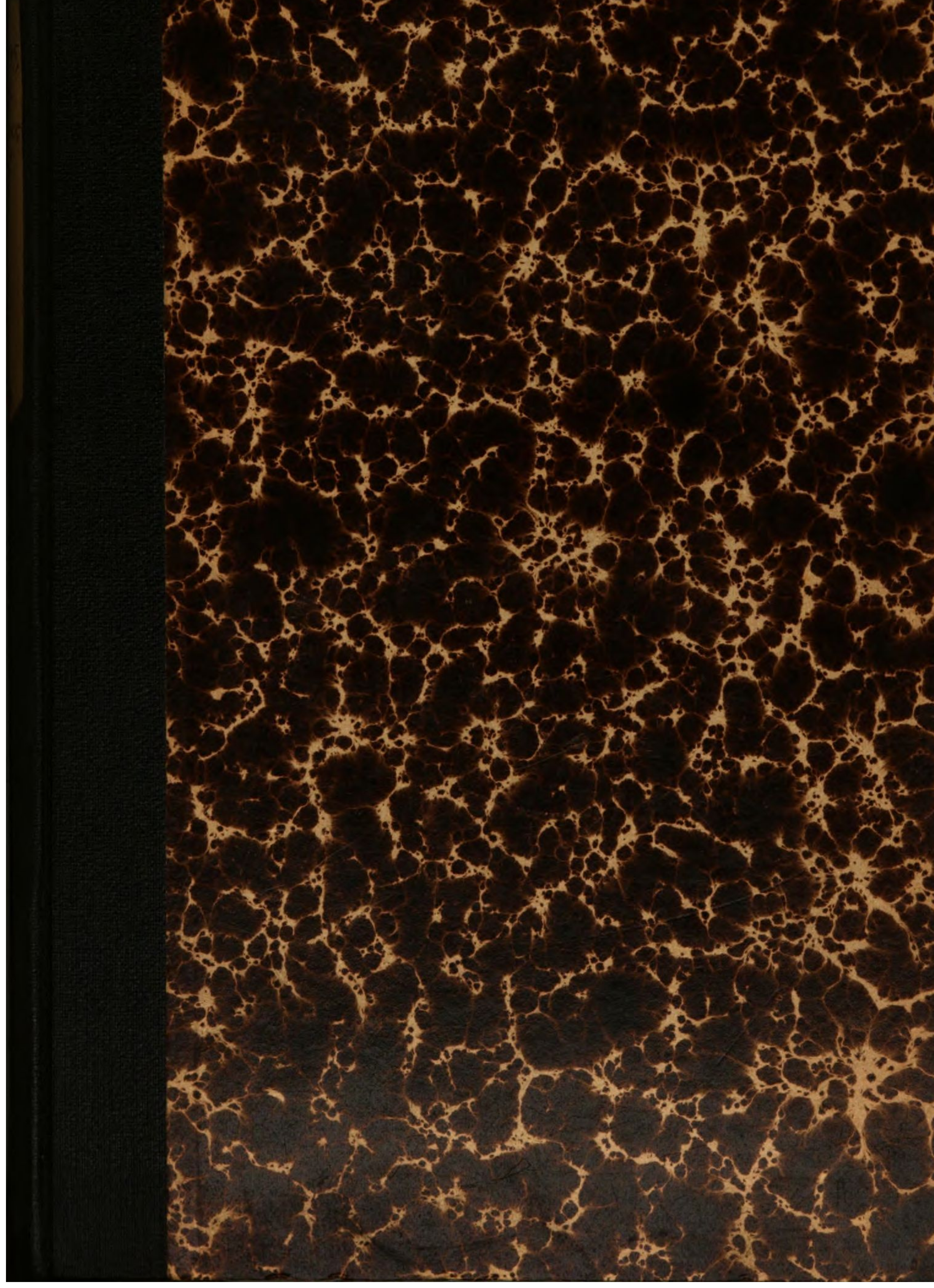
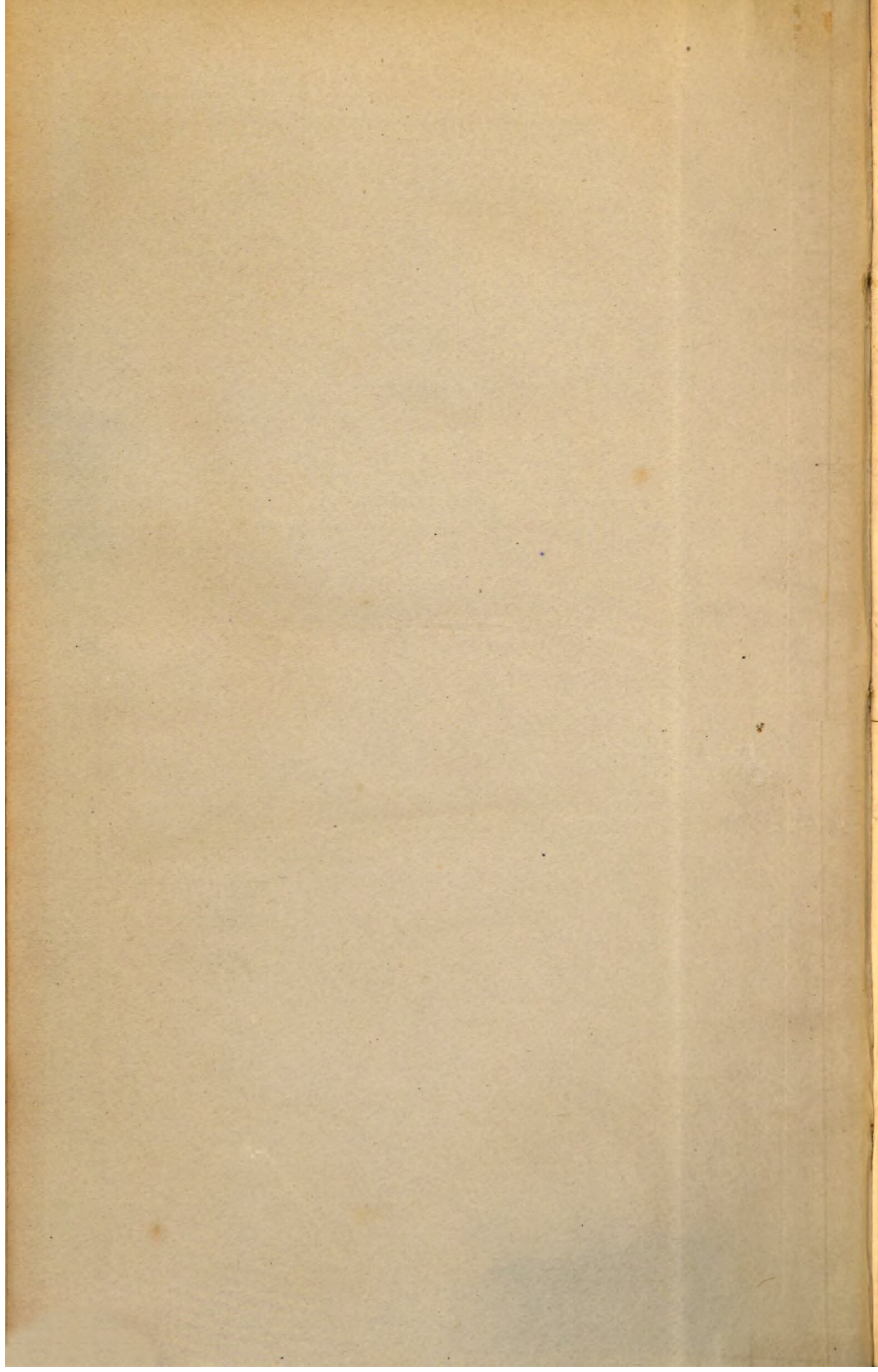

P. o. rel.

1576

Botsis

P. o. mel. 1576

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ

ΝΑΥΤΗΣ

ΠΟΙΗΣΙΣ

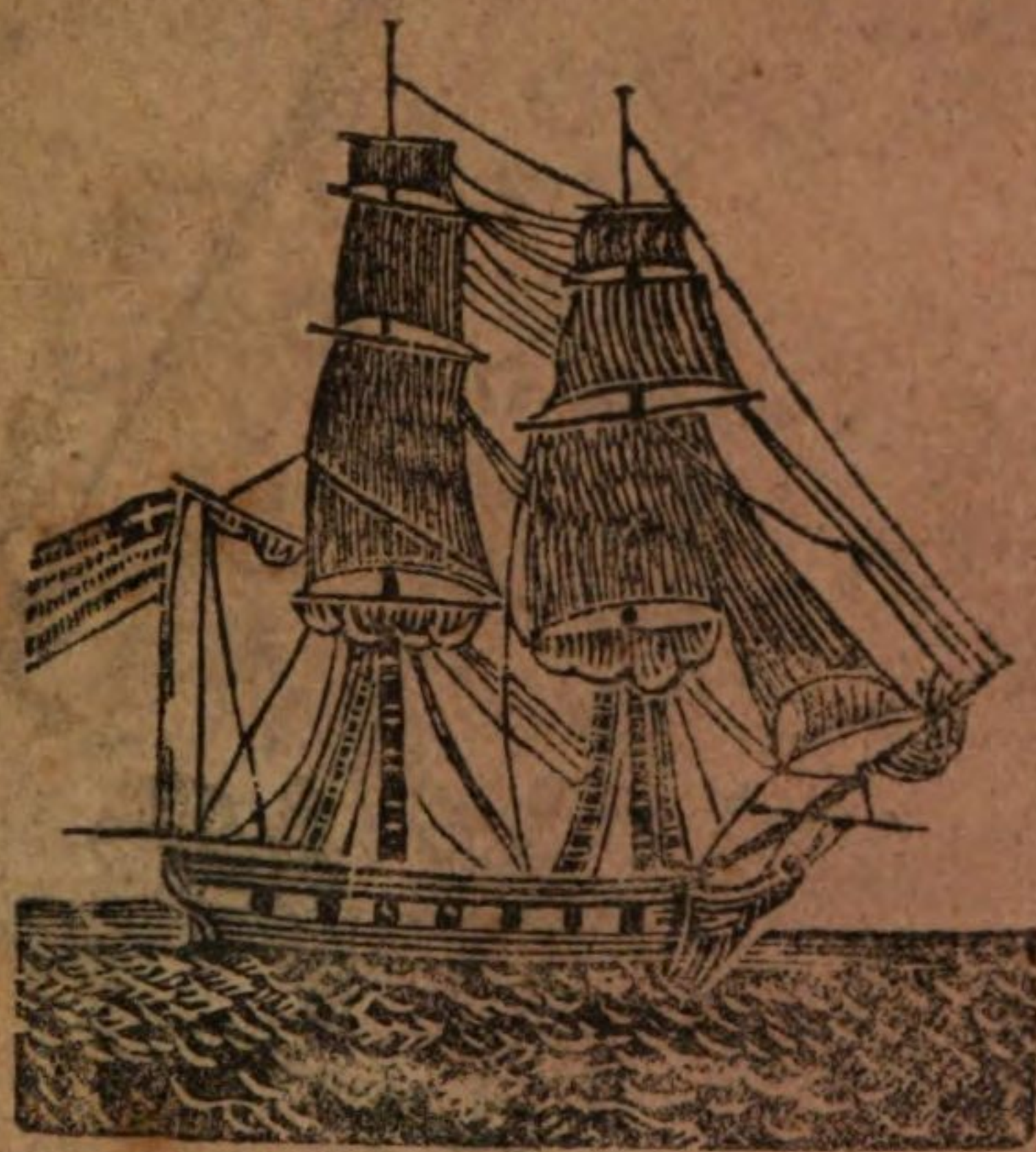
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Ν. ΒΟΤΣΗ.

Ἄρ. 2.

ΝΑΥΜΑΧΟΣ

ΗΡΩΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΙΗΜΑ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΕΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΜΕΡΗ.

1853.

759 B

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ

ΝΑΥΤΗΣ

ΠΟΙΗΣΙΣ

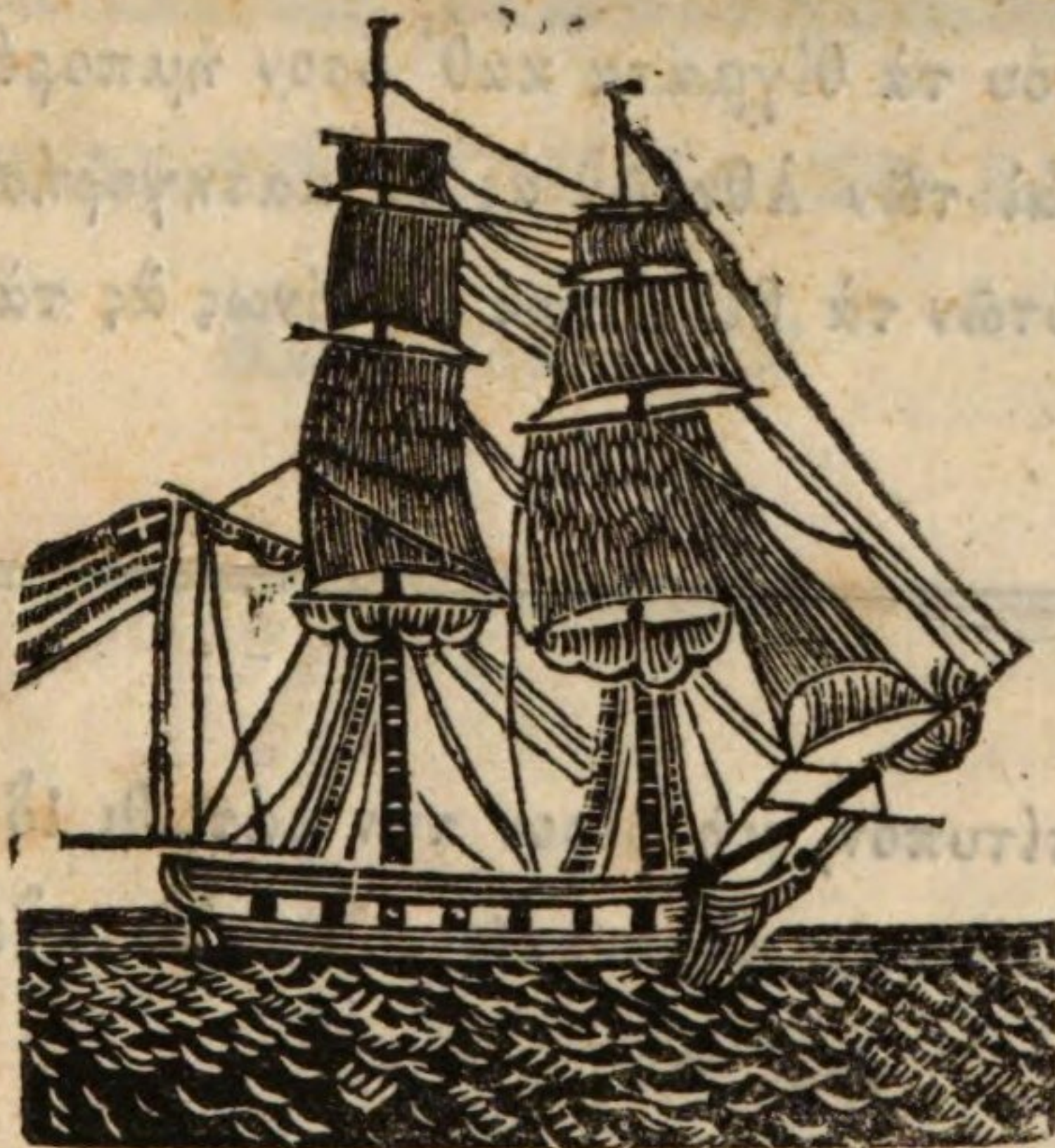
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Ν. ΒΟΤΣΗ.

Ἄρ. 2.

ΝΑΥΜΑΧΟΣ

ΗΡΩΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΙΗΜΑ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΕΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΜΕΡΗ.

1853.

Υ

Εἰς κεραυνὸς σκληρότατος ἐκ θόλου οὐρανόυ
Μ' ἀφῆρσε τοὺς οἴακας τοῦ μαύρου μου τοῦ πλοίου·
Ἐγὼ δ' ἐσώθην μέ τινας ἐκ τῶν νχυτῶν τυχέως,
Οἱ δ' ἄλλοι ναῦται ἔγειναν θῦμα ψυχροῦ βορρέως·
Ἀλλὰ ἀμέσως ἔπεσα εἰς τὴν μελαγχολίαν,
Καὶ λύπη ἐκυρίευσε τὴν μαύρην μου καρδίαν·
Καὶ ἔκτοτ' ἠναγκάσθηκα τὸν φοῖβον νὰ ἀκούσω
Εἰς ὅ,τι ψάλλει κ' ἤρχισα τὴν λύραν του νὰ κρούσω·
Τώρα δὲ ἀπεφάσισα εἰς τύπον νὰ ἐκθέσω
Τῆς λύρας του τὰ θίγματα καθ' ὅσον ἠμπορέσω·
Κ' οἱ ποιηταὶ τῶν Ἀθηνῶν ᾗς τὰ κατηγορήσουν,
Καὶ κατ' αὐτῶν τὰ βέλη των ἀφθόνως ᾗς τὰ χύσουν.

Πᾶν ἀντίτυπον, μὴ φέρον τὴν κάτωθι ιδιόχειρον ὑπο-
γραφὴν θεωρεῖται κλοπιμαῖον, καὶ καταδιώκεται κατὰ
τὸν νόμον.

Ἡ δὲ σφραγὶς

BIBLIOTHECA
REGIA
MONASTENSIS

**ΤΟΙΣ ΥΠΕΡ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑ
ΘΑΛΑΣΣΑΝ ΑΓΩΝΙΣΑΜΕΝΩΝ
ΥΕΣΙ ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ ΤΟ ΔΕ
ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ**

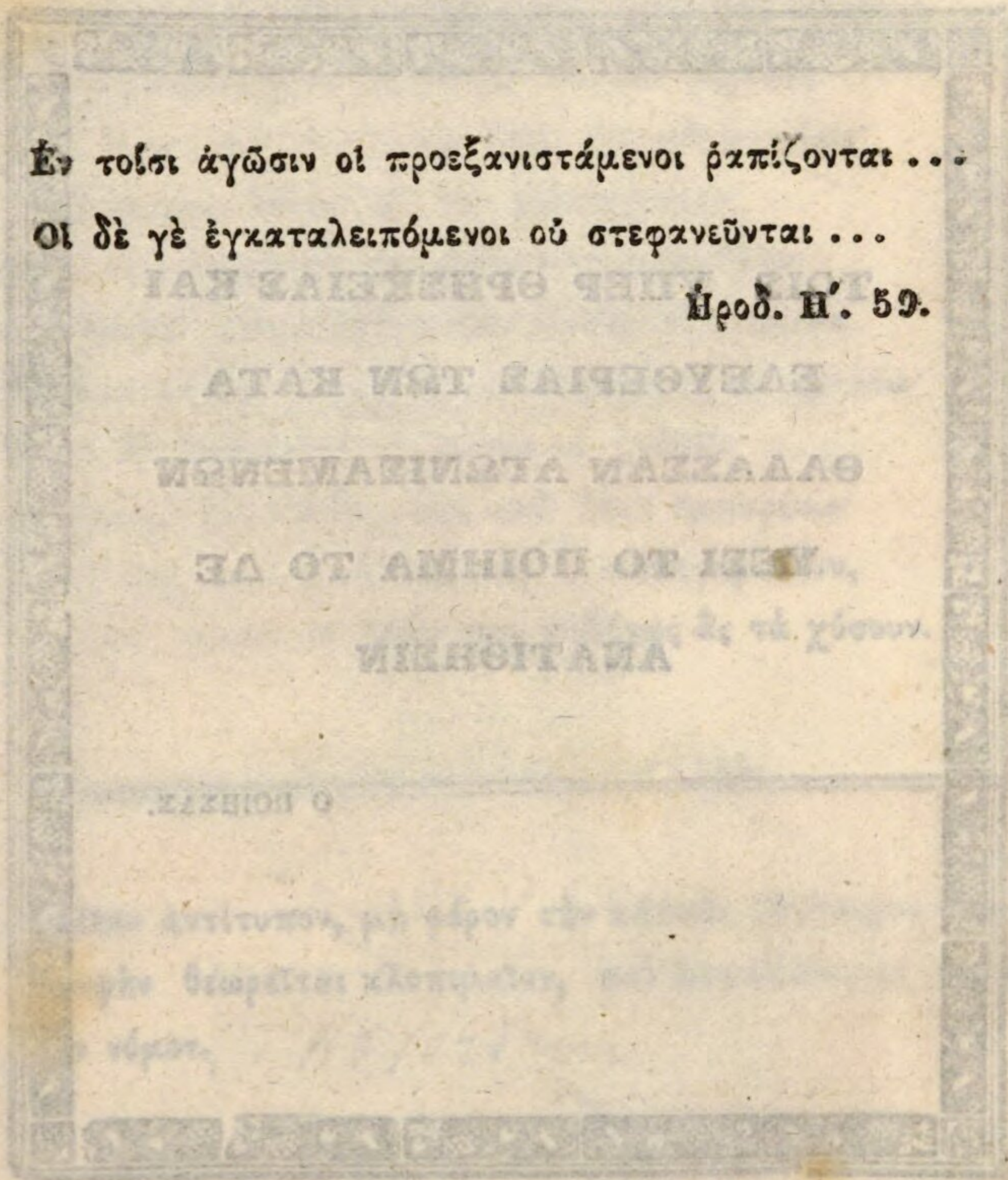
Ο ΠΟΙΗΣΑΣ.

Ἐν τοῖσι ἀγῶσιν οἱ προεξανιστάμενοι ῥαπίζονται . . .

οἱ δὲ γὰρ ἐγκαταλείπόμενοι οὐ στεφανεύονται . . .

Ἡροδ. Η'. 59.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μακράν! μακράν... ὦ ζοφεραὶ τῆς μελαγχολίας νιφάδες! ἐάσατέ με πρὸς στιγμὴν, ἀπέλθετε, ἔνχ' ἀναβυθισθῇ ἡ διάνοιά μου, ἐκ τῆς ἀβύσσου τῶν λυπηρῶν λογισμῶν, εἰς ἣν ἐπὶ τετραετίαν ὁλόκληρον αὐτὴν ἔχετε ρίψει. . . .

Τριὰς τῶν γιγαντειοτέρων πυραμίδων τῆς ὑψηλίου, κολοσσοὶ νεφελοκόρυφοι, φωλεαὶ θαλασσοδίων ἀετῶν, Ἰδῶρα, Σπέτσαι καὶ Παρᾶ! κατερρέυσατε ἀκρότως, Σεῖς! αἱ ἐν ἐκπληκτικῷ κρότῳ τὴν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν ἐκ θεμέλιων κλονήσασαι· κατερρέυσατε, καὶ ἡ ψυχρὰ τῆς λήθης κόνις ἐκατομπηχιχίως βαθαί! σᾶς ἐκάλυψεν, ὁ δὲ φιλαίστωρ ἐπὶ τῶν οὕτω κεκαλυμμένων ἐρειπίων ὑμῶν διερχόμενος ματαίως ἐρευνῶν ζητεῖ ν' ἀναπολήτῃ εἰς τὴν μνήμην τοῦ τὸ ἀπέραντον μεγαλείου, τὴν ἀκαταμάχητον ὑμῶν ἰσχύν, . . . Τὰ τέκνα σας, οἱ ἀλιγενεῖς καὶ θαλασσοδίοι ἀετοί, οἱ τὴν βαρεῖαν πολλῶν αἰώνων τῆς Ἑλλάδος δουλείαν ἀποτεινάζαντες, ἀφ' οὗ ματαίως περιῆλθον πόλεις καὶ ἄστυα, ὁδοὺς καὶ ῥύμας ὅπως ἐπενθυμίσωσιν εἰς τοὺς δεινῶς πρὸ εἰκοσιπενταετίας ἀπὸ Τούρκους βαρβάρους πάσχοντας συναδελφύς των, τὸ τῆς εὐγνωμοσύνης καθῆκον ἔρχονται νῦν ἐν

μετὰ τὸ ἄλλο, ἐπὶ τῆς πεπτωκυίας μεγαλοπρεποῦς τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς στήλης, καὶ θρηνοῦσι τὸ μαῦρον μέλλον τῶν τέκνων των, τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος, καταστραφέν! διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν νήσων, διὰ τῆς ταπεινώσεως τῶν ναυτικῶν! . . . ἐν τούτων εἶμαι καὶ ἐγώ, καὶ ἐπὶ τῶν μεγαλοπρεπῶν σπονδύλων τῆς κατακεκλιμμένης Ὀλυμπίου στήλης καθίσας, ἔρριψα βλέμμα εἰς τὰς περὶ αὐτὴν ἀγερόχως ἱσταμένας, λοιπὰς στήλας, τὰς περιεπτούσας δυσχίλια ὀλόκληρα ἔτη διὰ τῶν ὠραίων περικρανίων των τὰς χιονολεύκους καὶ ἀργυροειδεῖς τῆς Ἀττικῆς νεφέλας, καὶ περιφρονούσας τὰς χαλαζοφόρους ἀνεμοταραχάς, τοὺς φρικαλέους τύφωνας, καὶ ἐνθυμήθην τὸ ἐπὶ τῆς ἐπανάστασεως ὕψος ὑμῶν, τὴν παντοδυναμίαν ἐκείνην, δι' ἧς ἀγερώχως τέσσαρας μεγάλας χριστιανοφόνους δυναστείας ἐπεριφρονήσατε, . . . εἶτα Δυτικο-Βόρραθεν ἀτενίσας, ἐνθυμήθην τὴν ναυμαχίαν τῶν Πατρῶν, εἰς τὸν βυθὸν τῆς ὁποίας σώζονται ἔτι τὰ συντρίμματα τῶν κεραιῶν τῶν Ὀθωμανικῶν δικρότων, ἃς περ ἐν θριάμβῳ συνέτριψεν ὁ νέος Θεμιστοκλῆς τῆς Ἑλλάδος Μιαούλης, μόνος κατὰ ὀλοκλήρου στόλου μαχόμενος. Νότεθεν δὲ ἐνθυμήθην τὸν τρομακτικὸν θό-

ρυδον τῆς περὶ τὸ Τρίκερι (1) θαλάσσης, ὃν περ αἱ
σφαῖραι τοῦ Κίμωνος Κριεζῆ ἐπροξένουν διώκουσαι
τοὺς ὑπερηφάνους στόλους τοῦ Ἀλάστωρος βαρβάρου.
Πρὸς Ἑω δὲ καὶ Μεσημβρίαν τὸ δέος τῶν Ὀθωμα-
νῶν καὶ ὀργίλων Ἀράβων, εἰς τὴν θέαν τῆς φλογὸς καὶ
τοῦ καπνοῦ τῶν ἐν τῇ Τενέδῳ καὶ Χίῳ ὑπὸ τοῦ ἀτρομή-
του Κανάρη πυρποληθέντων πολυκανόνων πλοίων των
καὶ τὰ τῆς Ἐρυσοῦ, Σάμου, Μυκάλης, Καφηρέως τε,
καὶ Καλύμνου τρόπαια, ἔνθα Τουμβάζαι, Σαχτοῦραι,
Ἀποστόλαι, Ἀνδροῦτσοι, Βουλγάρεις Πιπίνοι, Θεο-
χάραι, Παπανικολεῖς, Μποτασαῖοι Σαχίνοι, καὶ Ῥά-
πται, ἀνώτεροι τῶν κατὰ τὴν Σαλαμίνιον ἐκείνην
ναυμαχίαν τριηραρχῶν ἀνεφάνησαν. Καὶ πρὸς ἡλί-
ου Δύσιν τὸν Ἀναστάσιον Τσαμαδὸν τὸν ἄλλον τῆς
Ἑλλάδος Φορμίωνα, τὸν Σπαρτιατικῶς ἀποθανόντα,
καὶ τὴν ξενήκουστον ἐκείνην τοῦ πλοίου του ναυμα-
χίαν καθ' ἣν πάντες οἱ ἐν αὐτῷ διέπρεψαν, καὶ τέ-
λος τὴν Μιαούλιον ἐν Μεθώνῃ ἐκδίκησιν καθ' ἣν δώ-
δεκα χρυσοστόλιστα καὶ σκιόεντα τοῦ τυράννου σκά-
φη, μετὰ μυριάδος πυριφλεχθέντων Τούρκων, εἰς τὸν
Αἰθέρα ἐτινάχθησαν, καὶ τὴν σύγχρονον τοῦ ὑπὸ
τῶν Ἀράβων ἐν τῷ παραλίῳ κατεχομένου φρουρίου

(1) Νησίδιον ἀντικρυ τῶν Σπετσῶν, πρὸς τὴν δυτικὴν ἐκτὴν εἰς
Ἰθάκας κείμενον.

φρικώδη κατὰ κρήμινισιν . . . ἐθαύμαστα τὸ μέγεθος τῶν
τοσούτων καὶ τηλικούτων τροπαίων, καὶ ἐμεγαλαύ-
χητα, ὡς εἰκός, ὅτι γόνος μιᾶς ἐξ ὑμῶν εἶμαι ! ἀλλ'
ἔρριψα τὸ βλέμμα καὶ ἐπὶ τῆς πεπτωκυίας, καὶ τὰ
αἵτια τῆς πτώσεως ὑμῶν ἐνθυμηθεὶς εἰς ἄουσον με-
λαγχολίας ἐρρίφθην, στένων καὶ θρηνῶν· ἀλλ' ἰδοὺ
ποδοκροτημάτων θόρυβος καὶ κλαγγὴ σειομένου ξίφους
ἐκ τοῦ θυθοῦ τῆς λύπης τὰς αἰσθήσεις μου ἐπανήγα-
γον καὶ ὑψώσας βλέμματα εἶδον χρυσοστολίστους νε-
ανίας, καὶ ἡ καρδία μου ἐσκίρτησε, καὶ ἠγέρθην πα-
ρυτίκῃ καὶ πρὸς αὐτοὺς ἀσθμαίνων ἔδραμον, νομίσας
ὅτι θὰ ἰδῶ υἱοὺς μεγαλουργῶν ναυάρχων καὶ ὑποναυ-
άρχων, τέκνα ἐνδόξων τοῦ ἀγῶνος ἀρχηγῶν καὶ Πλοι-
άρχων, ἀλλὰ φεῦ ! ἀντὶ τούτων εἶδον ἀλάστωρας
ἡμιμυθεῖς, μικρολόγους καὶ φληνάφους (1) ἀλαζωνικῶς
πορευομένους, καὶ εἰς τοὺς ῥακοενδυμένους υἱοὺς τῶν
ἀγωνιστῶν περιφρονητικῶς ἐμῆλέποντας· κατηγῆς ὄθεν
καὶ πλήρης ἀγανακτικῆς ἔσπευσα ἐν τῇ ἀχυροκα-

(1) Παρακαλῶ τοὺς εἰρημένους νεανίας Τ. Ρ. Σ. καὶ τοὺς τοιοῦ-
τους, τοὺς πρὸς τὸ πρέπον ἐν τῷ Β. Νευτικῷ περιστρέφονται, νὰ
μὴ ἐτραχθῶσι διὰ τὴν πικρὴν ταύτην ἀλήθειαν, καὶ νὰ πύξωσι
τοῦ λοιποῦ, τοῦ νὰ περιφρονῶσι τοὺς υἱοὺς τῶν ἀγωνιστῶν εἰς τὴν
οἰκὴν ἀσυγκρίτως ταύτων κρείττους. . .

λύδη μου, καὶ πρὸ τοῦ κεκονιαμένου Πατρικοῦ μου
ξίφους τοῦ τοσάκις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν τυράννων
σελαγίσαντος καθήσας, τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα « ΝΑΥΜΑ-
ΧΟΣ » ἡρωϊκὸν ἱστόρημα ἐποίησα, ἵνα, ἐξιστορῶν
εἰς τὴν νέαν ταύτην γενεάν τὰ εὐγενῆ καὶ γενναῖα τῶν
κατοίκων τῶν τριῶν ἐνδόξων νήσων αἰσθήματα, κι-
νήσω αὐτῆς τὴν συμπάθειαν ὑπὲρ τῶν ἐν ταῖς ῥύμαις
τῶν πόλεων τρεχόντων ἀτυχῶν κατοίκων των, καὶ
τὴν ἀγανάκτησιν κατὰ τῶν αἰτίων τῆς δυστυχίας
τῶν.

Καὶ ἐγὼ μὲν ὦ Ἕλληνες ὑπὸ τοιούτων αἰσθημάτων
ὀρμώμενος, θαρρόντως ἐνώπιον ὑμῶν ὡς καθήκοντος
ἱεροῦ ἐκτελεστῆς ἐμφανίζομαι· Σεῖς δέ, ἐνθυμήθητε,
ὅτι ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τοὺς ἀμνημονεύτους ἀκόμη χρόνους
διὰ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς
δόξης καὶ δυνάμεως ὑψώθη, καὶ νῦν πάλιν τὴν ἐλευ-
θερίαν ἀπέκτητε, καὶ μὴν ἐγκαταλείπετε εἰς τὴν
πτῶσιν των τὰς τρεῖς ἐκείνας νήσους, αἵτινες διὰ τῶν
καρτεροθύμων κατοίκων των τοσαύτην τιμὴν καὶ
δόξαν εἰς ἀπαξάπασαν τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν περι-
εποιήσαντο.

Σεῖς δέ, ὦ νεανίαί τῆς Ὑδρας, διὰ τῆς μορφώσεως
τῶν ἡθῶν σας διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ παιδείας, δείξατε

ΝΑΥΜΑΧΟΣ

ΤΟΜΟΣ Α'.

(Ἀπὸ τοῦ ναυαγίου τοῦ μέχρι τῆς ἐκ τοῦ βαρά-
θρου ἐκβολῆς του.)

Ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστάμενοι ῥαπίζονται . . .

Οἱ δὲ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεοῦνται.

Ἡροδ. Η'. 59.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡ ἐξύμνησις τῶν Ναυμαχιῶν Χίου, Ἰκαρίας καὶ Σφακτηρίας, καὶ τῶν εὐγενῶν ὑπὲρ Πατρίδος αἰσθημάτων, τῶν κατοίκων τῶν τριῶν νήσων, Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Ψαρῶν, διὰ τῆς ἐξιστορήσεως τοῦ βίου Ναυμάχου τινος, ὡς καὶ ἡ ἐκτραγώδης τῆς τωρινῆς αὐτῶν καταστάσεως.

Ναυμάχος τις ἐκ τῶν τοῦ πλοίου τοῦ Α, Τσαμαδοῦ, αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐν θριάμβῳ ἐκ τῆς Σφακτηρίας τοῦ εἰρημένου πλοίου ἔξοδον, καὶ σταλεὶς πρὸς τὸν τῆς Αἰγύπτου Σατράπην, ἐξορίζεται παρὰ τούτου μετὰ ἐν ἔτος εἰς τὰ μεσόγεια μέρη τῆς Ἀραβίας, ἔνθα διαμείνας παρὰ τινι ἀρχηγῷ τῶν Βεδουίνων, ὡς δορυφόρος εἰκοσιπενταετίαν ὀλόκληρον, χωρὶς οὐδὲν περὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος νὰ μάθῃ, δραπετεύει βοηθεία Σάρρας τινος ἐρωμένης του καὶ Μερτζάνη ἐπιτηρητοῦ του· ἀλλ' ἐνῶ ἐπέστρεφε, θύελλα τρομερὰ τὸν καταλαμβάνει παρὰ τὰ πρόθυρα τῆς πατρίδος τοῦ Ὑδρας, καὶ ναυαγήσας εἰς τινὰ

ταύτης ὕφαλον ἐξεμείται εἰς τὴν παραλίαν τῆς ἡμιθανῆς, ἔνθα ὁ κακὸς τῶν νήσων δαίμων διερχόμενος τὸν λαμβάνει ἐπ' ὤμων, τὸν ρίπτει ἐντὸς φρικαλέου βαράθρου, καὶ ἀπέρχεται· ὁ δὲ πολύτλας Ναυμάχος ἀναλαβὼν τὰς αἰσθήσεις του, καὶ τὴν ἐξοδὸν τοῦ βαράθρου ἀναζητῶν, συναντᾷ γυναῖκα μὲ λευκὴν σινδόνα κεκαλυμμένην, παρὰ τῆς ὁποίας παρακληθεὶς, διηγεῖται ἐν παρόδῳ εἰς ταύτην, καὶ εἰς πολλὰ τῶν ἀπὸ πολλὰς ὁπὰς ἐξελθόντων φασμάτων τὰς Ναυμαχίας Χίου, Ἰκαρίας καὶ Σφακτηρίας, τὴν αἰχμαλωσίαν του, καὶ ἐν γένει πᾶν ἄξιον λόγου συμβάν τοῦ βίου του· παρὰ ταύτης δὲ μανθάνει τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὴν πενίαν καὶ ἐλσεινότητα τῶν νήσων· εἰς τὴν τελευταίαν ὁμῶς ταύτην ἀγγελίαν αὐτὸς μὲν λειποθυμεῖ, ἡ δὲ γυνὴ ρίψασα τὴν σινδόνα ἀναδεικνύεται εἰς αὐτόν, ὅτι αὐτὴ εἶνε ἡ τόσον περιπόθητος δι' αὐτὸν Ἰδρα, ὅτι τὰ κυκλοῦντα αὐτὸν φάσματα εἶνε αἱ ψυχαὶ τῶν συναγωνιστῶν του, καὶ ὅτι τέλος τὸ σπήλαιον αὐτὸ εἶνε, τὸ βάραθρον τῆς πενίας καὶ ἐλσεινότητος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ κακὸς δαίμων τὰς τρεῖς νήσους καὶ ἰδίως αὐτὴν ἔχει ρίψει· ἐνῷ δὲ ὁ μὲν Ναυμάχος ζητεῖ νὰ ἐγερθῇ διὰ ν' ἀσπασθῇ τὰς δεξιὰς τῶν συναγωνιστῶν του, αἱ δὲ σκιαὶ τούτων παρηγοροῦσιν αὐτόν, αἴφνης καπνὸς μαῦρος πλημμυρεῖ τὸ βάραθρον, ὁ δαίμων ἐμφανίζεται, τὸν ἀναρπάζει, καὶ ρίψας αὐτὸν ἔξω τοῦ βαράθρου, χάνεται τὴν πρὸς τὴν Ἰδραν ἄγουσαν δεικνύων.

• • • • •
• • • • •

Μῆτερ! Μουσῶν Μνημοσύνη! Θεά! Θεαινῶν πρώτη!
Τῆς λήθης τὰ κατάμαυρα, τὰ ζοφερά τὰ σκότη,
Διάλυσον! καθὼς τὸ φῶς νυκτὸς ἄχλυν παχεῖαν,
Τὴν διαλύει πάραυτα· καὶ οὕτω μ' ἁρμονίαν.

Τοῦ Ἰδρας Ὀδυσσέως
Ἐξιστορήσω τὰ δεινά, ὦ Θεάινα, ἡδέως!

Πνοαὶ ἀνέμων ἔπαυσπαν, ἡ θάλασσα καχλάζει
Ἀστέρας δὲ τοὺς φωταυγεῖς νεφέλη τοὺς σκιάζει·
Αὐτὸ βαβαί! τὸ κάχλασμα, εἶνε τῆς τρικυμίας
Σημεῖον, ὡς καὶ πρόδρομος θυέλλης τῆς ἀγρίας
Ὁ δὲ θολὸς ὀρίζων
Εἶνε ὁ δαίμων ὁ κακός, ὁ ναύτας φοβερίζων.

Κ' ἰδοὺ! ναύτης ἐφάνηκεν, εἰς ξύλου μικρὸν τμήμα,
 Ἀμφιταλαντευόμενος εἰς τὸ θαλάσσης κύμα·
 Γῆν ἐπεθύμει νὰ ἰδῇ, πλὴν δι' αὐτὸν ἐχάθη·
 Καθότι τὴν ἐσκίασαν ἀχλύος φρικτὰ βάθη·

Στενάζων δὲ βαθέως

Ἐμάντευσεν πῶς θὰ ἐλθῇ ἡ θύελλα ταχέως!

Κ' εἰς νεφελώδη οὐρανὸν τὸν κίνδυνον εἰκάζων,
 Ὑψώσας τὰς ὀφρύας του, αὐτὰ εἶπε στενάζων·
 « ὦς, οὐρανέ, σὺ πρὸ μικροῦ ἦσο πλήρης ἀστέρων
 Τοῦ δὲ Θεοῦ ἐφαίνεσο τὸ μεγαλεῖον φέρων

Κ' εἰς θέαν σου τὴν θείαν

Ὁ ἄνθρωπος ἐλάμβανε ψυχῆς τέρψιν ἡδεϊαν!

Οὕτω κ' ἐγὼ, ὦ οὐρανέ, εἰς παιδικούς μου χρόνους
 Καθ' οὓς δὲν ἐδοκίμαζον δυστυχιῶν τοὺς πόνους
 Ἀλλ' εἶχον ὄψιν ἀνθηρὰν, ὡς ῥόδον τὸ ὠραῖον
 Κ' ἐφαίνετο τὸ βλέμμα μου, χάριτας πάντα χέον

Ὁ ἄνθρωπος γλυκεῖαν

Τέρψιν ὁρῶν με ἔλαμβανεν, μεγάλην οὐρανίαν!

Ἀλλὰ καθὼς, ὦ οὐρανέ, ἀμέσως μετεβλήθης
 Καὶ τῶν νεφῶν τὴν ζοφεράν ἐσθῆτα ἐνεδύθης
 Οὕτω κ' ἐγὼ, ὁ δυστυχής, ταχέως μετεβλήθην
 Καὶ παρακμῆς ὀδυνηρὰν στολὴν φεῦ! ἐνεδύθην

Καὶ μόλις στιγμὴν μίαν

Εἰς τὴν ζωὴν μ' ἀπήλαυσα ἀθῶαν εὐτυχίαν!

Πλὴν σὺ βεβαίως, οὐρανέ, ἂν ἐνεδύθης μαῦρα
 Ἄν θέαν σου τὴν θαυμαστὴν σκιάζουν νέφη γαῦρα
 Εἴν' πρόσκαιρον τὸ ἔνδυμα, τὰ νέφη θὰ σκορπίσουν
 Τὴν κυανὴν χλαμύδα σου, θὰ τὴν κατακοσμήσουν
 Τὰ πλήθη τῶν ἀστέρων
 Σπινθηριζόντων φωταυγῶς, ἐν μέσῳ τῶν αἰθέρων!

Ἀλλ' ἀπ' ἐμὲ τὸν τλήμονα μὲ τὴν νεότητά μου
 Μοὶ ἔφυγον διὰ παντὸς τὰ κάλλη τὰ λαμπρά μου
 Ἡ εὐθυμος καὶ πάλλουσα ἀπὸ χαρὰν καρδία
 Τὸ ζωηρὸν τὸ βλέμμα μου, κ' ἡ θαυμαστὴ ἀνδρία
 Καὶ ἀντ' αὐτῶν μοὶ μένει
 Ῥυτιδωμένον πρόσωπον, καρδία μαραμμένη!

Εἰς ἔρημον αἰχμάλωτος, εἰς γῆν τὴν Αἰγυπτίαν
 Ἐν λύπαις φεῦ! διήνυσα, ζωὴν μου τὴν γλυκεῖαν
 Ἐκεῖ μὲ κάλλη ὤλεσα, χαρὰν καὶ εὐτυχίαν
 Καὶ ἀντ' αὐτῶν ἀπέκτησα ὀδύνας, δυστυχίαν
 Κ' ἐνέπλησα πικρίαν
 Τὴν τόσον μου πολυπαθῆ, καὶ μαύρην μου καρδίαν.

Πλὴν μίαν πάντα ἔτρεφον εἰς τὴν ψυχὴν ἐλπίδα
 Πρὶν ἀποθάνω, νὰ ἰδῶ τὴν ποθητὴν πατρίδα
 Ὑπὲρ αὐτῆς ᾗ πολέμησα τὴν Τούρκων δυναστείαν
 Καὶ ἔλαβον πολλὰς πληγὰς, ὁμοῦ κ' αἰχμαλωσίαν
 Ὡς καὶ τὴν ἐξορίαν
 Εἰς Ἀραβίας τὴν φρικτὴν ἀμμώδη ἐρημίαν!

Κ' ἂν καὶ ἦτον ἄγρυπνος ε' ἐμὲ ἡ προσοχή των
 ὥστε κ' ιδέα καὶν περὶ φυγῆς ἀδύνατος μοι ἦτον
 Μὲ ὅλον τοῦτο ἔφυγον μ' ὀλκάδα μικροτάτην
 Καὶ ἴσως μέλλω νὰ ἰδῶ πατρίδα μου φιλτάτην
 Ἄν μὲ φεισθῇ τὸ κύμα
 Καὶ δὲν ἐκκόψῃ βαβαί! νῦν τὸ τῆς ζωῆς μου νῆμα! »

Αὐτοὺς τοὺς λόγους ἔλεγεν ἀκόμη ἡ φωνή του
 Καὶ ἄφθονα ἐδάκρυον οἱ μαῦροι ὀφθαλμοί του·
 Ὅτε εὐθὺς μακρὰ βροντὴ ἠκούσθη οὐρανόθεν
 Ὁ δὲ ὀρίζων ἤστραψε ταχέως πανταχόθεν
 Κ' ἐφάνη πῶς χωρίζει
 Νεφέλας, φλογὸς ἄλυσις, ἥτις τὸ πᾶν φοβίζει!

Εὐθὺς τότε συνέστειλε ὀλκάδος τὸ ἱστίον
 Τὸ δὲ πηδάλιον λαβὼν, εἶπε μετὰ δακρύων·
 » Εἰς τοὺς κινδύνους, οὐρανέ, εἴθ' ἀστραπὰς νὰ στείλῃς
 » Καὶ ἂν πνιγῶ, τὴν θάλασσαν, Θεέ! νὰ παραγγείλῃς
 » Εἰς τοὺς τῆς ὕδρας βράχους,
 » Τὸ πτώμά μου τὸ κύματις νὰ ἔγᾳλῃ μετὰ τάχους! »

Ἀλλ' ἔφθασεν ἡ θύελλα τὸ σκάφος του τὸ τρέμον,
 Τὴν δὲ φωνὴν του ἔπνιξαν οἱ συριγμοὶ ἀνέμων·
 Κ' ἡ θάλασσα εἰς τὴν στιγμὴν ἀμέσως ἠγριώθη
 Τὸ δὲ παμφάγον κύματις ἀφρίζον ἀνυψώθη
 Καὶ μὲ βοήν φρικώδη
 Κατέσταινε τὴν θύελλαν φρικτὴν καὶ μανιώδη.

Αὐτὸς δὲ οὐριοδρομῶν μ' ὀλκάδα τὴν ταχεῖαν
 Ἀπέφευγε τὰ κύματα μὲ προσοχὴν σπανίαν·
 Ἀλλά, τοῦ σκότους ἔνεκα, ὁ ναύτης ὁ γενναῖος
 Ἀσκόπως διευθύνετο καὶ ἔπλεε τυχαίως
 Ὡς τὸ ξηρὸν τὸ φύλλον
 Τὸ τῶν ἀνέμων ἔρμαιον, σιφόνων καὶ στροβίλων!

Καὶ μόνον τὸν ὁ συνώδευον, ὁ μυκηθμὸς κυμάτων,
 Τὸ δέος θεᾶς τρομερᾶς, νεφῶν ζοφερωτάτων·
 Οἱ λυπηροὶ οἱ συριγμοὶ ἀνέμων στεναζόντων
 Καὶ κρότοι οἱ τῶν κεραυνῶν τῶν τρομερὰ βροντώντων
 Κ' ὑδραύλαξ ὁ τοῦ πλοίου
 Ὁ ἐν νυκτὶ φέρων χροιάν ὁμοίαν Γαλαξίου.

Τρεῖς ὥρας ἐπολέμησε μεθ' ὅλων τῶν στοιχείων,
 Καὶ τὴν ὁρμὴν διέφυγε κυμάτων πελωρίων·
 Εἰς πᾶσαν λάμψιν δ' ἀστραπῆς τὸ βλέμμα του ταχέως
 Προσῆλωνε μήπως ἰδῇ νῆσον τινὰ Αἰγέως
 Ἀλλὰ εἰς μάτην ὅλα
 Τὰ πάντα, προμηνύοντο οἰκτρά, σκοτεινοδόλα.

Πλὴν ὁ σήμανε τὸ τέρμα του, ἦλθε τὸ πεπρωμένον
 Εἰς τὴν ξηρὰν τὸ σκάφος του ἦν λίαν σιμωμένον
 Καὶ μ' ἓνα κτύπον φοβερὸν εἰς ὕφαλον, ὁ συντρίφθη
 Ὁ Ναύτης δὲ εἰς τὴν στιγμὴν εἰς θάλασσαν ἐρρίφθη
 Κ' ἐφέρετο ὡς θῦμα
 Εἰς τῶν ὑφάλων τὸ φρικτὸν καὶ θηριῶδες κῦμα.

Αὐτὸ δὲ τὸν ἐρρόφησε, καὶ εἶτα μετὰ τάχους
 Τὸν ἔμεσεν εἰς μελανοὺς ἐξυκορύφους βράχους·
 Κ' ἐκτάδην ἔκειτο χαμαὶ, εἰς γῆν σκληρὰν πετρώδη
 Μὲ σῶμα πολυπλήγωτον, μ' ἐσθῆτα αἱματώδη

Καὶ φέρουσαν συγχρόνως

Εἰς τὰς πολλὰς τῆς τὰς πτυχὰς τὴν θάλασσαν ἀφθόνως·

Ἐμβρόντητος ἀπ' τὸ συμβᾶν, ἀναίσθητος ὡς λίθος,
 ὧς μόνον σῆμα τῆς ζωῆς, τοῦ ἔπαλε τὸ στῆθος·
 Ἡ ὄψις τοῦ ἦν κάτωχρος, ὡς μαραμμένον κρίνον
 Ἡ δὲ ζωὴ τοῦ ὡς κηρὸς ἐφαίνετο ὁ σβύνων

Καὶ θῦμα τρικυμίας

Ἐνόμιζες πῶς ἔγεινε, τὸ τέκνον τῆς ἀνδρίας.

Εὐθὺς δὲ τὸν ἔπλησίασε μὲ σκάφος κηρωμένον,
 Ὁ Χάρων, καὶ ἐστέκετο ἡσύχως ἀναμένων·
 Νὰ μεταφέρῃ τὴν ψυχὴν, ἅμα τὸ σῶμ' ἀφήσῃ
 Μὲ λέμβον τοῦ τὴν δίκωπον, ὅπως τὴν κατοικίση

Εἰς κῆπον τὸν ὠραῖον

Ἐνθα ψυχαὶ ἀγωνιστῶν οἰκοῦν μὲ τὸν Φεραῖον.

Ἀλλὰ ἰδοὺ κατέβαινε ἀπ' τὸ πλησίον ὄρος,
 Ἐν ἔκτρομ' ἀποτρόπαιον, γυνὴ κερατοφόρος·
 Τὸ σῶμα εἶχεν ὑψηλόν, ἡ ὄψις τῆς ἀγρία
 Διχόνοϊαν ὠμοίαζε τὴν μαύρην Ἐρρίννυα

Καὶ ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας

Πυρᾶς δαυλὸν, ἐκπέμποντα λαμπροὺς φλογὸς σπινθῆρας !

Τὸ πρόσωπόν της ἦν ὠχρόν, οἱ ὀφθαλμοί της κοῖλοι,
 Καὶ ἔτρεμον σπασμωδικῶς τὰ μαῦρα της τὰ χεῖλη·
 Εἰς τὸν δαυλὸν τὸ ὄμμα της, εἶχε προσηλωμένον
 Καὶ ἔτρεχε μανιωδῶς, μὲ βῆμα ἐσπευσμένον

Κ' εἰς κάθε εἰσπνοήν της
 Ἐφαίνετο πῶς ἦναπτε πυρὰν εἰς τὴν ψυχὴν της.

Ἄμα ὁ χάρων εἶδ' αὐτήν, ἀμέσως ἐφοβήθη
 Ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν θέαν της ποσῶς δὲν ἐδυνήθη·
 Ἀλλ' ἐπιβὰς 'ς τὴν σκάφην του μὲ φόβον καὶ μὲ τρόμον
 Διέτρεχε κωπηλατῶν, τὸν πρὸς τὸν Ἄδην δρόμον
 Ἰνα 'ς τὸν Πλούτωνά του
 Φεῦ! ἀναγγείλῃ τὸ συμβάν μὲ χεῖλη τὰ χλωμά του.

Ἡ δὲ γυνὴ βαδίζουσα συνήντησε τὸ σῶμα
 Τοῦ Ναύτου, κ' εἰς αὐτὸ εὐθὺς ὀργίλον ρίπτει ὄμμα,
 Μετὰ δὲ σκέψιν δίλεπτον, τὸ ρίπτει εἰς τοὺς ὤμους
 Καὶ εἰς σπηλαίου φοβεροῦ τὸ φέρει ὑπονόμους
 Εἰς δὲ πυρὰν πλησίον
 Τὸ ἔφησε καὶ ἔφυγε βρυχοῦσα ὡς θηρίον!

Ἐκεῖ μεθ' ὥραν ἱκανὴν ἠγέρθη, καὶ ἀτρέμα,
 Κύκλω τοῦ σπέους ἔρριψε τ' ἀτάραχόν του βλέμμα·
 Μήπως ἰδῇ εἰς βάθη του ψυχὴν ζῶσαν κάμμιν
 Ἀλλὰ παντοῦ ἀπῆντησε σκότος καὶ ἐρημίαν
 Καὶ μόνη σύντροφός του
 Ἡ φαεινὴ ἦτον πυρά, ἡ φλέγουσα ἐμπρὸς του.

Καὶ ἔλεγεν καθ' ἑαυτόν, — ἐγὼ κατεποντίσθην,
 Καὶ εἰς ὑφάλους τρομερὰς φρικτῶς κατεξεσχίθην·
 Ποῦ ὁμῶς νῦν εὐρίσκομαι ; πῶς ἄρα ἐδῶ κεῖμαι ;
 Τίς μ' ἔφερεν εἰς τὴν πυράν ; εἰς ποίαν χώραν εἶμαι ;
 Ἐνῷ, ὥς πᾶς πνιγμένος
 Εἰς παραλίαν ἔπρεπε νὰ ᾔμαι ἐρριμένος.

Ἀλλὰ τώρα ἡ θύελλα θὰ ἔπαυσε βεβαίως,
 Εἰς τὴν ωραίαν θάλασσαν τοῦ γηραιοῦ Αἰγέως·
 Λοιπὸν κ' ἐγὼ ἄς ἐγερθῶ, νὰ ἴδω ποῦ τὸ φέρον
 Μὲ ἔφερε, καὶ μ' ἐρρίψεν, εἶπεν, ὁ ἡμιγέρων
 Καὶ μὲ δαυλὸν εἰς χεῖρα
 Ἐζήτει φεῦ ! ἀνεγερθεῖς, ποῦ ἦν τοῦ σπέους θύρα !

Καὶ κατ' ἀρχὰς ἐβάδιζεν ἐντὸς στενῶν βαθέων,
 Μὲ βῆμα γενναιότητος, μὲ βῆμα θαρράλεον·
 Ἀλλ' ὕστερον ἀπὸ πολλὰς πλανήσεις φεῦ ! ματαίας
 Ὁ νοῦς του ἐταράχθηκε μὲ σκέψεις φρικαλέας
 Ἰδὼν μ' ἀπελπισίαν
 Ὅτι ὁπὴν δὲν εὕρισκεν, οὐδ' ἐξοδὸν κάμμίαν !

Καὶ σταματήσας ἔλεγε, σύννους, καὶ ἀμφιβάλλων,
 « Μήπως πνιγεῖς ἀπέθανον εἰς τρικυμίας σάλον·
 Καὶ πλέει εἰς τὴν θάλασσαν τό σῶμά μου ἐκτάδην
 Ἐγὼ δὲ εἶμαι ἡ ψυχὴ, ριφθεῖσα εἰς τὸν Ἄδην
 Καὶ μάταια γυρίζω
 Ὡς τὸν Ἄδην ἐξοδὸν ζητῶν, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζω.

Ἢ μήπως καὶ δὲν ἤκουσα, ὅτι νὰ μὴν τρομάξῃ,
 Οὐδείς ποτὲ τὸ πνίξιμον, καθότι ὁμοιάζει·
 Τὸν ἄνθρωπον κοιμώμενον, εἰς μεσονύκτου ὥραν
 Εὐθὺς δὲ ἀνερχόμενον εἰς τῶν ψυχῶν τὴν χώραν

Ἄμα καταρρόφήσῃ

Ἢ θάλασσα κ' εἰς τὸν βυθὸν αὐτὸν καταβυθίσῃ. »

Ἀκούσας ὅμως στεναγμόν, ὡς ἀπὸ ὑπογείων,
 Στρέφει εὐθὺς τὸ βλέμμα του εἰς ἤχον τὸ δακρύον
 Καὶ πάραυτα εἶδε ὁπὴν εἰς κοίλωμα 'σκαμμένην
 Καὶ μὲ κισσὸν πλατύφυλλον ἀφθόνως κοσμημένην

Καὶ παρ' αὐτῇ πλησίον

Ὑψοῦτο δάφνη εὐανθῆς μετὰ θαμνῶν ἀγρίων !

Εἰς τὴν ὁπὴν τὸ βῆμα του, μὲ στῆθος τρέμον πάλλον,
 Διεύθυνε, κ' εἰσέβηκεν, εἰς σπήλαιον μέγαλον·
 Εἰς ὃ ὑψοῦντο πάμπολλαι, ὡς αἱ ἐκ τοῦ Γρανίτου
 Στῆλαι λαμπραὶ κωνοειδεῖς, ἐκ λίθου σταλακτίτου

Ἐβάδιζεν δὲ τρέμων

Ὡς κάλαμος σειόμενος ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων.

Καὶ ἔκθαμβος ἐντὸς αὐτοῦ βλέπει μὲ ἀπορίαν,
 Γυναῖκα φέρουσιν λαμπρὰν λευκὴν ἐνδυμασίαν·
 Ἐπὶ γονάτων ἔχουσιν χεῖρας καὶ κεφαλὴν της,
 Ἐκπέμπουσιν δὲ στεναγμοὺς εἰς κάθε εἰσπνοὴν της

Καὶ σταλαγμοὶ δακρύων

Ἀπ' τ' ὄμματά της ἔρρεον 'ς τὸ ἔδαφος τὸ λεῖον !

Καὶ ὡς τὴν εἶδεν, ἔπαυσεν ὁ ναύτης ὁ ἀνδρεῖος,
 Τοῦ νὰ βαδίζη, κ' ἔμεινεν ὡς ἀνδριάς της κρύος·
 Ἐδίσταζε καὶ ἔτρεμε διὰ νὰ προχωρήσῃ
 Φοβούμενος μὴ τὴν σκιὰν μὲ τοῦτο παροργίσῃ
 Κ' εἰς τρικυμίας ζάλην
 Ἐνέπεσεν ὁ δυστυχὴς ἀφόρητον μεγάλην!

Ἀλλ' ἡ γυνὴ μετὰ στιγμᾶς ἀνύψωσεν ἡρέμα,
 Τὴν σοβαράν της κεφαλὴν, κ' εὐθὺς ῥίπτει τὸ βλέμμα·
 Εἰς ναύτην τὸν ἰστάμενον ὡς τὸν ἐκπεπληγμένον
 Τὸν μένοντα ἀκίνητον, ὡς δένδρον ξηραμμένον
 Καὶ ὅλη παραχθεῖσα
 Οὕτως αὐτὸν ἠρώτησεν εὐθὺς ἀνεγερθεῖσα.

« Εἰπέ, θνητέ, τίς εἶσε σύ, ὅστις χωρὶς δειλίαν,
 Σ' τὴν τελευταίαν ἔφθασες βαράθρου μου γωνίαν·
 Θεὸς ἐνταῦθα σ' ἔπεμψε διὰ νὰ ἐπιχύσῃς
 Εἰς τὰ δεινὰ μου βάλσαμον, ἢ νὰ μὲ βασανίσῃς
 Ἀπὸ κακίαν τρέμων
 Τῶν τριῶν νήσων σ' ἔστειλεν ὁ φρικαλέος δαίμων; »

« Οὔτε Θεὸς μὲ ἔπεμψεν, ἢ Δαίμων τῆς κακίας,
 Ἀλλὰ καθὼς σφοδρὰ πνοὴ μεγάλης τρικυμίας·
 Ἦτις μετὰ πολυπλανῶν σιφόνων, καὶ στροβίλων
 Ἀπὸ τοῦ δένδρου ἀποσπᾷ τὸν κλόνον τρέμον φύλλον
 Καὶ ῥίπτ' αὐτὸ μὲ βίαν
 Εἰς φάραγγας καὶ εἰς ὁδοὺς, κ' εἰς ἔρημον τραχεῖαν.

Οὕτω κ' ἐμέ τοῦ Ἄρεως φρικώδης τρικυμία,
 Ἀπὸ τὸ μέσον ἀδελφῶν, ἐν μόνη στιγμῇ μία·
 Μ' ἀφήρπασε καὶ μ' ἔρριψε μὲ φοβεράν μανίαν
 Εἰς τῆς Αἰγύπτου ἔρημον, εἰς θάλασσαν ἀγρίαν

Κ' ἐνταῦθα τώρα γύναι
 Τὸ τίς, καὶ πῶς; μὲ ἔφερε, μυστήριον μοι εἶνε.

Ἀλλά, θεά, ἡ Ἑρρίνυς, ὁποία καὶ ἂν ᾔσε,
 Ἄν εἰς θνητοὺς πολυπαθεῖς ὀλίγον εὐσπλαγχνῇσε·
 Τὴν ἀπορίαν λύσε μοι, εἰς γῆν εἶμαι τῶν ζώντων
 ἢ μήπως καὶ εὐρίσκομαι εἰς χώραν τῶν θανόντων;
 Τοῦτο νὰ μάθω θέλω
 Κ' ἐὰν εἰς τὴν πατρίδα μου νὰ ἐπιστρέψω μέλλω;

Συγχρόνως ἐὰν ἡ Ἑλλάς ἀπὸ Τουρκῶν δουλείαν
 Ἠλευθερώθη κ' ἔλαβε τὴν ἀνεξαρτησίαν·
 ἢ μήπως, Θεὲ φύλαξον, ὑπὸ δουλείαν κεῖται
 Καὶ τώρα πάλιν, ὡς καὶ πρὶν βαρβάρως τυραννεῖται
 Ὑπὸ τυράννων νέων
 Ὁ δ' Ἕλλην, τὴν πατρίδα του τρέχει εἰς βράχους κλαίων!

Πρὶν ἵπαναλάβει ἡ Ἥχῳ λέξεις τὰς τελευταίας,
 Ἴδου εὐθὺς βλέπει σκιάς λευκὰς γιγαντιαίας·
 Ἐξερχομένας βαθμηδὸν ἀπὸ ὅπας μυρίας
 Μὲ βῆμα ἀκατάληπτον, μὲ ὄψεις σεβασμίας
 Καὶ μία μετὰ ἄλλην
 Γραμμὴν ὀσχημάτισαν εὐθὺς κυκλοειδῇ μεγάλην.

« Κ' ιού ! ἔ, ἔ ! τί εἶσθαι σεῖς, » ὁ ναύτης τρέμων ὅλος,
Ἐφώναξε, κι ἀντήχησεν ὁ τοῦ βαράθρου θόλος·
Καὶ ἔτρεχεν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, λέγων μεγαλοφώνως
« Βαβαί ! βαβαί ! ὁ δυστυχής, ὅστις εὐρέθην μόνος
Καὶ ὄψις τῶν δαιμόνων
Μ' ἐριννυῶν τὰ φάσματα ἐνταῦθα βλέπω μόνον ! »

Ἀλλ' ἡ γυνή, ὡς ἐφεξῆς, μὲ δάκρυα φωνάζει,
« Ναύτης μεγάλθυμος ὡς σὺ δὲν πρέπει νὰ τρομάζῃ
Σκιάς ἡρώων μαχητῶν, μὲ χεῖρας ἑσταυρωμένας
Εἰς δυστυχῇ μητέρα των, πρεπόντως ἐρχομένας
Νὰ τὴν παρηγορήσουν
Καὶ τὰ δεινὰ της μὲ αὐτὴν νὰ κλαύσουν νὰ θρηνήσουν.

Λοιπόν, ἐλθέ, πλησίασε, ὦ τέκνον μὴν τρομάζης,
Τί ἴστασαι ; τί ἀπορεῖς ; τί χαίνεις ; τί θαυμάζεις ;
Ὡς μαχητῆς μὲ μαχητὰς ἐνταῦθα τώρα κεῖσαι
Τί ἀμφιβάλλεις πρόσελθε, σὲ λέγω μὴν φοβῆσαι
Κακὸν οὐδὲν θὰ πάθῃς
Ἀλλ' ὅτι σὺ ἐπιθυμεῖς, ἀπὸ ἐμὲ θὰ μάθῃς ! »

Εἶπεν καὶ σφίξασα εὐθὺς τὴν χεῖρά του τὴν κρύαν
Βραδέως ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν σκιῶν σωρείαν . . .
Εἶτα ὁ Ναύτης μὲ φωνὴν, εἰς δάκρυα πνιγμένην
« Ὑπείκω, εἶπεν γύναι μου ἔς τὴν μαύρην εἰμαρμένην »
Κ' ἐκάθησεν ἡσύχως.
Μόνος δὲ τότε ἠκούετο ὁ τῶν ρυάκων ἦχος.

Ἐκάθησαν καὶ αἱ σκιαὶ ἡσύχως παραχρῆμα,
Μέγα διατηρήσασαι ἡμικυκλίου σχῆμα·
Καὶ ὕστερον ἀπὸ σιγὴν μεγάλην καὶ βαθεῖαν
Αὐτὰ τοῦ εἶπεν ἡ γυνὴ μὲ τρέμουσαν καρδίαν

Καὶ μὲ τὸν δάκτυλόν της
Δεικνύουσα τὸν ἐκ σκιῶν μεγάλον ὄμιλόν της.

« Καθὼς αὐτὴ μου ἡ σινδὼν εἶναι νικῶν μητρῶον,
Κ' εἰς τὰς σκιάς ἐγκλείονται ψυχαὶ ἀνδρῶν ἡρώων·
Οὕτω καὶ σοῦ τὸ μέτωπον χωρὶς ἀμφιβολίας
Ὡς τὴν ἐμὴν καὶ τῶν σκιῶν ἐγκλείει ἱστορίαν . . .

Καὶ ἴσως ἀπαρτίζει
Μὲ τὴν ἐμὴν βιβλίον ἐν, καθότι μ' ἐνθυμίζει.

Ὅτι μὲ εἶπες πρότερον, πῶς εἰς τὴν Ἀραβίαν,
Ἐρρίφθης, καθὼς ῥίπτεται 'ς ἀνέμων τρικυμίαν·
Τοῦ δένδρου φύλλον τὸ ξηρόν, . . . ἐν μέσῳ . . . τῆς ἐρήμου.
Συγχρόνως δὲ ἡρώτησες μετὰ φωνῆς πενθίμου

Ἄν τὴν Ἐλευθερίαν
Ἀπέκτησαν οἱ Ἕλληνες, ἢ κεῖνται εἰς δουλείαν ! . . .

Ὅλα αὐτὰ ἐμφαίνουσι, τίς ἀμφιβάλλει πλέον,
Ὅτ' εἶσαι εἰς τῶν μαχητῶν Ἑλλάδος πῶν γενναίων·
Διὸ θαρρῶντως πρῶτος σύ, ὦ ἄνερ, Διηγήσου
Τὰ ὅσα σοῦ συνέβησαν, πῶς λέγεται ἡ πατρίς σου

Κ' εἴτ' ἀπ' ἐμὲ τὰ πάντα
Ἑλλάδος καὶ πατρίδος σου θὰ μάθῃς τὰ συμβάντα ! »

Τὴν κεφαλὴν τοῦ δὲ εὐθύς ὁ ναύτης ἀνακύψας,
Εἶπεν αὐτὰ ἐμφαντικῶς τὸ μέτωπόν τοῦ τρίψας·

« Μακράν! μακράν! ἀπὸ ἐμέ, τὰ νέφη τῆς δειλίας
Εἰς βάθος κατεισδύσαντα τῆς μαύρης μου καρδίας
Ὡστε ἐγὼ ὁ νικητὴς τῶν τρομερῶν τυράννων
Ὁ πυρπολήσας δίκροτα καὶ τρίκροτα Σουλτάνων

Τώρα νὰ δειλιάζω

Καὶ τῶν πνευμάτων τὰς σκιάς τοσοῦτον νὰ τρομάζω! »

Εἶτα εὐθύς τὰ πνεύματα ἐμφαντικῶς δεικνύων,
Ἐφώνησεν μὲ δύναμιν τὴν κεφαλὴν τοῦ σείων·

« Μοὶ εἶναι ἀδιάφορον, ὅποιοι καὶ ἂν ᾔσθε
Ἄν πνεύματα, ἢ ἥρωες, ὑμεῖς λέγω καλῆσθε

Ἐγὼ θέλω νὰ μάθω

Τὸ τί; ἡ Πατρίς μου ἔπαθε, τὸ τί; ἐγὼ θὰ πάθω!

Ἐνῷ λοιπὸν διὰ ὑμῶν, ἔχει ἀποφασίσει,

Ἡ Εἰμαρμένη εἰς ἐμέ, αὐτὸ νὰ σαφηνίσῃ·

Ἀκούσατε μὲ προσοχὴν, ἰδοὺ σᾶς διηγοῦμαι

Τὸν βίον μου τὸν δυστυχῆ (καθ' ὅσον ἐνθυμοῦμαι)· » —

Χαμαὶ δ' ἐπακουμβήσας

Ἀρχίζει τὴν διήγησιν δακτύλους τοῦ κινήσας

« Παρὰ τὴν Πελοπόννησον καὶ πρὸς τὴν Τροϊζηνίαν,

Ῥίπτων τὸ βλέμμα θὰ ἰδῆς νῆσον μακράν τραχεῖαν·

Αὐτὴν πρὸ χρόνων ὥκησεν ἐν γένος φιλοβράχων

Θαλασσοπόρων ἀετῶν, ἀνδρείων, ἀταράχων!

Εὐρὸν δ' αὐτὸ ἀντὶ χοός, πετρῶν μόνον σωρείας
 Ἀνέκχθεν ἐδόθηκεν εἰς βίον ναυτιλίας·
 Καὶ ὅτ' ἐφάνη εἰς τὴν γῆν μετὰ τοσούτους χρόνους
 Τοῦ Ταῦγέτου ὁ υἱὸς κατεκρημνίζων θρόνους!

Τότε ἀφ' Ἰσπανίαν
 Εἰς λίθους τούτους ᾠώρευσε χρυσίου ἀφθονίαν!

Καὶ ἔκτοτε ἀνίδρυσεν εἰς βράχων ὑπωρείας,
 Ἀνάκτορα μαρμάρινα, Γιγάντων κατοικίας
 Ναοὺς μεγάλους θολοτούς μὲ σύμβολα ἀρχαῖα
 Καὶ πλοῖα κατεσκεύασε ταχύτατα ὠραῖα

Ἄπερ τῶρα ἐσχάτως
 Ὁθωμανῶν ἐκλόνησαν τὸ τρομερὸν τὸ κράτος!!

Ἡ νῆσος αὕτη ᾠέγετο, ὦ πνεύματα, ὦ γύναι,
 Ὑδρ' αὖτ' ἀπάλαι, ἀλλὰ νῦν! ἢ Σπάρτη! ἢ Ἀθῆναι!
 Καθότ' ἐσώθη μὲ αὐτάς, καὶ ἔλαβεν ἀξίως
 Τὸ ἐνδοξὸν των ὄνομα, νικήσασα ἀνδρείως

Ἑλλάδος Πέρσας νέους
 Εἰς Ναυμαχίας, ὡς αὐτάς, ἐπὶ Θεμιστοκλέους!

Αὐτή, ἡ νῆσος, γύναι μου, αὐτὴ εἶν' ἡ πατρίς μου,
 Εἰς ταύτην μὲ ἐγέννησαν οἱ σεβαστοὶ γονεῖς μου·
 Ἐκεῖ πρῶτον ἀνέπνευσα τὴν αὔραν τὴν γλυκεῖαν
 Κ' εἰς βράχους ταύτης ἔπαιξα εἰς βρέφους ἡλικίαν

Καὶ ἔπειτα εἰς πλοῖα
 Ἐδόθην, καθὼς δίδονται τῶν νήσων τὰ παιδία.

Καὶ ἔτη ἕξ διέσχιζον θαλάσσας ἀπεράντους,
 Ὠκεανοὺς ἠχήμεντας, φρικτοὺς πολυκυμάντους·
 Καὶ πάντα εὕρισκόμενος εἰς ἀχανεῖς θαλάσσας
 Τοῦ βίου τέρψεις κ' ἡδονὰς τὰς ἐστερούμην πάσας.

Καθὼς εἰς ἐρημίας

Ἰστερεῖται γέρον ἀσκητῆς τοῦ βίου εὐτυχίας!

Ὁ φλογερὸς ὁ ἥλιος μου ἔκαιε τὸ σῶμα,
 Τὸ πρόσωπόν μου ἔκαμε νὰ λάβῃ μαῦρον χρῶμα·
 Καὶ διαιτώμην μὲν καλῶς, ἀλλ' ὕπνον ἐστερούμην
 Κ' ὑπὸ κινδύνων τρομερῶν πάντα ἐπαπειλούμην.

Ὡστε εἰς κάθε κύμα

Ἰκινδύνευον ὅπως γενῶ πικρῶν ὑδάτων θῦμα.

Καὶ οὐρανὸν τὸν ζοφερόν, μὲ ὅλας τὰς βροντάς του,
 Τὸν μὲ ἀλύσεις φλογεράς ὁμοῦ καὶ ἀστραπὰς του·
 Αἰείποτε τὸν ἔφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου,
 Εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ναυτικῆς ζωῆς μου.

Καὶ μὲ μικρόν τι πλοῖον

Κατὰ θυέλλων τρομερῶν ἀντεῖχον τρισαγρίων!

Ἀλλ' ὑποστάς ὅλα αὐτὰ ἐπλούτησα συγχρόνως,
 Κ' ἐσώρευσά εἰς οἶκόν μου τὸν ἄργυρον ἀφθόνως!
 Ὡ τί καιροὶ μοναδικοί! ὦ χρόνοι εὐτυχίας!
 Χρυσὸς ἀφθόνως ἔρρεε ἀφ' ὅλας τὰς οἰκίας

Καὶ ἡ πατρίς μου θείαν

Ἐφαίνετο πῶς ἴλαμβανε, τοῦ Πλάστου εὐλογίαν!

Τούρκος ποτὲ δὲν 'πάτησε τῆς Ὑδρας πέτραν μίαν,
Κ' ἐχαίραμεν, εἰν' ἀληθές, μεγάλην εὐτυχίαν·

Ἀλλ' ἡ ψυχὴ μας ἔπιπτε κ' εἰς λύπης μαῦρα βάθη

Διότ' Ἑλλάδα 'δέσποζεν ἡ τῶν τυράννων σπάθη

Κ' εἰς τῆς νυκτὸς τὸ σκότος

Ἦκούετο εἰς βράχους μας ὁ τῶν δεσμῶν τῆς κρότος!

Πλὴν μίαν ἐκ τῶν ἡμερῶν ἠκούσθη μ' ἀπορίαν,

Τὸ « Δεῦτε! ἀποθάνωμεν διὰ Ἐλευθερίαν! »

Ἄμα δὲ τοῦτο ἤχησεν εἰς νῆσον τῶν Τιτάνων

Εὐθὺς τὸ σῆμα ἔπεσε τῶν ἀσεβῶν τυράννων

Κ' ὑψώθη εἰς τοὺς βράχους τῆς λαμπρᾶ κυμαινομένη

Σημαία, φέρουσα σταυρὸν μὲ δάφνας κοσμημένη

Οἱ δ' ἀετοὶ τῶν βράχων

Ἀμέσως μετεπλάσθησαν εἰς στρατιὰν Ναυμάχων!

Καὶ πέντε ἔτη * ἔκαιον δι' ἔθνος καὶ θρησκείαν,

Ὀθωμανῶν τὰ δίκροτα, κ' ἐκλόνιζον Τουρκίαν·

Κ' εἰς Εὐρωπαίους ἔδειξαν, πῶς εἶνε ἡ γνησία

Λεωνιδῶν ἡ γενεά, καὶ ὄχι ἀποικία

Τῶν Σλάβων καὶ τῶν Βλάχων

Κατὰ τὸν Φάρ-μεράϊερ σκληρὸν Ἑλληνομάχον!

Πλὴν ὕστερον ἀπὸ σειρὰν ἡρωϊκῶν τροπαίων,

Ὑπὸ Ναυμάχων τῶν τριῶν νήσων τῶν ἡμιθέων

Στηθέντων! (ἅτινα ἐγὼ δὲν θὰ ἐξιστορήσω

Ἀλλὰ διὰ τὸ σύντομον θὰ τ' ἀποσιωπήσω),

Τὴν εἶδῃσιν μᾶς ἔφερε βαβαί ! μικρόν τι πλοῖον

Ὅτι Ἀλῇ—Ζαδὲ—Πασᾶς κατέστρεψε τὴν Χίον

Καὶ νέας τὰς ὠραίᾳς

Μὲ παῖδας πῶς λαιμοκοπεῖ, κατοβελίζων γραίᾳς !

Ὅθεν εὐθὺς ἐπέβημεν εἰς τὰ μικρά μας πλοῖα,

Τοῦ Ῥῆγα ὅλοι ἄδοντες, τὰ ἄσματα τὰ θεῖα·

Κ' ἐνθουσιῶντες τρέξαμεν ὅπως ἐκδικηθῶμεν

Τὸ αἶμα τῶν συναδελφῶν ! ἢ ὅλοι νὰ χαθῶμεν

Ἐνδόξως καὶ γενναίως

Ὡς πρέπει εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὡς εἶν' ἡρώων χρέος !

Εὐρόντες δὲ τὸν τύραννον ἡρέμα ναυλοχοῦντα,

Εἰς Χίου τὴν καταστροφὴν βαρβάρως εὐωχοῦντα

Καὶ κατ' αὐτοῦ ὀρμήσαντες μ' ἡρωϊκὴν ἀνδρείαν

Φρικτὴν συνεκροτήσαμεν μεγάλην ναυμαχίαν

Ὡστ' οὐρανοῦ ὁ θόλος

Πλημμυρισθεὶς ἀπὸ καπνόν, φαίνετο μαῦρος ὅλος !

Ὁ δὲ Μνιχούλης Ναύαρχος ἐν μέσῳ τηλεβόλων,

Εἰς τοῦ ἐχθροῦ ἐπέφερε τὸν ἐκ δικρότων στόλων·

Τρόμον καὶ φόβον πανικόν, ὥστ' ἔτρεξε κ' ἐκλείσθη

Ἐντὸς λιμένος ἀσφαλοῦς, ἀφοῦ κατηφχνίσθη·

Πλὴν θεία τιμωρία

Κ' ἐκεῖ αὐτὸν ἀνέμενε μεγάλη καὶ βαρεῖα !

Διότι, ὅτε ἤρχισεν ὁ πρῶτος τῶν ἀστέρων,

Εἰς βάθη νὰ βυθίζεται τῶν δυτικῶν αἰθέρων·

ΜΙΑΟΥΤΛΗ νέε Νέλσων ! σῶτερ ὅλων τῶν Ἑλλήνων
Μὲ τοὺς ἥρωας ναυάτας Σπετσῶν, Ὑδρας καὶ Ψαρῶν
Μὲ τὰς φλογεράς Σου σφαίρας τηλεβόλων σιδηρίνων
Ἐχασας μὲ μέγαν κρότον στόλον τούρκων τρομερόν.
Ὁ κλονήσας τὴν Εὐρώπην, ὁ Σουλτάνος τῆς Τουρκίας
Πρόσωπον τὸ σεβαστόν Σου.—εἰς αὐτὸν δὲ φοβερόν!
Εἰς τὸν χάρτην χαραγμένον, μετὰ τρόμου καὶ δειλίας
Νῦν ἄς ἴδῃ καὶ ἄς τρέμῃ, εἰς τὸν θρόνον τὸν σαθρόν!!

Καὶ τοῦ ἐρέβους ἡ φρικτὴ νεφέλη ἡ παχὺα
Αἰγέως κατεσκίαζε τὰ ὕδατα τὰ κρύα·

Ὁ στόλος τῶν Ἑλλήνων
Μὲ τὰ πυρφόρα ἔπεμψε Κανάρην καὶ Πιπίνον.

Αὐτοὶ δὲ συνωδεύθησαν, διαταγῇ Ναυάρχου,
Ὑπὸ τοῦ Ζάκκα τρομεροῦ, καὶ Ράφαῆλ πλοιάρχου·
Καὶ εἰσδυσάντων πάραυτα εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὰ πλοῖα
Ἀμέσως ἐταράχθηκε νυκτὸς ἡ ἡσυχία

Καὶ ὡς βροντὴ βαρεῖα
Ἡκούσθη! κ' ἔλαμψεν εὐθὺς ἡ θάλασσα ἡ λεία!!

Καὶ ἀπὸ γῆν, ὡς οὐρανόν, φλογὸς ὑψώθη κῶνος,
Κ' ἐν δίκροτον τεινάχθηκε μὲ στεναγμοὺς συγχρόνως·
Τοιαύτην νύκτα τρομερὰν ποτέ, γύναι δὲν εἶδον
Ὁθωμανοὶ πυρίφλεκτοι ἀκέφαλοι ἐπήδων

Κανάρης δὲ ἀνδρεῖος
« Ἀλῆ—Ζαδέ! ἐφώναζε σὲ ἐκδικεῖτ' ἡ Χίος! »

Καὶ μετ' αὐτὸν ἠκούσθηκε φωνὴ εὐθὺς ὀργίλη,
« Μπεκῆρ.—Βεῖ! σὲ τιμωρεῖ ἡ Χίος μου ἡ φίλη! »
Ἦτον Πιπίνου ἡ φωνή, ὅστις μὲ νῆα μίαν
Δικρότου κατεφλόγισε τὴν πρύμνην τὴν τραχεῖαν!!

Κ' εἰς τὰς φωνὰς ἀνδρείων
Ἀλῆ—Ζαδὲς ἐστέναζε μετὰ Τουρκων μυρίων!

Οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἐκ πυρός, ἐκ τύχης φεῦ! σωθέντες,
Κόπτουν καμήλους ἀγκυρῶν, καὶ φεύγουν τρομαχθέντες.

Ὁ δὲ Τοπάλ λαβὼν εὐθὺς πελώριά του πλοῖα,
 Καὶ ἄπειρα στρατεύματα τὰ πλεον του ἀνδρείᾳ
 Κατὰ τῶν νήσων ὥρμησε μετὰ πολλῆς μανίας
 Καὶ τέλος μὲ ζημίαν του καὶ διὰ προδοσίας
 Ἐκ τῶν τριῶν τὴν μίαν
 Ἐπόρθησε, κ' ἐκόρεσε Τυράννου τὴν καρδίαν.

Ἡμεῖς δ' ἀφοῦ ἠκούσαμεν τὴν τόσον ἀπαισίαν,
 Εἰς πᾶσαν Ἕλληνας ψυχὴν Ψαρῶν τὴν ἀγγελίαν·
 Εἰς πλοῖα μας ἐπέβημεν σὺν σπάθῃ γυμνωμένη
 Ποθοῦντες τὴν ἐκδίκησιν ὡς τὸν Ἀριστομένη
 Καὶ οὐριοδρομοῦντες
 Ἐτρέχαμεν στόλον ἐχθρῶν παντοῦ ἀναζητοῦντες

Κ' εὐρόντες, κατεκαύσαμεν Σουλτάνου Ἀλαζόνας,
 Πέντε πλοῖα Γιγάντεια, πρὶν ἔτι λήξῃ χρόνος·
 Καὶ τρόπαια ἐστήσαμεν εἰς Κῶ καὶ εἰς Μυκάλην
 Εἰς Σάμον, καὶ εἰς κάλυμνον, αἰσχύναντες Τοπάλην
 Μὲ καύσιμον μυρίων
 Ὀθωμανῶν, Τριπολιτῶν, Ἀράβων! Ἀλγερίων!

Οὕτω δὲ κατατρέψαντες τοὺς κατανικηθέντας,
 Ναυάρχους τούρκων τοὺς δειλοὺς τοὺς κατατρομαχθέντας.
 Ἐν τάξει παρεπλέαμεν, καὶ κατὰ συμμορίας,
 Πλὴν ἔξ πλοῖα 'κωλύθημεν, ὑπὸ τῆς νηνεμίας

Ἐξ ὧν εἰς ἔν ἡμην κ' ἐγώ, κ' εἰς Ἰκαρίαν νῆσον
 Τὸ ἔρεβος τὰ τῆς νυκτὸς νιφάδας ἐκτυλίσσει
 Μὲ ζοφερὰν παχεῖαν
 Ὀρίχλιν μᾶς ἐκάλυψε μεγάλην καὶ ἀγρίαν

Κ' ἐνῶ ἡ ῥοδοδάκτυλος ἠώς ἡ φωτοφόρος,
 Ἀνέτελλε καὶ μετ' αὐτὴν ὡς πύρινόν τι ὄρος
 Ὁ φλογερὸς δ' ἥλιος χρυσόνων τὰς νεφέλας
 Εἰς δὲ τὸ χάος ἔκρύπτετο τὸ ἀργυρόεν σέλας
 Ὀρίζοντος ἡ θεᾶ
 Ἐκαλύπτετο μὲ δίκροτα ἐχθροῦ γιγαντιαῖα

Ὅτε δὲ αὔρα ἤρχισε νὰ πνέῃ ἐναντία,
 Ὡς, πρὸς ἡμᾶς πλὴν εἰς ἐχθροὺς ὠφέλιμος οὐρία
 Τότε ιδόντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν τὰ πέντε πλοῖα
 Μὲ μουσικὴν ἀνύψωσαν σημαίαν καὶ σημεία
 Καὶ ὅλων τῶν ἱστίων
 Τοὺς πόδωνας χαλάρωσαν μετὰ φωνῶν ἀγρίων.

Κ' ἐρχόμενοι οἱ ἄφρονες μὲ οἴασιν μεγάλην,
 Θυρίδων ὅλων τὰς πτυχὰς μίαν μετὰ τὴν ἄλλην
 Ἰνέωζαν μανιακῶς, καὶ σφαίρας τὰς πυρίνους,
 Μακρόθεν ἔπι κατ' ἡμῶν ἀπὸ τοῦς σιδηρίνους.
 Κρατῆρας τοὺς τῶν πλείων
 Ἐκένονον χαλαζίδὸν ὡς πῦρ τὸ Ἡφριατείων.

Πλὴν τότε εὐθύς, ὁ Κριεζῆς τὸ ξίφος του κροτήσας,
 Κ' εἰς πύργωμα τοῦ πλοίου του ἔνθους ἀναπηδήσας·
 Τάδε μεγάλως ἔλεξεν—Υἱοὶ ἐλευθερίας!

- » Ναύμαχοι λαιμόστηθοι καὶ τύποι τῆς ἀνδρίας!
 - » Οἱ βάρβαροι μὲ στόλον των νομίζουσιν ἀφρόνως
 - » Ὅτι θὰ μᾶς νικήσωσι μαχόμεν' ἐπιμόνως·
 - « Ἀλλὰ μαθέτωσαν καὶ νῦν, πῶς μᾶλλον προτιμῶμεν
 - » Ἐνδόξως ν' ἀποθάνωμεν, παρὰ νὰ ἡττηθῶμεν
 - » Λοιπὸν τὰς θέσεις λάβετε, ἀτρόμητοι ταχέως
 - » Καὶ δείξετε εἰς τοὺς ἐχθρούς, πῶς ἀντὶ ἥττας κλέος
- Θὰ μᾶς περιποιήσουν
- » Καὶ ὅτι εἰς τὰ τάρταρα θρηνοῦντες θὰ δειπνήσουν.

Εἶπεν· ἡμεῖς δὲ πάραυτα τὰς θέσεις μας λαβόντες,
 Οὕτω πάντες δεήθημεν τὰς χεῖρας ἀνασχόντας,

- » Θεὲ δὸς νίκην εἰς λαὸν ὃν ἔχεις προορίσει
 - » Ναῶν σου τοὺς βεβλωτάς ὡς δεῖ νὰ τιμωρήσῃ
- Καὶ ἀπὸ τὴν αἰσχύνην
- » Νὰ ἀπαλλάξῃ ἅπασαν τὴν Χριστιανωσύνην.

Συγχρόνως δὲ ὁ Τσαμαδὸς πλησίον μας συμπλέων.

Εἰς ναύτας του ἠγόρευε, μὲ τόνον δὲ γενναῖον,

« Ναυμάχοι ἀναστείλατε τὰ μείζω τὰ ἱστία! »

Μὲ Κριεζῆν ἐφώνησε· καὶ ἐκτέλεσις ταχεῖα

Τὸν λόγον διεδέχθηκεν· εἶτα μὲ φωνὴν μίαν

« Πῦρ ἄπαυστον! » διέταξαν μ' ἀτρόμητον καρδίαν·

Καὶ ἐνταυτῷ μὲ τὸν βαρὺν τῶν τηλεβόλων κρότον
 Εἰσπλεύσαμεν ὡς ἥρωες ἐν μέσῳ τῶν δικρότων
 Ἐνθα φρικτὴν συνάψαμεν μεγάλην ναυμαχίαν
 Κλονίσασαν ὡς Κάνεον τὴν νῆσον Ἰκρίαν

Κ' εἰς λάβαν Ἡφαιστείου
 Τὴν θάλασσαν ποιήσασαν, πέριξ ἐκάστου πλοίου·

Πλὴν πρὸς τὴν πρύμνην Τσαμαδοῦ ἐφάνηκε πλοῖον,
 Ταχύπορον μονόκροτον τῶν Ἀλγερίνων πλοῖον·
 Οὐτινος ἦταν ἅπαντες οἱ ναῦται ὠπλισμένοι
 Μὲ ξίφη μαρμαρύζοντα 'ς τὴν πρῶραν συνηγμένοι

Κ' ἐσκόπευον δολίως
 Τὴν ἐμβολὴν νὰ πράξωσι λαθραίως αἰφνηδίως.

Ἀμα δ' ἐπυροβόλησαν, Πορίου παραχρῆμα,
 Ἡ σφαιρὰ τοῦ ἀπέκοψε τὸ τῆς ζωῆς τοῦ νῆμα·
 Ὁ Τσαμαδὸς δὲ μὲ ὀργὴν ἀντιπυροβολήσας
 Καὶ μάχην ἐκ τοῦ σύνεγγυς μεγάλην συγκροτήσας

Κινδύνευεν τὰ μάλα
 Καθότι τὸν ἐκύκλωσαν πλοῖα ἐχθροῦ τὰ ἄλλα.

Ἀλλὰ ὁ Κίμων Κριεζῆς τοῦτο ἰδὼν ὡς λέων,
 Ὅρμα' ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν πῦρ τηλεβόλων χέων·
 Κ' εἰς βρόντημα τὸ φοβερὸν κ' εἰς μύδρους τοὺς φλογώδεις
 Εἰς στόνους μετεβλήθησαν Τούρκων φωναὶ πομπώδεις
 Κ' εἰς κοπετοὺς καὶ θρήνους
 Αἰφνης δοθέντας ἶδαμεν τοὺς γαύρους Ἀλγερίνους.—

Καὶ ὅτε ἐπλησιάσεν μὲ μῆνιν, Ἀχιλλέως
 Μὲ Παναγιώταν Βούλγαρης Κυναίγειρος ὁ νέος
 Τότε εἰς μάχης τὸν καπνόν, τὸν ὁμοῖον Ταρτάρων
 Πλανᾷτο ἀνυπόμονος ὁ Τουρκολήπτης χάρων
 Κ' τ' ὄμμα του ἠτένιζεν εἰς πυροβόλων θύρας
 Παριστανούσας ἐντελῶς τῆς Αἵτνης τοὺς κρατῆρας

Καὶ τοὺς τοῦ Βεζουβίου
 Τοὺς ἔλαβαν εὐκτινάζοντας μὲ τὴν ὁσμὴν τοῦ θείου.

Εἰς πᾶν δ' ἐκπυρσοκρότημα ἐρρίπτετο μὲ βίαν,
 Ἐνθα ἡ σφαῖρα ἔτρεχε λαμβάνων μ' ἀπληστίαν,
 Ψυχὰς ὁσμάνων τὰς δειλὰς ὅπως τὰς μεταφέρει
 Εἰς τὸν αὐτῶν παράδεισον εἰς τὰ Ἀσίας μέρη

Διὰ νὰ συνδειπνήσουν
 Μὲ τὸν ψευδοπροφήτην των, ὡς καὶ νὰ κατοικήσουν.—

Ἀφοῦ δ' ἐνὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν πρωταίου τὸ ἱκρίον,
 Ἐτέρου τὸν Ἀρτέμωνα καὶ μέρος ἐδωλίων
 Κατέθραυσεν ὁ Κριεζῆς· καὶ ἄλλων τὰς φωσώνων
 Ὁ Τσαμαδὸς συνέτριψε κεραίας καὶ δολώνων.

Φόβος μέγας, καὶ δέος
 Τοὺς Τούρκους ἀπερίγραπτος κατέλαβεν ταχέως.

Ὡστε ὡς ὅταν τὶς Πυρὰν ἀνάψῃ ἔς τὸ πεδῖον,
 Ὅλ' αἱ ἀκρίδαις ἵπτανται, κ' εἰς ποταμὸν τὸν κρύον,

Ἐμπίπτουν κατακέφαλα μὲ θόρυβον μεγάλον,
 Οὕτω καὶ οἱ τοῦρκοι ἔπιπτον ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον
 Ὡς τὴν θάλασσαν ἐκ πρῶρας
 Ἦν περ καὶ κατεκάλυψεν ἐντὸς ὀλίγας ὥρας.

Τέλος οὕτω μαχόμενοι μ' Ἡρωϊκὴν ἀνδρίαν,
 Μετὰ φρικτὴν πεντάωρον μεγάλην ναυμαχίαν·
 Ξενήκουστον καὶ φονικὴν μεγάλως πεισματώδη
 Συστάδην κατετρέψαμεν τὰ σκάφη τὰ πομπώδη
 Κ' εἰς τὰς ψυχὰς ἀνόμων
 Ὁ Κριεζῆς καὶ Τσαμαδός, ἐνέπνευσαν τὸν τρόμον.

Τῆς νίκης δὲ τὸν στέφανον κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας,
 Ἐτρέξαμεν κ' ἠνώθημεν μετὰ τῆς ἄλλης μοίρας·
 Κ' ἑτέρας δάφνας δρέψαντες νικῶν Σαλαμινίων
 Ἐν Κρότῳ κατεπλεύσαμεν μεθ' ὅλων μας τῶν πλοίων
 Εἰς Ὑδραν Τουρκοφόνον
 Ὡς Σαλαμῖνος μαχηταὶ ὡς γενεὰ Κιμῶνων.

Ἐκ πλοίων δὲ ἐξήλθαμεν ἐν κρότῳ τηλεβόλων,
 Πολλῶν ἠχούντων σαλπικτῶν, καὶ τῶν κωδόνων ὅλων·
 Καὶ ἔχοντες ὃς τὰς λέμβους μας τῆς δόξης τὴν σημαίαν
 Ἐν κρότῳ ὀπλησιάσαμεν τὴν Ὑδρας προκυμαίαν!
 Καὶ κλίμακα ἀνέβημεν μὲ βῆμ' ἀγερωχίας
 Πατοῦντες εἰς τοὺς πόδας μας σημαίας τῆς Τουρκίας
 Καὶ ἱερεῖς χρυσένδυτοι μὲ εὐλογούσας χεῖρας
 Εὐθὺς μᾶς ὑπεδέχθησαν μὲ δόξαν ὡς σωτῆρας

Κ' εἰς τὸν Ναὸν ᾿πορεύθημεν ἐν μέσῳ πολλοῦ κρότου
 Μνιαούλῃ τοῦ δαφνοστεφοῦς, πορευομένου πρώτου
 Σαχτούρης τούτου ἔπετο, καὶ Κριεζῆς ὁ Κίμων
 Ὁ Τσαμαδός, ὁ Βούλγαρης, Τουμβάζης ὁ νοήμων

Μετὰ τῶν ἀτρομήτων
 Πολλῶν Πλοιάρχων τρομερῶν, ἐνδόξων ἀνικήτων.

Κ' εἰς ἄλλο τάγμα ἔποντο Πιπῖνος, Θεοχάρης,
 Οὓς περ ᾿φοβήθη καὶ αὐτὸς ὁ αἰμοδόρος Ἄρης·
 Ὅποτεν ἐσφενδόνιζον εἰς οὐρανίους θόλους
 Ὁθωμανῶν τὰ δίκροτα καὶ ἔσειον τοὺς πόλους
 Μεθ' ὅλων τῶν Πυρπολιστῶν καὶ μετὰ τῶν γενναίων
 Ὑποπλοιάρχων καὶ ναυτῶν τῆς νήσου τῶν Ὑδραίων
 Καὶ εἰσελθόντες εἰς Ναὸν τὸν τοῦ Μοναστηρίου
 ᾿Δοξάσαμεν τὸ ὄνομα Θεοῦ τοῦ τρισαγίου
 Διότι κατισχύσαμεν ἐχθροῦ ἰσχυροτάτου
 Ὅστις τὴν τύχην ἔπαιζεν Ἐθνῶν ᾿ς τὰ δάκτυλά του
 Καὶ εἶτα ἐξελθόντες
 Εἰς οἴκους μας ᾿πορεύθημεν, δαφνεστεμμένοι ὄντες !

Ἀλλὰ ὁ Δαίμων ὁ κακὸς μὲ τὴν τοῦ φθόνου δᾶδα,
 Τῆς Διχονοίας ἄναψε τὸ πῦρ εἰς τὴν Ἑλλάδα·
 Τὰ πλοῖα δ' ἡμῶν ἅπαντα ἦσαν ᾿λιμενισμένα
 Ἐξόδων πρὸς ἀπόπλουν τῶν πάντῃ ὑστερημένα

Ἐνῶ παντοῦ ἠκούετο ὅτι δὲν ἡσυχάζει
Βραΐμης ὁ Αἰγύπτιος, ἀλλὰ παρασκευάζει

Δυνάμεις νὰ δρμήσῃ

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄπασαν νὰ τὴν ἀνδραποδίσῃ

Ὅθεν πρωΐαν, γύναι μου ἐξ ὕπνου τοῦ νηδύμου,

Δὲν εἶχον ἔτι ἐγερθῆ, κ' ἰδοὺ ἡ ἀκοή μου·

Τοὺς κώδοντας συνάθροισιν ἀκούω νὰ ἡχῶσι

Κ' εἰς ἦχον τῆς Πατρίδος μου τὰ ὄρη ν' ἀντηχῶσι

Τὰ ὅπλα εὐθὺς ἔλαβον, οὔτε στηγμὴν ἐστάθην

Καὶ φέρων εἰς τὰς χεῖρας μου τὴν Τουρκοκτόνον σπάθην

Ἀμέσως ἐσπευσμένως

Εἰς ἀγορὰν ἐβάδιζον, βαρέως ὠπλισμένος.

Ἀλλὰ ἐνῶ 'κατέβαινον, φωνὴ τὸ οὖς μου πλήττει

Τοῦ Βροντοφώνου κήρυκος κ' ἀκούω νὰ κηρύττῃ·

« Διαταγὴ τῶν ἀρχηγῶν, ὅλοι νὰ ὠπλισθῆτε

Καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον εὐθὺς νὰ συναχθῆτε

Διότι Τούρκων στόλος

Πλέει πρὸς Πελοπόννησον, μ' ὁρμὴν κεραυνοβόλως ! »

Ἐγὼ δ' εὐθὺς μὲ μέτωπον 'ς ἰδρώτα βεβρεγμένον,

Εἰς τὸν Ναὸν τῆς ἀγορᾶς εἰσέβηκα ἀσθμαίνων·

Εἶδον τοὺς συμπολίτας μου βαρέως ὠπλισμένους

Καὶ ἔχοντας τοὺς Ἀρχηγοὺς εἰς μέσον κυκλωμένους

Εἰς δὲ τὸ κέντρον ἦτον

Ὁ Κουντουριώτης Λάζαρος, (Β) ὁ τῶν Ὑδραίων Κρείττων,

Ὅστις μὲ βῆμα σοβαρόν, ὡς Δημοσθένης νέος,
 Εἰς βῆμα τὸ μαρμαρίνον ἀνέβηκεν βραδέως·
 Καὶ μ' ὄψιν τὴν ἐμφαίνουσιν τὸ καρτερίας ἦθος
 Τάδ' ἔλεξεν εἰς Ἀρχηγοὺς καὶ πρὸς ἡμᾶς, τὸ πλῆθος·
 » Σεῖς ! οἱ κατακχίοντες στόλους μεγάλους Τουρκίας !
 » Ἀκούσατε, ὅσοι εἴσθε ἐνταῦθα συνηγμένοι
 » Ἄνδρες ἀνδρεῖοι ! τέκνα Ὑδρας, φοβεράς, ἀνδρίας !
 » Πέλοπος νῆσος, ὑπὸ Ἀράβων εἶν' κυκλωμένη
 » Ἐκ δὲ τῶν ψυχῶν σας μὲ ὄρματα πλήρη δακρύων
 » Ζητεῖ βοήθειαν, ὑψόνουσιν χεῖρας ἐλέους
 » Ὅπως διώξῃ ῥοῦν Ἀράβων, ἀγρίων, ὀργίλων !
 » Διότι ἄλλως, δούλη θὰ γείνη ἡ γῆ Ἡρακλέως !
 » Υἱοὶ ἀνδρίας ! τίς ἐξ ὑμῶν τὰ ὦτα θὰ κλείσῃ
 » Εἰς ἰκεσίας γῆς γείτονος, ἐνδόξου ἀρχαίας
 » Κ' ἐνθουσιῶν δὲν θὰ τρέξῃ αὐτὴν νὰ βοηθήσῃ
 » Κατὰ Ἀράβων ἀγρίων ὀρμῆς τῆς φοικαλέας ; . . .
 » Τρέξατε λοιπόν ! Ἄνδρες, παῖδες, μὲ βῆμ' ἀνδρείον !
 » Καὶ ἡ νὰ δισώσητε ἔτοιμον τυράννων θυμῶν,
 » Ἦν' ἀποθάνητε ἐντὸς τῶν ἀνικῆτων πλοίων
 » Λαμβάνοντες τάφον, ἐν ἁλμυρὸν θαλάσσης κύμα ! »
 Ὁ δὲ λαὸς εἰς λόγους τοῦ τὴν σπάθην ἀνασύρας
 Διὰ φωνῆς τοῦ βροντερᾶς καὶ μ' ὑψωμένας χεῖρας
 « Ζήτω Ἑλλάς ἀνέκραξεν, ὁ Κουντουριώτης Ζήτω !
 Ὁ δ' αἰμοδόρος τύραννος ἐν τῷ πυρὶ καυθήτω ! »

ΛΑΖΑΡΕ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΑ ἀνδρῶν ἄριστε ἀπάντων
Ἐλευθερωτὰ Ἑλλήνων, Σῶτερ τῶν Χριστιανῶν
Ἐθυσίας γειναίως τάλαντα ἐπὶ ταλάντων
Κ' ἠλευθέρωσας τὸ ἔθνος ἀπ' τὸν Τουρκικὸν ζυγόν.
Ὡς δὲ στήλη τῶν Κυκλώπων στερεὰ καὶ κολοσσαία
Ὡς ὁ φέρων γίγας Ἄτλας εἰς τοὺς ὤμους τοῦ τὴν γῆν
ἔφερες καὶ Σὺ τὴν Ὑδραν, ἔτη Ἄρεως ἐννέα
Κ' εἰς τὸν κολοφῶνα δόξης ἀνεβίβασας αὐτήν!

Ἀλλὰ εὐθὺς μία φωνὴ ὑψώθη ἐν τῷ μέσῳ
 Καὶ « Ἀρχηγοὶ ἐφώνησε, θὰ σᾶς παρακαλέσω
 Τοὺς λόγους μου ν' ἀκούσητε χωρὶς νὰ ὀργισθῆτε
 Ἄν τὸν λαὸν τὸν κήδεσθε, καὶ ἂν ἐπιθημῆτε
 Νὰ τελευτᾷ ἡδέως
 Ὁ ναύτης, ὅστις ναυμαχεῖ κατὰ Τούρκων γενναίως »

— Ἐγγύησίς τις νὰ δοθῇ ἐκ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων
 Ὅτι θὰ περιθάλψωσι τὰ ὀρφανὰ ἐκείνων
 Οἵτινες θ' ἀποθάνωσι, μαχόμενοι ἀνδρείως
 Κατὰ τῆς Τούρκων τρομερᾶς τῶν στόλων των πληθύος!
 Διότι μάθετ' Ἀρχηγοί, ὅτι νενεκρωμένα
 Θὰ μείνωσιν, ὅσα ὑμεῖς ἔχετε ψηφισμένα (Γ)
 Ἄν καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, δὲν τὰ ἐπικυρώσουν
 Καὶ δι' αὐτὰ ἀσφάλειαν κ' ἐγγύησιν μᾶς δώσουν
 Διότι τίς ἠξεύρει ;

Ἀχαριστίας ἄνεμος ἂν αὖριον μᾶς εὔρῃ! —

Ἀλλὰ ὁ Μέγας Λάζαρος μετὰ ἀταραξίας
 Εἶπεν αὐτὰ εἰς τὸν λαόν, διὰ φωνῆς γλυκείας,
 — « Ἐγγύησιν ἀπ' ἀδελφοὺς δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν
 Διότι χρέος ἔχομεν αὐτοὺς νὰ βοηθῶμεν. —
 Οὐδεὶς ἥρως ἀνέχεται, εἰς γῆν τὸ αἷμα ῥέον
 Νὰ ἴδῃ τὸ Ἑλληνικὸν κ' αἰχμαλωσίαν νέων
 Μ' ἀλύσεις δεδεμένων

Ὑπὸ Τούρκων μανιωδῶν ἀγρίως συρομένων.

Οὐτ' ὑποφέρει πώποτε, νεάνιδα καὶ μίαν
 Νὰ ἴδῃ δούλην πενιχρὰν εἰς γῆν τὴν Αἰγυπτίαν
 Μεγαλοχείλους Ἄραβας, ὀργίλους, θηριώδεις,
 Ὑπηρετοῦσαν ταπεινῶς τοὺς τόσον μανιώδεις
 Εἰς ἀλλογλώσσους πόλεις
 Αἴτινες οἴκους ἔχουσι, σκηναὶς ὀλίγας μόλις.

Ὑμεῖς λοιπόν, ὦ τέκνα μου, εἰς ὧν ἔθνος, πατρίς μας,
 Ὡς τὸν τράχηλόν σας κρέμαται, καὶ εἴσθε ἡ ἐλπίς μας·
 Προθύμως πάλιν τρέξατε εἰς τὰ μικρά σας πλοῖα
 Διὰ νὰ κατακαύσητε ἐν κρότῳ καὶ ἀνδρίᾳ
 Δικρότων τὴν σωρείαν
 Ἑλλάδα διασώζοντες ἀπὸ τὴν τυραννίαν!—»

Τὸν λόγον ἐτελείωσε, καὶ ὡς βροντὴ βαρεῖα,
 Ἐκ τοῦ λαοῦ ἠκούσθηκε φωνὴ ἐξ ὅλων μία
 « ὦ Κουντουριῶτα, τρέχομεν μ' ἀπόφασιν μεγάλῃν
 Καὶ ἡ Τούρκων θὰ καύσωμεν δικρότων στόλον πάλιν
 Ἡ θάνατον θὰ λάβωμεν παρόμοιον μ' ἐκεῖνον
 Ὃν Λεωνίδας ἔλαβεν ἡ δόξα τῶν Ἑλλήνων
 Μετὰ τριακοσίων

Μαχόμενος κατὰ Περσῶν δεκάκισ τρισμυρίων! »

Εἰς πλοῖα δὲ ἐπέβησαν μετὰ Πλοιάρχων πάντων
 Οἱ παῖδες οἱ ἀρειμανεῖς, οἱ γόνοι τῶν γιγάντων!

Κ' εἰς Τσαμαδοῦ, γύναι, κ' ἐγώ, ἐπέβην μὲ ῥομφαίαν
 Τοῦ φέροντος ἐπὶ ἱστοῦ, τῆς μοίρας τὴν σημαίαν

Μεθ' οὗ μὲ πέντε πλοῖα
 Ἐν Πύλῳ ἁλιμενίσθημεν, παρὰ τῇ Σφακτηρίᾳ.

(Καθότι Πύλου φρούριον τροφῶν ἐστερημένον
 ὑπὸ Ἀράβων, φοβερῶν πεπολιορκημένον. . . .

Ἀφεύκτως παρεδίδετο ἄνευ τῆς βοηθείας
 Δυνάμεως οὐχὶ μικρᾶς, ὧ γύναι, θαλασσίας).—

Ὁ δὲ Μνηαούλης ἔμεινε μετὰ τῶν πλοίων ὅλων
 Νὰ διαλύσῃ τοῦ ἐχθροῦ τὸν φοβερὸν τὸν στόλον

Τὸν ἐκ πολλῶν δίκροτων
 Συγκείμενον κ' ἐκ τρομερῶν μεγάλων μονοκρότων!

Ἀκούσας δὲ ὁ Τσαμαδός, ὅτι τὴν Σφακτηρίαν (Δ)
 Νὰ καταλάβῃ ἔμελε μὲ δύναμιν βαρεῖαν

Βραΐμης θηριόκαρδος, Πλοιάρχους παραχρῆμα
 Εἰς πλοῖον τοῦ ἐκάλεσε μὲ ἐπὶ τούτῳ σῆμα

Καὶ ὁδηγίας δώσας
 Τὴν Σφακτηρίαν ἔσπευσεν ἀμέσως ὁχυρώσας.

Κ' ἰδοὺ ἐφάνει ὁ ἐχθρὸς πρῶταν αἰφνιδίως,
 Καὶ εἵρχετο μὲ πλοῖά του ἐν τάξει πανιστίως

Μὲ πέντε καὶ τριάκοντα μονόκροτα μεγάλα.—
 Τὰ φοβερά δὲ δίκροτα ὁμοῦ μὲ πλοῖα ἄλλα

Μακρὰν εἶχεν ἀφήσει
 Τὸν στόλον μας ἐρχόμενον διὰ νὰ ἐμποδίσῃ.

Εἰς θέαν του ὁ Τσαμαδὸς τὴν κεφαλὴν ὑψώσας

Ἐνθους τάδε ἠγόρευσε, τὸ ξίφος περιζώσας·

» Ἄνδρες ναυμάχοι ἥρωες, ἡ μάστιξ τῶν τυράννων

» Βραΐμης ὁ Αἰγύπτιος, ὁ στρατηγὸς Ὀσμάνων

» Ἴδου τὸν στόλον πέμπει νῦν μὲ πλῆθος στρατευμάτων

» Ἀράβων καὶ Ὀθωμανῶν, σκληρῶν ἀγριωτάτων!

» Διὰ νὰ καταλάβωσιν τὴν νῆσον Σφακτηρίαν

» Ἦν περ' ἡμεῖς κατέχομεν μ' ἡρωϊκὴν ἀνδρίαν

» Καὶ οὕτω φεῦ! τὸ φρούριον τῆς Πύλου ἐκπορθήσῃ

» Καὶ εἶτα Πελοπόννησον βαβαί! ἀνδραποδίσει. . .

» Ἴδου λοιπόν! ἐσήμανε τῆς δόξης μας ἡ ὥρα

» Καὶ Λεωνίδου ἐποχὴ μᾶς ἦλθεν, ἄνδρες, τώρα!

» Καθὼς αὐτός, ἅς τρέξωμεν μ' ἀπόφασιν γενναίαν

» Κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖράς μας τὴν κοπτερὰν ῥομφαίαν

» Καὶ ἡ ν' ἀναχαιτίσωμεν ἐφόδους Αἰγυπτίων

» Οὐτιδανῶν, αἰμοχαρῶν, βαρβάρων καὶ ἀγρίων

ὦ Γίγαντες γενναῖοι!

Ἡ ὅλοι ν' ἀποθάνωμεν ὡς Σπαρτιάται νέοι!!

Τὸν λόγον ἐτελείωσεν ὁ Τσαμαδὸς ὁ ἥρως

Καὶ εἰς τὰς λέμβους ᾤκησεν ὁ τῶν Ἡρώων γύρος

Καὶ ἐνθουσιῶντες ἔκραζον· « Μεγάλε Ἀρχηγέ μας

Εἰς τὸν τῆς δόξης θάνατον εὐθὺς ὁδήγησέ μας!! »

Καὶ σύραντες τὰ ξίφη

Ἀπέβησαν εἰς τὴν ξηρὰν, βαδίζοντες εἰς στίφην!

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς πλοῖα φεῦ! πρὶν κατ' ἐχθρῶν κινήσου.
 Ἀνάγκη ἦτον φύλακας 'ς αὐτὰ διὰ ν' ἀφήσουν
 Προνόησαν καὶ ἄφησαν εἰς ἕκαστον τῶν πλοίων
 Ἐν πέμπτῳ τοῦ πληρώματος μὲ ναύκληρον ἀνδρεῖον.
 Κ' ἐγὼ μ' αὐτοὺς ἀκόντως
 Ἐντὸς τοῦ πλοίου ἔμεινα, τοῦ Τσαμαδοῦ εἰπόντος.

Ὡστε βαβαί! δὲν δύναμαι νὰ σοὶ ἐξιστορήσω,
 Τὰ ὅσα ἐσυνέβησαν ἐν Σφακτηρίᾳ νήσῳ
 Καθότι δὲν ἐφαίνετο ἡ πεισματώδης μάχη
 Διότι τὴν ἀπέκρυπτον οἱ ἔμπροσθέν μας βράχοι
 Ἀλλ' ὦ γύναι, καὶ πνεύματα, ἠκούσαμεν τὸ πρῶτον
 Πολλὰ πυροβολήματα καὶ τηλεβόλων κρότον
 Δι' ὅλην ὥραν μίαν

Καὶ εἶτα πάλιν ἔμεινε τὸ πᾶν εἰς ἡσυχίαν!

Κ' ἐνῶ ἡ φύσις ὕπνωττε τρόπον τινὰ νηδύμως
 Εἰς κόραξ πέριξ τοῦ ἱστοῦ φεῦ! ἔκρωζε πενθίμως
 Ὅστις εὐθὺς μᾶς ἔρριψεν εἰς τὴν μελαγχολίαν
 Καὶ μαύρην προμαντεύσαμεν τὴν μάχης ἀγγελίαν
 Ἐν μέσῳ ὅμως τῆς σιγῆς, ἦχος πάλιν ἠκούσθη
 Τῶν τηλεβόλων φοβερός, καὶ ὅτι συνεκρούσθη
 Ὁ Τσαμαδὸς μὲ Ἄραβας, εἰκάζετο προδήλως
 Καθότι ὅλη ἔτρεμεν ἡ θάλασσα κ' ἡ Πύλος

Τὰ δ' ὅρη ἐμυκῶντο

Καὶ πυροβόλων οἱ καπνοὶ ὡς νέφη ἐπλανῶντο!

Καὶ αἶφνης θέαν ἴδομεν, φρικτὴν καὶ ἀπαισίαν
 Ἐσκορπισμένοι ἤρχοντο καὶ μὲ μεγάλην βίαν
 Ναῦται ἡμῶν συναδελφοί· κ' εἰσῆλθον εἰς τὰ πλοῖα
 Ἐνθα ἀγκύρας ἄραντες, κ' ὑψώσαντες ἱστία

Ἀπῆλθον ταραγμένοι,

Κ' εἰς τὸν λιμένα μείναμεν ἡμεῖς μεμονωμένοι!

Κ' εἰς τὴν αὐτὴν πάλιν στιγμὴν δρομαίως πλησιάζει
 Εἰς πλοῖόν μας ἀκάτιον, καὶ μᾶς ἀποδιβάζει
 Μαυροκορδάτον σεβαστόν, ὅστις λελυπημένος
 Τάδε ἀμέσως ἔλεξε καταγανακτησμένος
 » Τέκνα τῆς Ὑδρας τρέξατε, ὁ μέγας ἀρχηγός σας
 » Ὁ τρομερὸς εἰς τοὺς ἐχθρούς, ὁ ἥρως Τσαμαδός σας
 » Εἰς κίνδυνον εὐρίσκεται· διότι αὐτὸς μόνος
 » Κατὰ Ἀράβων μάχεται ἀγρίων ἐπιμόνως! . . .
 Ἄμα ἡμεῖς ἠκούσαμεν, ὅτ' εἶνε κυκλωμένος
 Ὁ Τσαμαδὸς ἀπὸ ἐχθρούς, πηδῶμεν ὠργισμένως
 Εἰς πολυκώπους λέμβους μας· κ' εἰς ὥρας στιγμὴν μίαν
 Ἐφθάσαμεν ἀσθμαίνοντες εἰς νῆσον Σφακτηρίαν·
 Ἐνῶ δὲ ἀποβαίναμεν μὲ βίαν καὶ ξιφῆρεις
 Βαβαί! εὐθὺς ἐφάνησαν ἐχθρῶν οἱ βράχοι πλήρεις·
 Δρομαίως δὲ κατέβαινον, καὶ ὅλως ταραγμένοι
 Οἱ ναῦται οἱ μὲ Τσαμαδὸν καταπεπληγῶμένοι

Καὶ « στῆτε ! στῆτ' ἐφώνησαν γενναῖοι ἀδελφοί μας !
Κατίσχυσαν, κατίσχυσαν, οἱ βάρβαροι ἐχθροί μας !

Καὶ Τσαμαδὸς γενναῖος
Ἀπέθανεν μαχόμενος με μῆνιν Ἀχιλέως !

Τοῦτο ἡμεῖς ἀκούσαντες, εἰς φωνὴν ὅλοι μίαν
Ὡς ἐφεξῆς θρηνήσαμεν με λύπην, μ' ἀγωνίαν·

Ἥλιε παῦσε

Τοῦ νὰ φωτίζης

Θάλασσα κλαῦσε

Μὴν κυματίζης·

Ἀράβων πλῆθος

Ἀγρίων μαύρων

Ἐς Ἥρωος στῆθος

Με βῆμα γαῦρον

Πίπτουν ἀγρίως

Καὶ Τσαμαδὸς μας

Θνήσκει ἀνδρείως

Ὁ Ἀρχηγὸς μας·

Ὡ γῆ καὶ βράχοι

Μὴν ἀνεχθῆτε

Σχισθῆτ' ἐν τάχει

Κ' ἐκδικηθῆτε

Σκληροῦς τυράννους

Μωαμεθάνους ! ! . . .

Πλὴν αἴφνης διεκόπημεν ἀπὸ τὴν θρηνηδίαν
 Φωνὴν εὐθὺς ἀκούσαντες μεγάλην στεντορείαν
 Ἐκ πλοίου ἡμᾶς ἔκραζον νὰ τρέξωμεν ταχέως
 Διότι στόλος 'κύκλωνε ἡμᾶς φεῦ! φρικαλέος

Καὶ πάντες ἐν τῷ ᾄμα

Εἰς πλοῖον μὲ τὰς λέμβους μας ἐφθάσαμεν συνάμα.

Καὶ πνέοντες ἐκδίκησιν, μ' ἐνθουσιώσας χεῖρας
 Ταχέως ἀνεσύραμεν τὰς δύο μας ἀγκύρας
 Ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς μᾶς 'κύκλωσε μὲ πλοῖα τὰ πολλὰ του
 Τὰ ἔχοντα πρύμνας χρυσᾶς, τὰ πολυκάνονά του
 Συγχρόνως δὲ καταλαβὼν εἰς νῆσον Σφακτηρίαν
 Τὰ δύο τηλεβόλα μας, μ' ὀργὴν πολὺ ἀγρίαν

Ἡμᾶς ἐπυροβόλει

Κ' ἐκ τῶν σφαιρῶν ἡ θάλασσα ἀφρὸς ἐγείνη ὅλη!

Ἀλλὰ ἡμεῖς ὑψώσαντες θανάτου τὴν σημαίαν
 Κατὰ τῶν πλοίων 'τρέξαμεν μ' ἀπόφασιν γενναίαν
 Ἡ ὅλοι ν' ἀποθάνωμεν, καὶ νὰ κατακαῶμεν
 Ἡ Ἀρχηγοῦ τὸν θάνατον νὰ κατεκδικηθῶμεν.
 Κ' ἐνῶ Βραΐμης ὁ σκληρὸς, ὀργὴν του καταπίνων
 Ἀπαύστως 'ς ἡμᾶς ἔρριπτε βροχὴν σφαιρῶν πυρίνων
 Ἐκ τοῦ παρὰ Νεόκαστρον μεγάλου προμαχώνος
 Ὡς καὶ σιδήρου τμήματα ὀργίλως ἐπιμόνως
 Ἡμεῖς, μετὰ ταχύτητος καὶ σιωπῆς μεγίστης
 Μετ' ἀμιμήτου τάξεως, μοναδικῆς καλλίστης

Ἐρρίπταμεν ὅλον τὸ πῦρ εἰς ἕκαστον τῶν πλοίων
 Ὅπερ τολμοῦσε κ' ἤρχετο τῶν τοῦ ἐχθροῦ πλησίον
 Καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν σφαιρῶν τῶν διασταυρουμένων
 Τῶν μύδρων καὶ ἀλύσεων τῶν πεπυρακτωμένων
 Πυροβολοῦντες σχίζαμεν τὰ πλοῖα τὰ πολλά των
 Κεραίας καταθραύσαντες καὶ τὰ κατάρτια των
 Ἐν πλοῖον ὁμῶς τοῦ ἐχθροῦ ἐκ τῶν γιγαντιαίων
 Ἀπαύστως πῦρ του τρομερὸν μὲ μύδρους 'ς ἡμᾶς χέον
 Ἀπεπειρᾶτο ἐμβολὴν ἥρωϊκὴν νὰ πράξῃ
 Καὶ καθ' ἡμῶν ἐπῆρχετο πανίστιον, ἐν τάξει
 Τὸ πῦρ δὲ ἐναντίον μας τῶν τηλεβόλων ῥίψαν,
 Καὶ τὴν ὀθώνης τοῦ ἱστοῦ κεραίαν μας συντρίψαν
 Ἐτιμωρήθη πάραυτα ἀπὸ ἡμᾶς πρεπόντως
 Καθότι διευθύναντες τὸ πλοῖον προσηκόντως,
 Σκοπίμως ἐκκενώσαμεν καὶ μετὰ κρότου ὅλα
 Τὰ πλήρη μύδρων καὶ σφαιρῶν μικρά μας τηλεβόλα

Κ' εἰς θόλους οὐρανίους

Ἐν πλοῖον του 'τινάξαμεν μὲ ἄραβας ἀγρίους!

Εἰς τὴν αὐτὴν ὁμῶς στιγμὴν, τὴν τόσον φρικαλέαν
 Νὰ ἐνισχύσω ἔτρεξα θραυθεῖσάν μας κεραίαν
 Μὲ ἄλλους τρεῖς ἐκ τῶν ναυτῶν· πλὴν σφαῖρα αἰφνιδίως
 Ἐτρύπησε τὸν πόδα μου καὶ πληγωθεὶς καιρίως

Ἐν μέσῳ τῶν πτωμάτων

Εἰς θάλασσαν κατέπεσον, καὶ πλοίου συντριμμάτων!

Δὲν εἶχον ἔτι ἐκ βυθοῦ θαλάσσης ἀναδύσει
 Καὶ λέμβον εἶδον κατ' ἐμοῦ ταχέως νὰ ὀρμήσῃ
 Πλησίασε· καὶ Ἄραβες ἀμέσως μὲ ἀρπάζουν
 Κ' ἰδόντες με, « εἶνε ἐχθρός, μὲ φόβον ἀνακράζουν
 Καὶ μετὰ πληγωμένων
 Εἰς κῦτος λέμβου μ' ἔρριψαν, μὲ ὕφος φοβισμένον.

Τρεῖς ἰσχυροὶ δὲ ἐξ αὐτῶν, ἐκ τῶν χειρῶν μ' ἐκράτουν
 Καὶ ἐν θριάμβῳ καὶ χαρᾷ οἱ ἄλλοι κωπηλάτουν
 Ἀφοῦ δὲ μ' ἀπεβίβασαν ἐντὸς μεγάλου πλοίου
 Χεῖρας καὶ πόδας μ' ἔδεσαν ἐπὶ ἱστοῦ πρωρίου·
 Καὶ ἂν καὶ αἷμα ἔρρεεν πληγὴ ἢ τοῦ ποδός μου
 Τὸ δὲ θανάτου δρέπανον ἐκρέματο ἐμπρός μου
 Ἐγ' ὅμως εὐχαρίστησιν ἐλάμβανον γλυκεῖαν
 Διότι εἶδον Ἀ θ η ν ᾱ ν (1) τοῦ Τσαμαδοῦ τὴν θείαν
 Ἐχθρῶν γραμμὴν νὰ σχίσῃ
 Καὶ πλοῖα τὰ τριάκοντα καὶ πέντε νὰ νικήσῃ!

Οἱ δὲ ἐχθροὶ ἠττώμενοι δι' ὅλας ἐπτὰ ὥρας
 Εἰς τὸν αἰσchrὸν δρόμον φυγῆς τρέπουν εὐθύς τὰς πρῶρας
 Ὁ δὲ τοῦ πλοίου πλοίαρχος, εἰς ὃ ἤμην δεμένος
 Πλοιάρχους πλοίων προσκαλεῖ, ὡς κύων ὠργισμένος
 Κ' ἐλθόντες συνεκρότησαν συμβούλιον μέγαλον
 Εἰς ὃ πάντες ὠμίλησαν, ὃ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον·
 Ὁ μὲν ἐπρότεινεν αὐτῶν διὰ νὰ μ' ὀβελίσουν
 Ὁ δὲ μὲ λόγχας ἑκατὸν νὰ μὲ κατατρυπήσουν

(1) Οὕτω ἐλέγετο τὸ πλοῖον τοῦ Α. Τσαμαδοῦ.

Ὁ ἄλλος πάλιν ἔλεγεν ὅσῃ μου νὰ συντρίβουν
 Κ' εἰς κεκαυμένον λέβητα ἀμέσως νὰ με ρίψουν
 Πλὴν εἰς ἀπέτρεψεν αὐτοὺς νὰ μὴν ἀποφασίσουν
 Ἐὰν Βραΐμην ναύαρχον, πρῶτον δὲν ἐρωτήσουν·
 Καὶ αἴφνης ἰδοὺ ἔφθασεν ἀπὸ θυμὸν ἀφρίζων
 Βραΐμης, τίγρις φοβερά, ὅστις ὀδόντας τρίζων
 Εἰς τοὺς πλοιάρχους ἔτρεξε, κ' ἐκ τοῦ θυμοῦ δακρύσας
 « Μ' αἰσχύνετε ! ἀνέκραξεν, εἰς πρόσωπόν τους πτύσας »
 Καὶ στρέψας εἶτα εἰς ἐμέ, ὄμμα ἐκπεπληγμένον
 « Τίς εἶν' αὐτός ! ἀνέκραξεν, ὃν ἔχετε δεμένον ; »
 — Αἰχμάλωτος, ἐψέλλισεν ἡ τρέμουσα φωνή των
 Εἰς θάλασσαν τὸν εὐρομεν καὶ πληγωμένος ἦτον·
 Καὶ πρόσταξον, ὦ Ναύαρχε, τὸν τρόπον τοῦ θανάτου
 Τὸν ἥλιον νὰ μὴν ἰδοῦν πλέον τὰ ὄμματά του.—
 Ὁ δὲ Βραΐμης ἔκραξεν· « ὁ θάνατος ἀνήκει
 Εἰς σᾶς, οὓς περ κατέλαβεν, ὁ φόβος καὶ ἡ φρίκη !
 Καὶ πλησιάσας εἰς ἐμέ με βῆμ' ἀλαζονείας
 « Γενναῖε ἄνερ ! ἔκραξε διὰ φωνῆς βαρείας
 Ἐκ ποίας νήσου τῶν τριῶν εἶσαι τῶν ἀνικῆτων,
 Ὡν τὴν τουρκίαν 'κλόνησαν οἱ τόσοι θρίαμβοί των ;
 Ὡς καὶ αὐτὸ τὸ πλοῖον
 Τὸ ἐκ σφαιρῶν διαφυγὸν καὶ μύδρων μου μυρίων ; »
 — Τέκνον εἶμαι ἐλάχιστον τῆς Ὑδρας τῆς τραχείας
 Τυραννοφάγου τρομερᾶς, γιγαντιαίας θείας

Τὸ πλοῖον δ' ὅπερ φαίνεται ὡς λευκὴ πτέρυξ λαλῶν
 Ἑλλάδος εἶνε ἡ ἀσπίς τῶν Τούρκων δὲ ὁ χάρων
 Καὶ δὲν ἐσώθη, ὧ ἐχθρὲ αὐτὸ ἀπὸ τὰς σφαίρας
 Ἦ τοὺς πυρίνους μύδρους σου, οἵτινες τοὺς αἰθέρας
 Ματαίως κατετρύπησαν ἐν συριγμῷ μεγάλῳ
 Τὰ παμμεγέθη πλοῖα σου, τὸ ἓν, μετὰ τὸ ἄλλο
 Ἀλλὰ αὐτὰ ἐσώθησαν εἰς τὴν φυγὴν τραπέντα
 Πρωρῶν τὰ χρυσᾶ σύμβολα μ' αἰσχύνην στερηθέντα
 Ἐγὼ δ' ἐκ τύχης μόνον
 Ἠχμαλωτίσθην παρ' ὕμῶν τῶν Χριστιανοφόνων!—

Εἰς ταῦτα τρέμων ἐκ θυμοῦ ὁ ἀρχηγὸς τῶν μαύρων
 Εἰς πρύμνην ἐπορεύθηκε μὲ βῆμα ὄλως γαῦρον
 Καὶ τοὺς πλοιάρχους 'κέλευσε μὲ ἀσθενῶν τὴν νῆα
 Ταχέως νὰ μὲ πέμψωσιν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ
 Καὶ νὰ μὲ ἐγχειρίσουν
 Εἰς τὸν Ἀλὴν χωρὶς ποσῶς νὰ μὲ κακοποιήσουν.

Εὐθὺς δὲ ναῦται εἰς ἐμὲ ἄθροοι πλησιάζουν
 Ἐκ τοῦ ἱστοῦ μὲ λύουσι, καὶ χαίνουν καὶ θαυμάζουν
 Εἰς πρόσωπόν μου τὸ φαιδρὸν τὸ ἀταράχως μένον
 Εἰς ἀπειλὰς περὶ ζωῆς τυράννων ὠργισμένων

Κ' « ἐσώθης » κράζουν ὅλοι—

Εἰς δὲ τὴν μαύρην ὄψιν των ὀργῇ σπινθηροβόλει

Ἄφ' οὗ δὲ μ' ἐπεδίβασαν ἐπὶ μεγάλου πλοίου
 Ὅπερ ἦτον ταχύτερον ἐκ στόλου Αἰγυπτίου
 Ὁμοῦ μὲ ἄλλους Ἄραβας βαρέως πληγωμένους
 Τοὺς ἐκ πυρὸς Ἑλληνικοῦ σχεδὸν ἡμικαυμένους
 Τοὺς θέαν μου ὁρῶντας

Καὶ θνήσκοντας ἐκ φόβου των μὲ τρέμοντας ὁδόντας,
 Ὁ Πλοίαρχος τὸν ἱατρὸν διὰ νὰ θεραπεύῃ
 Τὸν πληγωμένον πόδα μου, μὲ ἀπειλὰς κελεύῃ
 Ὅστις καὶ ἐθεράπευσεν αὐτὸν ἐπιτηδείως
 Κ' ἐν τάχει, ἂν καὶ ἡ πληγὴ διέκειτο ἀθλίως
 Ὡστε καὶ ἡδηνήθην

Κι' ἀνέβην εἰς κατὰστροφμα, πλὴν πάραυτα λυπήθην.

Διότι δὲν μ' ἐσκίαζον τὰ τῆς Ἑλλάδος νέφη
 Ἄπερ ἡλίου ἡ ἀκτὶς χρυσώνει καὶ τὰ στέφει
 Ἀλλ' οὔτε αὔρα ἔπνεεν Αἰγέως ἡ γλυκεῖα
 Ἀλλ' ἔπνεε τυραννικῆς Ἀσίας ἡ βαρεῖα
 Ὅθεν κ' εἰς ὥραν μίαν
 Ὡς ἐφεξῆς ἐθρήνησα μὲ λύπην μ' ἀγωνίαν

ὦ τύχη! τύχη ἄστατος, τυφλή! καὶ φρικαλέα!
 Εἰς χεῖρας Μουσουλμάνων
 Παρέδωκας κ' ἐμὲ βαβαί! τῶν ἀπηνῶν τυράννων!

Δὲν θέλω πλέει τοῦ λοιποῦ πελάγη τὰ Αἰγαῖα
 Τὰ σκάφη Τούρκων καίων
 Μετὰ Μνιαούλῃ, Κριεζῇ, Τουμβάζῃ, ἡμιθέων!

Ἀλλὰ Σατράπην τὸν Ἀλὴν μ' ἀλύσεις δεδεμένος
 ὧς δοῦλος εἰς γῆν ξένην
 Θέλω Βαβαί! ὑπηρετεῖ μ' ἐσθῆτα ξεσχισμένην!
 Τυφλή! τὴν σπάθην ἔλαβον μ' Ἀριστομένους μένος
 Τυράννους νὰ κρημνίσω
 Κ' εἰς θρόνων των τὰ τρίμματα Χριστοῦ σταυρὸν νὰ γήσω
 Τοῦτ' ὅμως τοῦ νὰ τὸ ἰδῶ ἰδοὺ τὸ ματαιώνεις
 Κ' εἰς χεῖρας τῶν ἀπίστων
 Τώρα μὲ ρίπτεις δέσμιον, βαρβάρων τῶν κακίστων!
 Ἀσπλάγχχνως δὲ ποτήριον πικρίας τὸ πληρώνεις
 Καὶ μέχρι τῶν χειλέων
 Διὰ βασάνων τρομερῶν, μεγάλων φρικαλέων!
 Ἀρκεῖ σκληρὰ πῶς μ' ἔρριψας εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μου
 Πρὸς τί μοι παρατείνεις
 Ζωὴν μου, καὶ ἀπ' τῆς ζωῆς τὴν βίβλον δὲν μὲ σβύνεις;
 Πρὸς τί ἐν πέρας τῶν φρικτῶν βασάνων καὶ δεινῶν μου
 Δὲν δίδεις παραχρῆμα
 Τῆς μαύρης ταύτης μου ζωῆς ἐκκόπτουσα τὸ νῆμα;
 Ἀλλ' ἀλυσόδετον βαβαί! νὰ θεωρῶ μ' ἀφίνεις
 Κρουνοὺς δακρύων χύνων
 Τὰς ἥττας Τούρκων τῶν σκληρῶν καὶ νίκας τῶν Ἑλλήνων.

Ἄλλ' ἂν καὶ τοῦτο οὕτω φεῦ ! ὥς εὖλογον τὸ κρίνης
Τούρκων ἀντὶ νὰ καίω,
Τὰ δίκροτα, αἰχμάλωτος ὑπὸ αὐτοὺς νὰ κλαίω,
Τούλάχιστον εὐνοϊκὴ φανοῦ κατηραμένη
Εἰς ἔθνος μου τὸ θεῖον
Ὅπερ ἐφάνη ἐκ παλαι περικλεῆς ἀνδρεῖον !
Καὶ τὸν σταυρὸν βοήθησον νὰ στήσῃ εἰς τεμένη
Σοφίας τῆς Ἀγίας
Κρημνίζον ἡμισέληνον τῆς ἀσεβοῦς Τουρκίας ! . . .
Σὺ κύμα δὲ θαλάσσιον, εἰς Ἰδραν τὴν τραχεῖαν
Νῆσον σκληρὰν βραχώδη
Φεῦ ! ταῦτα διαβίβασον μὲ φλοῖσβόν σου θρηνώδη
Ἐχε ὑγείαν, ὦ Ἑλλάς ! Ἰδρα ἔχε ὑγείαν
Καὶ εἴθε ἐλευθέραν
Καὶ κραταιὰν νὰ σὲ ἰδῶ εἰς βίου μου ἡμέραν !
Καὶ τότε μὲ εὐχαρίστησιν εὐθὺς ἄς ἀποθάνω
Εἰς γῆν τυράννων δέσμιος τὴν δουλικὴν ἐπάνω !!!
Οὕτω θρηνοῦντα, γύναι μου ἐφ' ἐβδομάδα ὅλην
Μὲ ἔφερον οἱ βάρβαροι εἰς Ἀλεξάνδρου πόλιν.
Κ' εὐθὺς μὲ ἀπεβίβασαν, κί' ἀράβων συνοδία
Μὲ ξίφη, λόγχας, ῥόπαλα, καὶ ἐν ἀλαζονείᾳ
Ἐπὶ λαμπρῶν μεγάρων
Μεχμέτ'—Ἀλλῇ, μὲ ἔφερον Σατράπου τῶν βαρβάρων.

Ὅστις εὐθὺς ἐπιστολάς υἱοῦ του ἀναγνώσας
 Τὰ τῆς αἰχμκλωσίας μου βεβαίως ἀφορώσας
 Τὸ βλέμμα ῥίπτει εἰς ἐμὲ πλήρες περιεργείας
 Καὶ εἶτα ἄραβος τινος τοῦ δίδει ὁδηγίας

Ὅπως μὲ φυλακίσουν

Κι' οὐδένα νὰ συνομιλῇ μ' ἐμὲ νὰ μὴν ἀφήσουν.

Ὁ δ' ἄραψ μὲ ὠδήγησεν εὐθὺς μὲ συνοδίαν
 Ναυτῶν τε καὶ στρατιωτῶν, ἐχόντων ἀπαισίαν
 Τὴν ἐβενώδη ὄψιν των, ἐντὸς καθύγρου κρύου
 Ζοφερωτάτου τρομεροῦ, βαβαί! δεσμωτηρίου

Καὶ μὲ χονδράς ἀλύσεις

Τοὺς πόδας μου ἐδέσμευσε μετὰ ὀργῆς καὶ λύσης!

Ἐκεῖ δὲ εἶδον, γύναι μου, πληθὺν φυλακισμένων
 Εἰς δώματα στενώτατα, μ' ἀλύσεις δεδεμένων
 Κ' οἱ μὲν αὐτῶν ἐστέναζον καὶ μ' οἰμωγὰς ἐθρήνουν
 Οἱ δ' ἄλλοι πάλιν λυπηρὰ τὰς κεφαλὰς ἐκίνουν

Εἰς δὲ τὰ μέτωπά των

Ζωγραφισμένα φαίνοντο δεινὰ καὶ βάσανά των.

Ὡς δὲ τροφήν ἐλάμβανον ἄρτον ὀκαδιαῖον
 Ἢ ἄλευρον ἰσοβαρές, καλὸν ὅμως καὶ νέον
 Ἐκάστην δὲ παρασκευὴν πολλὰ ὀλίγον κρέας
 Ἢ φοίνικας, ἢ ὄρυζον, καὶ κάποτε ἐλαίας

Καὶ οὕτω ἓνα χρόνον

Διήγυσσα φέρων βαρὺν ἀλύσεων τὸν πόνον.

Πλὴν ὑπὸ θόλους τῆς εἰρκτῆς μ' ἀράχνας καλυμμένους
 Τοὺς διὰ βάσανον σκληρὰν ἀνθρώπων ὠρισμένους
 Νύκτα τινὰ ἐβάδιζον εἰς δώματος τὸν γύρον
 Θρηνῶν τὴν δυστυχίαν μου ἀλύσεις ποδοσύρων

Εἰς ἃς ἦτον δεμένη

Σφαῖρα σκληρὰ μολύβδινος σιδηροκαλυμμένη!

Κ' ἐνῶ 'πλανώμην οὕτω πως εἰς τὸ παχὺ τὸ σκότος
 Εἰς ὃ μόνον ἤκούετο ὁ τῶν δεσμῶν μου κρότος
 Ὅν περ συνώδευον βαβαί! μὲ στεναγμοῦ τὸν ἦχον
 Τὸν ἀντηχοῦντα γοερῶς εἰς τῆς εἰρκτῆς τὸν τοῖχον·

Τὴν θύραν μου τὸ πρῶτον

Ὁ δεσμοφύλαξ ἤνοιξε μὲ πάταγον μὲ κρότον.

Καὶ εἶτα ἐπλησίασε κ' ἐκ τῶν ποδῶν μου λύσας
 Δεσμά μου τὰ βαρύτατα εἶπεν αὐτά, δακρύσας
 « Μεχμέτ—Ἀλῆς ὁ κραταιὸς ἠυδόκησε ν' ἀφήσῃ
 Ἰμᾶς τέλος ἐλεύθερον, πλὴν θὰ σᾶς μετοικήσῃ
 Εἰς Ἀραβίας τὴν ἐντὸς ἀμμώδη ἐρημίαν
 Εἰς ἣν θὰ ζῆς ἐλεύθερος, ἀλλὰ εἰς ἐξορίαν
 Τῆς τύχης ὅμως τῆς σκληρᾶς βασάνους ὡς ὑδραῖος
 Νὰ ὑπομείνῃς τέχνον μου, καρτερικῶς γενναίως
 Ὁ δὲ ἡμῶν Δημιουργὸς θὰ λάβῃ εὐσπλαγχνίαν
 Κ' εἰς τὰ δεινὰ σου ἄφευκτα θὰ φέρῃ θεραπείαν.—!

Καὶ παραδώσας με εὐθὺς εἰς πέντε ἱσταμένους
Ἐξω τῆς θύρας Ἄραβας, βαρέως ὀπλισμένους.

Ἀπῆλθεν ἐσπευσμένως
Ἄφοῦ ἀπεχαιρέτησεν ἐμὲ λελυπημένως.

Καὶ μετὰ δῖμηνον σκληρὰν φρικτὴν ὁδοιπορίαν
Καθ' ἣν Σαμοῦν (Ε) ὑπέστημεν ὀργὴν τὴν τρισαγρίαν
Εἰς ὅρια εἰσῆλθομεν φυλῆς τῶν Βεδουίνων
Ὡς μέλλων νὰ παραδοθῶ εἰς ἀρχηγὸν ἐκείνων
Ἐκεῖ δὲ εἰς εὐρείαν

Κοιλάδα, εἶδον οὐ μικρὰν λευκὴν καλύβην μίαν

Ἐφ' ἧς ὑψοῦτο πορφυρᾷ μελίαν φρικαλέα
Καὶ θηριώδη σύμβολα πολύπτυχος σημαία
Πέριξ δὲ ταύτης πάμπολλαι μικραὶ σκηναὶ ὑπῆρχον
Αἵτινες εἰς τὰς κορυφὰς λευκὰς σημαίας εἶχον.—

Καὶ φοίνικες ὠραῖοι
Ἐκόσμουν πάσας τὰς σκηνάς λαμπροὶ γιγαντιαῖοι !

Εἰς ταύτας καταφθάσαντες, ἰδοὺ πληθὺς ἀγρίων
Φερόντων εἰς τοὺς ὦμους των δορὰς φρικτῶν θηρίων
Μᾶς πλησιάζουν· καὶ ἄφοῦ τὴν ἐρχομοῦ αἰτίαν
Μανθάνωσιν, εἰς ἀρχηγὸν αὐτῶν μ' ἀγερωχίαν

Πάντες μᾶς συνοδεύουν
Κ' ἐν παρατάξει καὶ χαρᾷ τοὺς ἐξ ἡμᾶς πομπεύουν

Καὶ εἰσελθόντες εἰς λευκὴν καλύβην, ἀρχηγὸν των
 Οἱ θυρωροὶ μᾶς ἔδειξαν εὐθὺς μὲ δάκτυλόν των
 Ὅστις μὲ δύο Ἄραβας ὠραίας, ἐρασμίας
 Ἐκάθητο εἰς τάπητα λαμπρόν, πολλῆς ἀξίας

Ταῶς δὲ χρυσοπτέρυξ

Πλησίον αὐτοῦ ἵστατο καὶ δορυφόροι πέριξ.

Ἦτον δ' ἀνὴρ πελώριος, φλογῶδες εἶχεν ὄμμα
 Ῥίνα πλατεῖαν ἔφερε καὶ μυωνῶδες σῶμα
 Τὰς φλέβας τοῦ μετώπου του πολὺ ἐξωγκωμένας
 Καὶ τρίχας τὰς τῆς κεφαλῆς οὐλὰς ἀνωρθωμένας
 Χεῖλη μεγάλα τρομερὰ κατάρμαυρα παχέα
 Καὶ ὦτα μὲ ἐνώτια στρογγύλα καὶ βαρέα
 Γυμνὸς δὲ καὶ κατάρμαυρος ἐκτὸς δορᾶς θηρίου
 Ἦτις τὰ μέρη 'κάλυπτε τὰ τοῦ ὑπογαστρίου

Ὡς δαίμων φρικαλέος

Ἐνέπνεεν εἰς ἅπαντας τὸν τρόμον καὶ τὸ δέος!

Τοῦτον δὲ προσκυνήσαντες ὅλοι ἐδαφιαίως
 Ὅστις, γύναι, ἐφαίνετο ὡς κύκλωψ τις ἀρχαῖος
 Εἰς ἐκ τῆς συνοδίας μου μὲ σέβας πλησιάζει
 Εἰς πόδας του, καὶ τὴν γραφὴν εὐθὺς παρουσιάζει
 Ἦν εἶχε τοῦ Κυρίου του, καὶ τρέμων εἶπε τάδε·
 «—Ἴδου τὸν Ἕλληνα αὐτὸν ἀφίνομεν ἐνθάδε
 Τὸν ἀποστέλλει πρὸς ὑμᾶς Μεχμέτ—Ἀλῆς σατράπης
 Ὡς δῶρον καὶ τεκμήριον τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀγάπης

Φέρει δὲ οὗτος λέοντος ἀτρόμητον καρδίαν
 Τοῦ ἀετοῦ ταχύτητα, δελφίνος εὐστροφίαν·
 Βλέπεις τὸ ὄμμα του αὐτὸ μ' ὄφρυν του τὴν δασεῖαν
 Ἐμφαίνει ζωηρότατα ψυχῆς ἀταραξίαν
 Μ' αὐτὸ Ὀσμάνων κρύονεν ψυχὴν τε καὶ καρδίαν
 Καὶ ἔπιπτον, ὦ ἀρχηγέ, εἰς τρόμον καὶ δειλίαν!
 Βλέπεις αἱ χεῖρες του αὐταί, αἱ ὄζουσαι κατράμης
 Μυστηριώδεις εἰς αὐτὰς ἐγκρύπτονται δυνάμεις
 Μ' αὐτὰς δαυλὸν πυρᾶς κρατῶν, μ' ἤχον βροντῆς καὶ
 κρότον
 Τὰ τοῦ Σουλτάνου δίκροτα ἐτίναζε τὸ πρῶτον
 Εἰς τὸν ἀέρα πύρινα τηλεβολοκροτοῦντα
 Τὸν οὐρανὸν μὲ τοῦ καπνοῦ τὰ νέφη ἀμαυροῦντα!
 Καὶ εἶτα πάλιν ἔφερε μὲ τὰς ιδίας ξίφος
 Κ' ἐρρίπτετο ἀτρόμητος εἰς τὸ Ὀσμάνων στίφος
 Ὅπερ πεσὼν εἰς θάλασσαν ἐζήτει σωτηρίαν
 Καὶ ὅλον τὸ κατέστρεφε μὲ λέοντος μανίαν!
 Τέλος! μὲ ὁμοφύλους του! ἐφόβισε Σουλτάνον
 Τὸν κραταιὸν Κυρίαρχον τὴν δόξαν τῶν Ὀσμάνων!
 Κ' εἶτα ἠχμαλωτίσθη
 Ὑπὸ τῶν πλοίων τοῦ Βραΐμ, ἀφοῦ ἐν φεῦ! ἐμπρήσθη!—
 Ὁ ἄραψ δὲ διὰ φωνῆς μᾶλλον ἐξεστηκυίας
 Ἀνέκραξεν ἀνεγερθεὶς, συστείλας τὰς ὀφρύας

« Εἶμαι ὁ πλέον εὐτυχής, τυγχάνων τῆς εὐνοίας
 Μεχμέτ—Ἀλλῇ τοῦ κραταιοῦ Σατράπου Ἀραβίας
 Καὶ ὅσα περὶ τοῦ λευκοῦ εἰς τὴν γραφὴν μ' ἐντέλλει
 Θέλω τηρήσει ἀκριβῶς, ποσῶς ἅς μὴν τὸν μέλη! »
 Εἶπε, κ' ἐδαφιαίως
 Οἱ τοῦ Ἀλλῇ προσκύνησαν τὸν ἄραβα ταχέως!

Ὁ δ' ἄραψ, « Σάρρα, » ἔκραξε διὰ φωνῆς βροντώδους
 Κ' ἰδοὺ διὰ τινος ὀπῆς μικρᾶς μυστηριώδους
 Νεάνις ἄραψ τρυφερὰ ἡμίγυμνος τὸ σῶμα
 Μὲ ὑψηλὸν ἀνάστημα, μὲ ἐβενῶδες χρῶμα
 Μὲ κεφαλὴν οὐλότριχον, μὲ ὄψιν ἡδυτάτην
 Μὲ ὀφθαλμοὺς ἐκχέοντας λάμψιν ζωηροτάτην
 Μ' ὀφρύας μαύρας καὶ στιλπνάς, θεμένας μ' ἁρμονίαν
 Μὲ ῥίνα χαριτόβρυτον ὀλίγον τι πλατεῖαν
 Καὶ στόμα χαριέστατον, μ' ὀδόντας λευκοτάτους
 Ὡς μαργαρίτας τιμαλφεῖς, μικροὺς ὠραιοτάτους
 Προσῆλθεν εἰς τὸν Ἄραβα σεμνοπρεπῶς σταθεῖσα
 Εἰς ἀβροτάτους πόδας της, ὡς μαυροπτέρυξ νῆσσα
 Καὶ μὲ φωνὴν ταυτότηχον τῆς ἡδυφθόγγου λύρας
 « Διάταξον, » ἐφώνησε, σταυρώσασα τὰς χεῖρας·
 Ὁ δ' ἄραψ εἶπεν εἰς αὐτὴν μὲ τόνον βροντοφώνως,
 « Εἰς τὸν δερμάτινον ἄσκὸν εἶνε χρυσοῦς τις κῶνος
 Εἰς ὃν ἔχω ἀδάμαντας καὶ λίθους σαπφειρίτας
 Καὶ φεινοὺς στιλπνόεντας μεγάλους μαργαρίτας! . . »

Πορεύθητι· καὶ τοῦ βοῦς ἐν κέρασιν νὰ ἐμπλήσῃς
 Ἀπὸ αὐτούς, τὸν δὲ ἄσκον νὰ δέσῃς καὶ ν' ἀφήσῃς·
 Πρὸς τούτοις δὲ διάταξον νὰ παρασκευασθῶσι
 Πέντε ὠραῖαι κάμηλοι, εἰς ἃς θὰ ἀναβῶσι·
 Μεχμέτ—Ἀλλ' τοῦ κραταιοῦ οἱ δοῦλοι οἱ πιστοὶ τοῦ
 Ἀνδρεῖοι τε καὶ τρομεροί, ἄνδρες μοναδικοὶ τοῦ. »

Εἰς ταῦτα δὲ ἡ νέα
 Σεμνῶς αὐχένα ἔκλινε, καὶ ἔφυγε δρομαία.

Μετὰ στιγμὰς δὲ οὐ πολλὰς, ἰδοὺ πάλιν ἐφάνη
 Μὲ χάριν κέρασιν φέρουσα, ὅπερ εὐθὺς λαμβάνει
 Ὁ ἀρχηγὸς κ' εἰς Ἄραβας τοῦ ἀντιβασιλέως
 Τὸ ἐγχειρίζει πάραυτα ἀγέρωχα κ' ἠδέως·
 Εἰπὼν εἰς τὸν Μεχμέτ—Ἀλλ' αὐτὸ νὰ ἐγχειρίσῃ
 Καὶ πόδας τοῦ ἐκ μέρους τοῦ κ' οἱ πέντε νὰ φιλήσῃ
 Καὶ ἔπειτα τὸν πόδα τοῦ ἐμφαντικῶς προτείνει,
 Ὃν ἀσπαθέντες παρευθὺς οἱ Ἄραβες ἐκείνοι
 Μ' ἐσταυρωμένας χεῖρας
 Ἀπῆλθον προσκυνήσαντες αὐτὸν μέχρι τῆς θύρας—!

Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν, τὴν κεφαλὴν τοῦ στρέψας
 Ὁ Βεδουϊνὸν ἀρχηγός, καὶ πρὸς ἐμὲ ἐμβλέψας
 « Ἀπόβαλον, εἶπε λευκὴ, τὸν μέγαν δισταγμὸν σου
 Σ' ἠγάπησα, καὶ σέβομαι ὕψος τὸ ἀνδρικόν σου

Ἡρωϊκὰς τὰς πράξεις σου, ψυχὴν σου τὴν γενναίαν
 Τὰς χεῖρας σου τὰς στιβαράς, τὴν σεβαστὴν σου θεάν ! »

Εἶτα « τὴν πανοπλίαν
 Φέρε, Μερτζάν, ἀνέκραξε μὲ σπάθην τὴν βαρεῖαν ! »

Τὴν προσταγὴν τοῦ δὲ αὐτὴν ἐν ᾧρᾳ ἡμισείᾳ

Τὴν διεδέχθη πάραυτα σιγὴ καὶ ἡρεμία

Καθ' ἣν τῆς Σάρρας φαίνετο ἡ τρυφερὰ ψυχὴ τῆς

Πῶς ὅλη κατεκάμπτετο, διότ' οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς

Ἐμὲ μόνον ἠτένιζον μετὰ μικρᾶς δειλίας

Ἦτις σαφῶς ἐδείκνυε συμπάθειαν καρδίας·

Κ' ἐνῶ ἀκόντως εἰς αὐτὴν τοῦ ἵστρού το το ὄμμα

Ἡ ὄψις τῆς ἐλάμβανεν εὐθὺς ἄλλοῖον χρῶμα

Ἐμοῦ δὲ παρομοίως

Τὸ στῆθος ὅλον ἔπαλλε καὶ ἔγεινε ἄλλοῖος.

Ἀλλὰ ἰδοὺ καὶ ὁ Μερτζάν οὐχὶ τοσοῦτον γέρων

Εἰσῆλθεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ, τὴν πανοπλίαν φέρων

Ἦν εἰς τοὺς πόδας τ' ἀρχηγοῦ μὲ σέβας μὲ δειλίαν

Ἀπέθεσεν ὡς ἀσκητῆς, ἐναποθέτων θείαν

Κόνιν Ἀγίου σεβαστοῦ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας·

Κ' ἐν φόβῳ ὡς ἀσπάζεται εἰκόνας τὰς ἁγίας

Οὕτω ἠσπάσθη καὶ αὐτός, τραχεῖς νευρωδεστάτους

Τοῦ πελωρίου ἄραβος πόδας τοὺς πλατυτάτους

Καὶ ὀπισθοδρομήσας

Μακρὰν αὐτοῦ ἐστάθηκε, χαμαὶ γονυπετήσας

Ὁ δ' ἀρχηγὸς ἐφώνησε, ἔλθέ, λευκέ, πλησίον
 Ἴνα ὀπλίσω σῶμα σου, τ' ἀρειμανὲς τ' ἀνδρεῖον ! »
 Περιβαλὼν δὲ εἰς ἐμὲ δορὰν εὐθύς θηρίου
 Ἀγνώστου, γύναι, εἰς ἐμέ, μεγάλου καὶ ἀγρίου·
 « Μ' αὐτὴν μὲ στόμφον ἔκραξε τὸ στῆθος σου ἐγκλείων
 Θὰ μένης πάντῃ ἄτρωτος εἰς τοὺς ἐχθροὺς εἰσδύων
 Ὡς ἀνδριάς εἰς τὴν βροχὴν βελῶν τῶν ἰοβόλων
 Τῶν σκοτιζόντων ἥλιον λαμπρὸν ἀκτινοβόλον· »
 Κυρτὴν ῥομφαίαν δὲ λαβὼν, εἰς μέσσην μου τὴν ζώνει
 Καὶ χεῖρά του τὴν δεξιὰν ἀγέρωχα ὑψώνει
 Τὴν Σάρρᾶν δείξας ἔκραξε—« βλέπεις αὐτὴν τὴν νέαν
 Τὴν κλαίουσαν μὲ δάκρυα εἰς τῆς ῥομφαίας θέαν
 Αὐτῆς, πατὴρ μεγάλθυμος, ὃ γίγας τῆς φυλῆς μας
 Ὀν ἔτρεμον καὶ ἔφευγον ἀμείλικτοι ἐχθροί μας
 Τὴν σπάθην ταύτην ἔφερε, κ' ἐρρίπτετο ὡς λέων
 Τὴν φρίκην καὶ τὸν θάνατον παντοῦ ἀκάμπτως χέων·

Καὶ εἶθε ! ὡς ἐκείνον
 Ν' ἀναδειχθῆς καὶ σύ, λευκέ, τὸν ἄνδρα Βεδουῖνον ! »

Εἰς ταῦτα δὲ ἡ εὐειδὴς Σάρρᾶ ἡ ἐρασμία
 Ἐσπόγγιζε τὰ δάκρυα, συγχρόνως κ' ἐμειδία
 Προδήλως δὲ ἐδείκνυεν ἀπὸ τὰς παρειάς της
 Ἀπ' τοὺς γλυκεῖς της ὀφθαλμούς, ἀπὸ τὰ βλέφαρά της
 Φλογώδη καὶ ἀκράτητον δεινὴν ἐπιθυμίαν
 Ν' ἀκούσ' τὴν πρὸς τὸν ἀρχηγὸν ἐμὴν εὐχαριστίαν·

Ἐγὼ δὲ λύσας σιωπὴν χειλέων μου κιτρίνων
Ὁμοιαζόντων τὸν χλωμὸν τῆς ἐρημίας κρίνον
Τὴν χεῖρα εὐθὺς ἔθεσα εἰς στήθος μου τὸ πάλλον
Ἀπὸ βαρὺν πολλῶν παθῶν τρικυμιώδη σάλον

Καὶ μ' ἔμφασιν γλυκεῖαν

Τάδε, ὦ γύναι, ἔλεξα, μὲ πάλλουσαν καρδίαν.

» — Εὐτυχήσας ν' ἀπολαύσω ξίφος τό δε μαρμαρύζον

» Διὰ τούτου τὴν ζωὴν σου θὰ ὁρμῶ ὑπερασπίζων

» Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ταγμάτων

» Ἐχθρικών σου στρατευμάτων!

» Ὅλως ἤμην εὐτυχία, κ' ἡ ῥοὴ πικρῶν δακρύων

» Μ' ἦτον ἔν τῶν ἀποκρύφων καὶ ἀγνώστων μυστηρίων

» Ὡς κ' οἱ στεναγμοὶ καρδίας

» Μ' ἦσαν ὕλη ἀπορίας

» Πλὴν βαβαί ! ἡ σκληρὰ τύχη μ' ἀφαιρεῖ εἰς στιγμήν μίαν

» Τὴν ἀθώαν εὐτυχίαν, καὶ μὲ ρίπτ' εἰς ἀγωνίαν

» Κ' εἰς φρικώδεις καὶ μυρίους

» Σπαραγμοὺς σκληροὺς ἀγρίους

Ἵστε θέλων ν' ἀποθάνω τὴν ζωὴν μου ὡς φορτίον

Ἐφερον τῶν ἀφορήτων, ἐπειδὴ ὑπὸ μυρίων

» Πικριῶν ἐμαστιζόμεν

» Καὶ κατεβασανιζόμεν !

» Ἀλλ' ἰδοὺ Θεὸς ὁ Πλάστης πρὸς σὲ Ἀρχηγὲ μὲ φέρει!

» Καὶ Σκληράς μου τὰς ὀδύνας ἐμετρίασεν ἐν μέρει

» Ἡ μεγάλη σου καρδία

» Ἡ γενναία καὶ ἀνδρία

» Εἰς αὐτὴν λοιπὸν ὀφείλω ἦν περ μετὰ ἀφθονίας

» Ὡς ἐκ θαύματος λαμβάνω ὑπαρξιν ἐλευθερίας

» Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρήμων

» Τῶν ἀγρίων καὶ πενθίμων!!

» Θέλω εἶμαι τρισευδαίμων! ἂν ἡ τύχη εὐδοκήσῃ

» Ὡστ' ἡ μαύρη μου καρδία δι' ὑμᾶς τὸ αἷμα χύσει

» Ὅστις φαίνεσαι σωτὴρ μου

» Καὶ φιλόστοργος πατὴρ μου!

» Θέλω εἶμαι τρισευδαίμων, τὸ ἡρώων αὐτὸ ξίφος

Ἄν τὸ βάψω εἰς τὸ αἷμα, ὅτε εἰς ἐχθρῶν σου στίφος

» Θέλω ρίπτομαι γενναίως

» Ὡς υἱὸς τοῦ Ἡρακλέως!

» Τότε κ' ἡ νεάνις Σάρρᾶ θὰ ἰδῇ ὅτι ἀξίως

» Μὲ ἐτίμησας μὲ ξίφος, ὅπερ ἔφερεν ἀνδρείως

» Ὁ πατὴρ αὐτῆς ὁ φέρων τρόμον, ὄλεθρον καὶ φρίκην

» Εἰς ἐχθροὺς πολυπληθεῖς σου, εἰς δὲ τὴν φιλήν σου

νίκην!!

Εἶπον· κ' ἡσπάσθην πάραυτα τὴν χεῖρα τὴν εὐρεῖαν

Τοῦ πελωρίου Ἀρχηγοῦ μὲ συστολὴν βαθεῖαν·

Αὐτὸς δ' ἀνέκραξε, « Μερτζάν, ἐλθὲ νὰ ὀδηγήσης
 Τὸ νέον τοῦτο τέκνον μας εἰς ἣν θὰ τὸ οἰκήσης
 Σκηνήν· προσφέρων εἰς αὐτό, ὀπωρικὰ ἡδέα
 Γάλα καμήλου, ἄλευρον, καὶ βρώματα παχέα
 Ψάθην λευκὴν στιλπνώδη

Ἄσκούς, στρωμνάς, ἐνδύματα, καὶ ὅλα τὰ χρειώδη!

Ἐγὼ δ' εὐθὺς καὶ ὁ Μερτζάν, ἀφοῦ εἰς κάθε βῆμα
 Τὴν κεφαλὴν ἐκύπταμεν μὲ ταπεινόν σχῆμα
 Ἀπήλθαμεν· κ' εἰς τὴν σκηνήν, τὴν δι' ἐμὲ στηθεῖσαν
 Βραδέως ἐπορεύθημεν, ἐντὸς δὲ ταύτης ἦσαν
 Κοσμίως τεθειμένα
 Ὅσα εἶχεν ὁ Ἀρχηγὸς πρ' ὀλίγου ὠρισμένα!

Ὁ δὲ Μερτζάν τότε εὐθὺς τὴν δεξιάν μου σφίξας
 Καὶ τῆς σκηνῆς τὴν κορυφὴν διὰ χειρὸς του δείξας·

» Ὁ Θεός, εἶπεν, ὁ Πλάστης, ὁ τοὺς οὐρανίους θόλους

» Πλαστοургήσας μ' ἐν Του νεῦμα, ὡς καὶ τοὺς ἀστέ-
 ρας ὅλους

» Ὁ τὴν γῆν αὐτὴν ποιήσας μ' ἐρημίας ἀπεράντους

» Μὲ ὠκεανοὺς μεγάλους, τρομεροὺς πολυκυμάντους

» Μὲ νεφελομήκη ὄρη, καὶ μὲ χλοεράς κοιλάδας

» Καὶ μὲ εὐωδιαζούσας ἀπὸ ἄνθη πεδιάδας

» Ὁ τὰ ζῶα μ' ἓνα λόγον εἰς τὴν γῆν διασκορπίσας

» Καὶ τὸν ἄνθρωπον εἰς ταῦτα Κυριάρχην καταστήσας

- » Αὐτός, ὅστις ταῦτα πάντα μ' ἄκραν εὐφροσύνην βλέπει
- » Καὶ τοῦ σύμπαντος τὴν τύχην ἐν σοφίᾳ τὴν διέπει
- » Ἴδου νεῦμα εὐσπλαγχνίας
- » Ρίπτει καὶ εἰς σὲ τὸν ξένον, ὄντα θυμῷ δυστυχίας!
- » Καὶ ἡ εὐσπλαγχνὸς καρδίᾳ Ἀρχηγοῦ τοῦ ἀτρομήτου
- » (Ἦν περ σέβονται κ' ἐκεῖνοι, οἱ ἀμείλικτοι ἐχθροὶ του),
- » Ἐλάβ' οἶκτον συμπαθείας, καὶ ὡς ἓνα τῶν υἱῶν του
- » Σ' ἐθεώρησεν, ὧ τέκνον ἐκ τῶν πλέον ποθητῶν του
- » Διὰ τοῦτο μὴν λυπῆσαι, καταφθείρων τὴν ζωὴν σου
- » Ὅτι γῆν γενέσεώς σου ὑστερήθης ποθητὴν σου
- » Καὶ γονεῖς περιποθήτους, ὡς καὶ συγγενεῖς φιλτάτους
- » Οἵτινες εἰς τόπους εἶναι δυστυχεῖς καὶ τραχυτάτους.
- » Ἀλλ' ἄς ρίψῃ εἰς τὴν λήθην ἡ ψυχὴ σου ἡ γενναία
- » Τὰ αἰσθήματα ἐκεῖνα· καὶ μὲ ἄλλα τῶρα νέα
- » Ἄς ἀγάλλεται, ἄς χαίρῃ
- » Ἐπειδὴ εἰς σὲ ὁ Πλάστης νέαν εὐτυχίαν φέρει
- » Ναί ! μακρὰν τῆς κοινωνίας, ἐφ' ἧς ἔστησαν τὸν θρόνον
- » Ἡ ἀπάτη καὶ ὁ δόλος μὲ τὸν ὀλετῆρα φθόνον
- » Ὅστις πάντας καταστρέφει ὁμοῦ μὲ τὴν πανουργίαν
- » Μὲ τὸ ἀναιδὲς τὸ ψεῦδος, ὡς καὶ τὴν ῥαδιουργίαν,
- » Εἰς ἣν πάντα τῆς δουλείας αὔρα πνέει ἡ βαρεῖα
- » Ἐξ ἧς τέρπεται τυράννων μόνον ἡ σκληρὰ καρδίᾳ
- » Μακρὰν λέγω, τούτων πάντων θέλεις ζῆ ἐν ἡσυχίᾳ
- » Ἐπὶ τῶν ἐρήμων τούτων, κ' ἐν μεγίστῃ εὐτυχίᾳ·

- » Εἰς τὴν γῆν αὐτὴν, ὦ ξένε, ἀντὶ φθόνου καὶ κακίας
- » Βασιλεύει ἡ ἀγάπη τῆς εἰλικρινοῦς φιλίας
- » Καὶ ἀντὶ ἡ τῆς δουλείας
- » Πνέει πάντοτε ἡ αὔρα ἀληθοῦς Ἐλευθερίας ! !—

Τοιαύτας κ' ἔτι πλείονας εἰπὼν παρηγορίας
Νύκτα καλὴν μ' εὐχήθηκεν ἐξ ὅλης τοῦ καρδίας·
Καὶ ἔφυγεν· ἐγὼ δὲ φεῦ ! μεμονωμένος μείνας
Εἰς τὴν εὐρείαν μου σκηνὴν, καὶ τὸν αὐχένα κλίνας
Ἐστάθην ὥραν μίαν
Ἀκίνητος εἰς ἑκστασιν ριφθεὶς πολὺ βαθεῖαν.

Εἶτα τρεῖς φοίνικας φαγὼν, ὡς καὶ τινὰς ὀπώρας
Τὴν τύχην μου ἐθρήνησα τρεῖς ὀλοκλήρους ὥρας
Κ' ἐπὶ τοῦ τάπητος χαμαὶ εἰς δάκρυα βρεγμένος
Ἰπνον 'κοιμήθην νήδυμον, ὡς ἀποναρκωμένος
Καὶ μόνον τὴν πρωτὰν
Ἠγέρθην, κ' εἰς τὴν τοῦ Μερτζὰν 'πορεύθην τὴν οἰκίαν

Μεθ' οὗ εἰς οἴκους καὶ σκηνὰς ἀράβων διασήμεν
'Πορεύθην, γύναι, καὶ ἐγὼ ὁ τόσον πολυτλήμων·
Συσταίνων με δὲ εἰς αὐτούς, Ἑλλήνων ναυμαχίας
Ἐδιηγεῖτο τὰς λαμπράς, καὶ μετὰ συμπαθείας
Ἐμὴν Αἰχμαλωσίαν
Εἰς Σφακτηρίας τὴν φρικτὴν, ἐκείνην ναυμαχίαν !

Αὐτοὶ δ' ἀκούοντες αὐτόν, οἱ μὲν εὐχαριστοῦντο
 Οἱ δ' ἄλλοι πάλιν ἐξ αὐτῶν μεγάλως ἐκθαμβοῦντο
 Καὶ ὅλοι μὲ ἠγάπησαν, καὶ τὴν ἐμὴν φιλίαν
 Τὴν ἐθεώρουν ἅπαντες, λαμπράν των εὐτυχίαν.

Μετὰ καιρὸν δὲ τέλος

Ἐθεωρούμην παρ' αὐτῶν ὡς ἐν φυλῆς των μέλος.

Αλλὰ ἐγὼ διὰ νὰ μὴν πολὺ μακρυγορήσω
 Τὰ ὅσα μοὶ συνέβησαν ἐκεῖ θὰ σιωπήσω
 Θήρας λεόντων, τίγρεων, ὡς καὶ στρουθοκαμήλων
 Καὶ αἱματώδεις συμπλοκάς μετ' ἄλλων ἄλλοφύλων

Ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου

Μὲ Σάρρᾶν τὴν θελξίβροτον, καὶ τ' ἄλλα τὰ δεινὰ μου

Οὔτε ἀφάτους θὰ εἰπῶ, βασάνους καὶ πικρίας
 Τῆς εἰκοσιπενταετοῦς φρικτῆς μου ἐξορίας
 Καθ' ἣν ἠγνόουν, ὡς καὶ νῦν, πῶς ἡ πατρίς μου κεῖται
 Ἐλεύθερος, ἢ ὡς καὶ πρὶν βαρβάρως τυραννεῖται !

Καὶ νέφος τῆς δουλείας

Ἡ δόξης ! ἂν ᾽στεφάνωσεν αἱματηρὰς θυσίας !

(Νὰ ὑπεξέφευγον αὐτοὺς ἀδύνατον μοί ἦτον
 Μερτζάν, γύναι, μ' ἐφύλαττεν ὁ καὶ λυγκέως κρείττων),
 Τίνα λοιπὸν εἰς ἔρημον ἡ τύχη ν' ἀποστείλῃ
 Ὅπως τ' ἀποβησόμενον ἀγῶνος μ' ἀναγγείλῃ

Ἐνῶ προωρισμένον

Νὰ ἀγνοῶ, ἀπὸ αὐτὴν ἣν ἀποφασισμένον ;

Καὶ θέλω μόνον σὲ εἰπεῖ, πῶς ὁ Μερτζὰν ἐκεῖνος
 Ὄν εἶχε μόνον δι' ἐμέ, ὁ ἄραψ Βεδουῖνος
 Προστεταγμένον αὐστηρῶς, ὥστε τὰ βήματά μου
 Ν' ἀκολουθῇ, ἐπιτηρῶν πῶς λέγω εἰς δεινά μου
 Καμφθεῖς, νὰ χορηγήσῃ
 Τὰ πρὸς φυγὴν ἐπείσθηκε, καὶ νὰ μ' ἀκολουθήσῃ·

Συγχρόνως θέλω σὲ εἰπεῖ, θρηνῶν ὁμῶς καὶ κλαίων
 Τὸ μέγα μου δυστύχημα τὸ πλέον φρικαλέον
 Τ' ὁποῖον μ' ἀκολούθησεν ἐπὶ τῆς παραλίας
 Τοῦ Ἐλματάρ· καὶ ἔπειτα μετ' ἄκρας συντομίας
 Τὸν πλοῦν τὸν ἀτυχῇ μου
 Εἰς ὃν μοὶ εἶναι ἄγνωστον πῶς ᾿σώθη ἡ ζωὴ μου!—

Μίαν λοιπὸν τῶν ἡμερῶν σύννους καὶ σκυθρωπάζων
 Ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦς θεᾶν θαυμάζων
 Ἦτις χρυσεοστέφανος εἰς οὐρανοῦ τὸν θόλον
 Πυρίχρουν λάμψιν ἔδιδε λαμπρὰν ἀκτινοβολόν
 Κ' εἰς ἀναθυμιάσεις
 Τὰς ὑψουμένας ὡς καπνὸς εἰς ψάμμου τὰς ἐκτάσεις.

Ἐφάνηκε δὲ εἰς ἐμέ, ἡ ἔρημος ἐκείνη
 Ὡς θάλασσα· κ' οἱ φοίνικες ὡς πλοιαρίων σμήνη
 Κ' ἐνθυμηθεῖς, ὦ γύναι μου τὴν θάλασσαν τὴν λείαν
 Τῆς μεσογείου τὴν τερπνὴν, βαδίζων μ' ἀγωνίαν
 Ὡς πλανηθὲν στρουθίον
 Ἐθρηνολόγουν, ὡς ἐξῆς, στενάζων καὶ δακρύων.

Ποῦ εὐρίσκομαι ὁ τλήμων
 Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρήμων
 Ἡ ἐπὶ τῆς μεσογείου
 Ἐντὸς τρικατάρτου πλοίου

Τρέχων κατὰ τῶν ἐχθρῶν;

Ἴδου βλέπω πολλὰ πλοῖα

Με λευκότετα ιστία. . . .

Τὸν ὀρίζοντα στολίζουν

Καὶ τὴν θάλασσαν πῶς σχίζουν

Φαίνονται ἀγεληδόν!

Θεέ, εἶναι ἄρα πλοῖα

Ἡ μὴν εἶναι ὀπτασία

Καὶ τῆς φύσεως ἀπάτη

Πικρὰ καὶ ματαιοτάτη

Πρὸς ἐπαύξησιν δεινῶν;

Ἄν τὸ πρῶτον, παύει πλέον

Ἀπ' ἐμέ τῶν φρικαλέων

Ἡ μεγάλη καὶ βαρεῖα

Καὶ ἀφόρητος πικρία

Δεινῶν, λέγω, τῶν φρικτῶν!

Ἄλλ' ἐὰν ᾔνε τὸ ἄλλο

Ἀπὸ φρίκην τρέμω, πάλλω

Θὰ ἰδῶ εἰς στιγμὴν μίαν

Ἄντὶ πλοίων, ἐρημίαν

Καὶ σειρὰν. . . . βανανεῶν!

Πλὴν τί, . . . βλέπω, δυστυχία!

Εἶνε πάχνη, ἀραιοῦται

Κ' ἡ ψαμμώδης ἐρημία

Θηριώδης ἀνυψοῦται

Μὲ τὸ χρῶμά της τ' ὠχρόν!

Πάντα φροῦδα! . . . ν' ἀποθάνω

Φεῦ! μοὶ εἶνε πεπρωμένον

Εἰς τὴν γῆν αὐτὴν ἐπάνω

Καθὼς θνήσκει κεκλεισμένον

Εἰς κλωβίον τὸ πτηνόν!

Κ' ἐνῶ ἐθρήνουν οὕτω πως, τὸ ὄραμα ἐκεῖνο

Ἄμα, εἶδον νὰ σβέννυται, 'κινδύνευσαν νὰ μείνω

Νεκρὸς ἀπὸ τὴν λύπην μου, κ' εὐθὺς μετὰ δακρύων

Εἰς φοῖβον βλέμμα ὕψωσαν τὸν φαεινὸν καὶ θεῖον

Καὶ ὅλος νεκρωμένος

Ταῦτα, γύναι, ἐφώνησαν εἰς δάκρυα πνιγμένος.

Κάμφθητι εἰς τὰ δεινὰ μου

Ἡλιέ μου φωτοβόλε

Φαεινὲ ἀστραπηβόλε

Μὴν κινῆσαι πρὸς στιγμήν

Ἐπειδὴ πάχνην γλαυκὴν

Ἀραιώνεις καὶ μ' αὐτὴν

Ὅραμά μου τὸ ἡδύ!

Εἰς τὰ τόσα βάσανά μου
 Ἄνεμοί μου λυπηθεῖτε
 Πρὸς Θεοῦ μὴν μοῦ στερεῖτε
 Μὲ πνοάς σας τὰς σφοδράς
 Θεάς ταύτας τὰς λαμπράς·
 Ἐπειδὴ ὁμοῦ μ' αὐτὰς
 Φεύγουν πάχνης οἱ σωροί !

Καὶ μ' αὐτοὺς φεῦ ! ἡ γλυκεῖα
 Ἡ λαμπρὰ καὶ οὐρανία
 Ὀπτασία τῆς θαλάσσης
 Εἰς ἐρήμου τὰς ἐκτάσεις
 Μ' οὐριοδρομοῦντα πλοῖα
 Ὡς οἱ λάροι οἱ λευκοί !

Πλὴν Σάρρ᾽ ας ἐδιέκοψε τοὺς θρήνους μου ἡ θεά
 Ἦτις πλανᾷτο ἄδουσα μὲ βήματα βραδέα·
 Καὶ ὡς τὴν εἶδον πάραυτα, ὑπὸ τὰς βανανέας
 Ἐκρύβην ἔρπων ἐλαφρῶς, ἔν' ἀηδόνος νέας
 Τὸ ἄσμα τὸ γλυκύ της
 Ἀκούσω· κ' ἔλεγεν αὐτὰ εὐμόλπως ἡ φωνή της

• Ἡ καρδία μου τί ἔχει ;
 Ἦτις πλέον δὲν ἀντέχει
 Ἀλλ' ὡς τὸ καλάμι τρέμει
 Καὶ τὸ στῆθός μου τὸ γέμει
 Μ' ἀλγηδόνων σταλαγμούς ;

Διὰ τί ἀπὸ πρωῒας
Τὰς ἡσυχούς ἐρημίας
Ἄστινας ξυπνῶσι μόνον
Ἄσματα τῶν ἀηδόνων
Πλημμυρῶ μὲ στεναγμούς;

Ἡ σκληρὰ καὶ ἡ ἀγρία
Διὰ τί ἡ ἀϋπνία
Νύκτα ὅλην μὲ μαστίζει
Καὶ σκληρῶς μὲ βασανίζει
Μὲ φαντάσματα σκληρά;

Καὶ πρὸς τί; πᾶσαν ἡμέραν
Τὴν πρωΐαν, τὴν ἑσπέραν
Ὡς παράφρων περιτρέχω
Τὰς ἐρήμους, καὶ τὰς βρέχω
Μὲ τὸ δάκρυ λυπηρά;

Φοῖνιξ ὅστις εἰς πενθίμους
Σισυρίζεις τὰς ἐρήμους
Καὶ ἡρέμα κυματίζων
Τὴν ταραττεῖς ψυθιρίζων
Εἰς ἀνέμων τὰς πνοάς

Δὲν μοι λέγεις τῶν παθῶν μου

Ἡ αἰτία καὶ δεινῶν μου

Ποία εἶνε ; ὅπου κρούω

Στήθός μου, ὅπερ καὶ λούω

Μὲ δακρύων τὰς ῥοάς ;

Ἀηδῶν πτηνόν μου θείον

Δάλημα τῆς λύπης κρύον

Διὰ τί τώρα ἐκβάλλεις

Μήπως καὶ σὺ φίλη πάλλης

Ἀπὸ πάθος τι δεινόν ;

Μήπως ἀπὸ χώραν ξένην

ἦλθεν ἔχων τεθλιμμένην

Ὀψιν ζωηράν καὶ θείαν

Καὶ σοῦ πλήγωσ' τὴν καρδίαν

Πτηνὸν ἄλλο τι λευκόν ;

Πλὴν βαβαί ! ἡ ἐρημία

Καὶ ἡ ἀηδὼν ἡ θεία

Καὶ φοινίκων συριγμὸς

Μ' ἀποκρίνεται οὕτω πῶς

Ὁ λευκὸς βαβαί ! ἐκεῖνος

Ὁ παρόμοιος ὡς κρίνος

Νὰ τὸν πάρῃ ἡ κατάρρα

Σ' ἔρριψεν ἀθῶα Σάρρα

Εἰς ἀγνώστους σπαραγμοὺς.

Τὸ ἀρειμανές του ἦθος

Τὸ δασύτριχόν του στῆθος

Καὶ ἡ θελκτικὴ μορφὴ του

Κ' ἡ μελίρρυτος φωνὴ του

Σ' ἔρριψαν εἰς στεναγμοὺς » ! !

Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσε, εὐθὺς βαρυστενάζω

Ἐγείρομαι, τρέχω 'ς αὐτήν, καὶ οὕτως ἀνακράζω·

« Ἐὰν Σάρρα ἐγὼ εἶμαι, κ' ἡ ἐμὴ ἡ παρουσία

Τῶν τοσούτων στεναγμῶν σου, καὶ δεινῶν σου ἡ αἰτία

ὦ ! εἰπέ μοι ν' ἀποθάνω

Τὴν στιγμὴν αὐτήν, ὦ Σάρρα, εἰς τὴν γῆν αὐτὴν ἐπάνω !

Πλὴν βαβαί ! τί ἀποτρέπεις, ἀπ' ἐμὲ τὰ ὄμματά σου ; . .

Φεύγεις. . . Σάρρα ; ὦ μοι στάσου ! πρὸς Θεοῦ, ὦ Σάρρα
στάσου !

Μὲ τὸ ξίφος τοῦ πατρός σου

Βῆμα ἐν, ἂν προχωρήσῃς, θὰ θανατωθῶ ἐμπρός σου ! »

Εἰς ταῦτα ἑστάθηκε εὐθύς, ἐξεστηκυῖα ὁμῶς
 Ὡς τὸ πρόσωπόν της, φαίνεται ὁ τῆς ψυχῆς της τρόμος
 Καὶ μὲ συγκεκομμένην
 Φωνήν, « ἑστάθην » ἔκραξε μόλις ἀκουομένην !

Ἐγὼ δὲ τότε μὲ φωνήν, καρδίας πληγωμένης
 Τῆς ἀπὸ βάσανα πολλὰ καταμεμαραμμένης
 Ρίψας βλέμμα ἱκετικόν, χαμαὶ γονυπετήσας
 Κ' ἐκ βάθους τῆς καρδίας μου στενάξας καὶ δακρύσας
 Ὡς ἐφεξῆς μὲ πάλλον
 Στηθας τῆς διεκοίνωσα καρδίας μου τὸν σάλον !

- » Εἶμαι ξένος εἰς γῆν ξένην, ὡς πτηνὸν τι μεμιγμένον
- » Μὲ πτηνὰ ἐτέρου εἴδους, εἰς κλωβίον κεκλεισμένον
- » Καὶ ματαίως φεῦ ! φωνάζων
- » Τὰ ὁμοειδῆ πτηνὰ του, γοερῶς ἀναστενάζων !
- » Τοὺς μεγάλους στεναγμούς του, καὶ ψυχῆς του ἀγωνίαν
- » Τ' ἄλλα τὰ πτηνὰ ἀκούουν, φεῦ ! μὲ ἀδιαφορίαν
- » Ὡς ἡ τάφου πέτρα κρύα
- » Ὅταν ἐπ' αὐτῆς θρηνήσῃ τὸν νεκρὸν φεῦ ! ἡ φιλία !
- » Ἀλλ' ἐκ τῆς πτηνῶν ομάδος, ἐν ἐνίοτε τυγχάνει
- » Καὶ συμπάθειαν καὶ οἶκτον, εἰς τοὺς θρήνους του λαμβάνει
- » Καὶ ὅταν θρηνῇ τὸ ξένον
- » Σκυθρωπὸν κ' ἐκεῖνο μένει, καὶ καταλελυπημένον !

- » Τ' ἀγαθὸν πτηνὸν ἐκεῖνο, εἶσαι σύ, ὦ ἐρασμία
- » Συμπαθὴς καὶ γλυκυτάτη, φίλη Σάρρα οὐρανία
- » Ἦτις οἶκτον εὐσπλαγχνίας
- » Ἐλάβες εἰς τὰ δεινά μου, κ' εἰς τὰς τόσας μου πικρίας·

- » Ἐγὼ δὲ εἶμαι τὸ ξένον, τὸ λαβὼν τὴν εὐτυχίαν
- » Διὰ νὰ τὸ συμπονέσῃ εἰς δεινῶν μου τὴν σωρείαν
- » Τὸ πτηνὸν Σάρρα τὸ θεῖον
- » Τὸ ψυχὴν θεοῦ ἀγγέλου, εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλείον·
- » Σάρρα μου, ἃς ἦτον τρόπος, εἰς τὴν Ἰδραν τὴν βρα-
χώδη
- » Εἰς νεφελοκόρυφά της ὄρη τὰ γιγαντιώδη
- » Μακρὰν ἀπ' τὴν κοινωνίαν
- » Νὰ ζῶ μὲ πτηνὸν ἐκεῖνο, εἰς μικρὰν καλύβην μίαν!

Πλὴν ταῦτα ἐμοῦ λέγοντος, εἰς τὰ ὀπίσθιά μου
Ἦν κεκρυμμένος ὁ Μερτζάν, ὅστις τὰ βήματά μου
Παρηκολούθη ἐλαφρῶς, ὡς ποῖμνιον ὁ κύων!
Καὶ πάραυτα ἀναπηδᾷ, καὶ χεῖρας αὐτοῦ σείων

Εὐθὺς μᾶς πλησιάζει
Καὶ ταυτοχρόνως τὰ ἐξῆς ἐρχόμενος κραυγάζει.

«—Προσφιλέστατά μου τέκνα, Σάρρα καὶ λευκέ μου, σῆτε!
Καὶ εἰς τὴν ἐμφάνισίν μου παντελῶς μὴν ταραχθῆτε!

ἤκουσα μὲ ψυχῆς πόνον, εὐγενῆ αἰσθήματά σας
 Κ' ἡ καρδία μου ἐκάμφθη εἰς πικρίας καὶ δεινά σας
 Κ' ἔρχομαι κ' ἐγὼ νὰ χύσω
 Μὲ ὑμᾶς τὰ δάκρυά μου καὶ νὰ σᾶς παρηγορήσω ! » —

Εἰς ταῦτα πάραυτα ἐγὼ ἀπὸ χαμαὶ ὠρθώθην
 Καὶ ἔμενον ἀκίνητος, ὡς νὰ ἀπελιθώθην,
 Ἡ Σάρρα δὲ σεμνοπρεπῶς τὴν κεφαλὴν της κλίνει
 Καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος, καθὼς κ' ἐγὼ, κ' ἐκείνη
 Ὁ δ' ἐξακολουθήσας

Εἶπεν αὐτά, τὰς χεῖράς του ᾗς ἡμᾶς ἐπακουμβήσας·

- » — Εἰς ὑμᾶς, ὦ φίλα τέκνα, ἅτινα τὸ πεπρωμένον
- » Εἰς τὴν ἀμετάβλητόν του βίβλον ἔχει γεγραμμένον
- » (Ἄν καὶ σύ, λευκέ, ᾗ γεννήθης εἰς θαλασσοβρέκτους γαίας
- » Καὶ σύ, Σάρρα, εἰς ὁάσεις κ' εἰς ἐρήμους φρικαλέας),
- » Νὰ συζῇται ἐν ἀγάπῃ ὡς τὰ ζεύγη τῶν τρυγόνων
- » Καὶ νὰ πίνετε ἐξίσου, τὸ ποτήριον τῶν πόνων
- » Τίς ποτε δὲν θὰ θελήσῃ
- » Εὐτυχεῖς ὑμᾶς τοὺς δύο διὰ νὰ σᾶς καταστήσῃ;
- » Διὰ τοῦτο κ' ἐγὼ τώρα πόθους σας νὰ τελειώσω
- » Ἐπεθύμουν, φίλα τέκνα, ἥτοι νὰ σᾶς ἀποδώσω
- » Τὴν προτέραν εὐτυχίαν, ἣν ἀπὸ κακίαν τρέμων
- » Σᾶς ὑστέρησεν ἀσπλάγχχνως, τῶν θνητῶν ὁ κακὸς δαίμων

» Καὶ τὰς χεῖράς σας συνάπτων, φίλα μοι, εἰς ὄραν μίαν

» Ἦθελον νὰ εὐρεθῶμεν εἰς τὴν νῆσον τὴν τραχεῖαν

» Ἐκεῖ πλέον δὲ νὰ ζήσω

» Καὶ ἔν τινι γωνίᾳ σπέους βίον μου νὰ διανύσω !

» Ἀλλὰ σοβαρὸν καθήκον, ὦ λευκέ μου, ἀνεδέχθην

» Ἐπειδὴ ἀπ' τὸν Ἐθνάρχην νὰ σ' ἐπισκοπῶ ἐκλέχθην

» Εἰς τὸ κάθε κίνημά σου, μὴ τυχὸν καὶ δραπετεύσης

» Καὶ Ὀσμάνους πάλιν καύσης, καὶ μὲ σπάθην σου φονεύσης

» Καὶ ὑποσχεθεὶς ἐνόρκως, ἐντολήν του νὰ φυλάξω

» Ὅσον ζῇ τέκνα ἐκεῖνος φεῦ ! δὲν δύναμαι νὰ πράξω

» Ὅτι ἡ ἐμὴ καρδία

» Θέλ' ὑπὲρ ὑμῶν νὰ πράξῃ ἐν χαρᾷ καὶ προθυμίᾳ.—

» Πλὴν μὲ ὅρκους μου συμφώνως, ὅτ' ἐκεῖνος τελευτήσει

» Ἦ εἰς ἄλλον τὴν ἀξίαν ἀρχηγίας του ἀφήσῃ

» Ὅπου τὸ ἐμὸν καθήκον σβέννυται καὶ τελειώνει

» Κι' ἀπὸ συνειδότος τύψιν ἐντελῶς μ' ἐλευθερώνει

» Τότε δύναμ' ἀκωλύτως χεῖρα ἄρωγόν νὰ δώσω

» Χωρὶς συνειδὸς νὰ βλάψω, ὦ λευκέ, καὶ νὰ σὲ σώσω

» Ἀπὸ πικριῶν τὸ βάθος

» Εἰς δ' σ' ἔρριψεν ὁ ἔρως καὶ τὸ νοσταλγίας πάθος

» Λοιπόν, τέκνα μου θάρρεῖτε, δυστυχίας ἢ πικρίας

» Θὰ παρέλθῃ, κ' ἡ προτέρα ποθητὴ σας εὐτυχία

- » Θέλει ἔλθει, ὡς τὸ ὕδωρ ἐπανέρχεται ταχέως,
- « Ἐάν τις τὸ θορυβήσῃ μὲ τὴν χειρὰ του βαρέως·
- » Εἰς Θεὸν λοιπὸν τὸν πλάστην, τὰς ἐλπίδας τὰς γλυ-
κειάς
- » Ἀναθέσατε, ὦ φίλα, μαραμμένης σας καρδίας
» Καὶ αὐτὸς μὲ ἐν του νεῦμα
- » Τὸ βαρὺ θὰ καταπαύσῃ, τῶν βασάνων σας τὸ ρεῦμα ! »

Ταῦτα εἰπὼν, ὦ γύναι μου, τὰ δάκρυα σπογγίζει
Κ' ἐκ τῶν χειρῶν ἡμᾶς λαβὼν, πρὸς τὰς σκηνὰς βαδίζει.
Καὶ μᾶς παρῆνει καθ' ὁδὸν μὲ λέξεις σιγαλέας
Νὰ κρύψωμεν περὶ φυγῆς, γλυκειάς μας ιδέας
Διότι ἄμα δώσῃ,

Εἰς ἐξ ἡμῶν ὑπόνοιαν, τὸ πᾶν θὰ ματαιώσῃ

Παρὰ σκηνὰς δὲ φθάσαντες, Μερτζάνου χεῖρα σφίξας
Καὶ μὲ τὴν ἄλλην ἐλαφρῶς, δακτύλους Σάρρας θίξας
Ἀφοῦ ἐπὶ τινα λεπτὰ εἰς σιωπὴν βαθεῖαν
Ἐστάθην, τάδε ἔλεξα μὲ τρέμουσαν καρδίαν.

Καθὼς ἐξ ὑψηλοτάτου

Ὄρους, πίπτει μέγας βράχος

Μετὰ κρότου φρικτοτάτου

Καὶ μ' ἐμπνέον δέος τάχος

Καὶ τοὺς προστυχόντας σείει

Μικροὺς βράχους, βαρεῖς λίθους

Κ' εἶτα τοὺς κατρακυλίζει

Μετὰ ἔτι σμικρῶν πλήθους

Εἰς πεδία τὰ πετρώδη

Καὶ εἰς φάραγγας βαθέως

Ἡ εἰς ρεύματα φρικώδη

βροντηδόν, ἀκαριαίως

Οὕτω καὶ ἐμὲ ἡ μοῖρα

Ὡς ὁ βράχος ἡ ἀγρία

Μὲ τὴν ἄκαμπτόν της χεῖρα

Μ' ὥθησεν ἐν δυστυχίᾳ·

Ὡστε ὡς οἱ λίθοι εἶμαι

Οἱ εἰς φάραγγες πεδία

Καταρρέοντες καὶ κεῖμαι

Ἐν ὀδύναις καὶ πικρίᾳ!—

Τίς δὲ μέγαν βράχον ἄρα

Σύροντά με θὰ τολμήσῃ

Ἐκ τοῦ ὄρους, Μαρτζὰν Σάρρα

Διὰ νὰ τὸν σταματήσῃ;

Ἡ τίς εἰς ἐμὲ νὰ δώσῃ

Δύναται τὴν εὐτυχίαν

(Ἐλεγον), καὶ νὰ μὲ σώσῃ

Ἀπ' ὀδύνων τὴν πικρίαν;

Ἀλλὰ σήμερον ὁ Πλάσας
 Τοὺς βροτούς, με φανερώνει
 Ὅτι δυσκολίας πάσας
 Ὅταν θέλῃ ἐμπεδώνει·
 Καὶ ἰδοὺ μοὶ ἀναγγέλλει
 Δι' ὑμῶν τὴν ἀγγελίαν
 Ὅτι νὰ μοὶ δώσῃ μέλλει
 Τὴν προτέραν εὐτυχίαν ! . . .
 Αὐτὸς εἶθε ! νὰ σᾶς σκέπη
 Καὶ νὰ σᾶς διαφυλάττῃ
 Ὅς, τὰ σύμπαντα διέπει
 Ἐν χειρὶ κραταιοτάτῃ !

Εἶπον, κ' εὐθὺς με δάκρυα τὰς χεῖρας μου τὰς δύο
 Ἀπὸ τὴν Σάρρᾶν ἐλαφρῶς, καὶ τὸν Μερτζὰν ἐλκύω
 Ἡ Σάρρᾶ ὁμῶς ἔκραξε, « λευκέ, εἴμ' ἐδική σου
 Ἀφ' οὔτου ἦλθες μ' ἔτρωσεν, ἡ θελκτικὴ μορφὴ σου
 Ὡστ' ἡ ἐμὴ καρδιά
 Ἐσυνηνώθη με τὴν σὴν, λευκέ ! κ' ἐγείνη μία !

Ὅθεν πορεύου εἰς σκηνήν, πορεύου εἰς εἰρήνην·
 Διότι ἔχει ὁ Μερτζὰν καρδίαν ἀνθρωπίνην

Καὶ κόρην φίλου του πιστοῦ ἰδοὺ τὴν ἐλυπήθη
Καὶ ὅτι τρέφ' ὑπὲρ ἡμῶν, ἀρκούντως ἐξηγήθη·

Καθότι τὸ γνωρίζει
Ὅτ' ἡ ζωὴ μου μὲ τὴν σὴν φεῦ! μίαν ἀπαρτίζει ».

Ταῦτα καὶ ἔτι πλείονα εἰπούσης, εἰς σκηνὴν του
Καθεὶς ἡμῶν ᾿πορεύθηκε, γύναι, τὴν ταπεινὴν του·
Καὶ ἔκτοτε ἐνέπεσον εἰς μαύρην εἰς βαθεῖαν
Κ' εἰς ἄφατον ὀδυνηράν, φρικτὴν μελαγχολίαν

Διότι τρικυμία
Δεινῶν μὲ περιέζωσεν, ἀφόρητος ἀγρία.—

Μετὰ δὲ χρόνους ἀρκετοὺς εἰς φῶς τὸ ἀργυρόεν
Σελήνης, ὅπερ ἔχεν εἰς σκότος τὸ φρικτόν,
Ἐβάδιζον, κ' ἐκ τῶν σκηνῶν ἤμην μεμακρυσμένος
Ὅτ' αἴφνης εἰς τὰ ὦτα μου ἦχος συγκεχυμένος

Ἦκούσθη θορυβώδης
Ἐκ τῶν σκηνῶν, ὡς καὶ κραυγαὶ μεγάλαι καὶ θρηνώδεις

Ἐγὼ δ' ἀμέσως ἔσπευσα, κ' εἰς τὰς σκηνάς μας φθάνω
Ἐνθα βαβαί! παρὰ Μερζὰν τὸν θάνατον μανθάνω
Τοῦ Ἀρχηγοῦ μας ἄραβος, δὴ ἔλιγξ αἰφνιδίως
Ἀφήρπασεν ἀπ' τὴν ζωὴν ἀσπλάγχχνως, καὶ ἀγρίως

Ὡς ὁ σφοδρὸς βορέας
Ὁ ἐκρρίζων ἀπ' τὴν γῆν τὰς ὑψηλὰς ἱτέας!

Μὲ τὸν δε, ὅθεν εἰς σκηνήν, ὁμοῦ βραδυποροῦντες

Εἰς ἣν ὁ ἄραψ ἔκειτο, ἐπήγαμεν θρηνοῦντες—

Χαμαὶ ὁ Γίγας ἔκειτο, ὡς πεπτωκυῖα στήλη

Μὲ ὄμματα ἡμίκλειστα, μὲ μαραμμένα χεῖλη

Πέριξ δὲ τούτου πλῆθος

Ἀράβων φεῦ! ὠλόλυζον, καὶ ἔπαιον τὸ στῆθος!

Κι' ἀφοῦ δι' ὅλης τῆς νυκτός, μὲ λύπην μ' ἀγωνίαν

Ἐκλαίομεν στενάζοντες, μὲ θρήνους τὴν πρωΐαν

Αὐτὸν ἐναποθέσαμεν εἰς Ἀρχηγῶν ἡρία

Καὶ εἶτα ἐπιστρέψαμεν ὅλοι ἐν ἀθυμίᾳ

Διότι ῥωμαλέον

Φυλάρχην ἐστερήθημεν μεγάσωμον, γενναῖον·

Ἄμα δ' ἐνύκτωσεν ἐγὼ, ἐνῶ τοὺς εἰς αἰθέρας

Τοῦ οὐρανοῦ ἐθαύμαζον, λυχνοειδεῖς ἀστέρας

Ἰδοὺ βλέπω καὶ ἤρχοντο μὲ βήματα ταχέα

Μερτζάν ὁ Μεσαιπόλιος, καὶ Σάρρρα ἡ ὠραία

Κατατεταραγμένοι·

Κ' ἡ ὄψις των ἐφαίνετο πολὺ ἀλλοιωμένη.

Ἀφοῦ δὲ μ' ἐπλησίασαν, μοὶ λέγουν ἐτοιμάσου

Ἰδοὺ τέλος ᾗ τελείωσαν βαρυαλγῇ δεινὰ σου

Ἰδοὺ τὰ πάντα διὰ σὲ τὰ πάντα τελειώνουν

Ἡ Σάρρρα μετὰ τοῦ Μερτζάν, λευκέ, σ' ἐλευθερώνουν

Καὶ ἔρχονται μαζύ σου

Ἴνα μὲ σὲ συζήσωσιν εἰς γῆν τῆς γενετῆς σου

Ἐγὼ δ' εὐθὺς ἀνέκραξα, ὦ εἰδησις γλυκεῖα
 ὦ ἀνεκκλάλητος χαρά, ὦ τέρψις καὶ εὐτυχία !
 Ἡ τύχη μ' εὐσπλαχνίσθηκε, κ' ἰδοὺ ἐν πέρας δίδει
 Εἰς τὰ δεινὰ δουλείας μου, καὶ πάλιν μ' ἀποδίδει

Τὴν πρὶν ἐλευθερίαν
 Καὶ μ' ἀποστέλλει δι' ὑμῶν, εἰς ὕδραν τὴν τραχεῖαν
 Ἐλλ' ὁ Μερτζάν εἶπε 'ς ἐμέ, καιρὸς δὲν εἶνε πλέον
 Ὅμιλιῶν, ἀλλ' ἔρχου νῦν, μὲ βῆμα σιγαλέον
 Ἐνόσω νῦξ ἐπικρατεῖ, νὰ παρασκευασθῶμεν
 Κ' εἰς τὰς καμήλους πάραυτα κ' οἱ τρεῖς νὰ ἐπιβῶμεν
 Ἄς ἔχω κεκρυμμένας
 Ἐδῶ πλησίον τῶν σκηνῶν, εἰς φοίνικα δεμένας

Εἰς τὴν στιγμὴν δὲ καὶ οἱ τρεῖς μὲ ἄκραν ἡσυχίαν
 Τὰ πάντα ἐτοιμάσαμεν τὰ πρὸς ὁδοιπορίαν,
 Καὶ νὰ σ' ἐκφράσω τὴν χαρὰν ἀδύνατον μοὶ εἶναι
 Ὅτ' εἰς καμήλους καὶ οἱ τρεῖς ἐπέβημεν, ὦ γύναι.
 Ἡ Σάρρα δὲ δρῶσα
 Ἀστέρας, ταῦτα πρὸς ἐμέ, εἶπεν ἀγωνιῶσα.

« Τοὺς ἀστέρας αὐτοὺς βλέπεις μὲ τὸ φῶς τὸ φαεινόν των
 Καὶ ἐκείνους πάλιν βλέπεις μὲ τὸ φῶς τὸ ἀμυδρόν των,
 Οἱ μὲν πρῶτοι παριστάνουν τὰς τερπνώδεις καὶ γλυκεῖας
 Τρισευδαίμονας ἡμέρας τωρινῆς σου εὐτυχίας.

Οἱ δὲ ἄλλοι τὰς πρὸ ταύτης, αἵτινες κεκαλυμμέναι
 Μὲ τῶν πικριῶν τὸν πέπλον ἦσαν φεῦ! ἀπεσβεσμέναι
 Ὡς ὁ μικρὰν λάμψιν χύνων
 Ἐντὸς βάθρων ὑπογείων, λύχνος τρέμων, λύχνος σβύνων.

· · · · ·
 · · · · ·

Πλὴν ἐγώ, λευκέ, ἀφίνω, τὰς τερπνάς αὐτὰς ὁάσεις
 Κ' ἔρχομαι νὰ κατοικήσω ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης
 Ἦτις εἶνε, ὡς μοὶ λέγεις φρικαλέα, ταραχώδης
 Καὶ ὡς ὁ Σαμουὺν ἀγρία, φοβερά, τρικυμιώδης
 Ἀλλὰ καὶ τερπνὴ συγχρόνως, ὅταν ᾔηται νηνεμία
 Καθὼς εἶναι κ' ἡ γῆ αὕτη, τερπνή, ἡρεμος, ἡδεῖα

Ἀλλ' ἐγὼ φεῦ! τὴν ἀφίνω
 Καὶ εἰς γαίας ἀπωτάτας ἔρχομαι μὲ σὲ νὰ μείνω

· · · · ·
 · · · · ·

Ἡ σκιά ἡ τοῦ Πατρός μου φαίνεται πρὸ ὀφθαλμῶν μου. . .
 . . . Ἴδου . . . ἵσταται, ὦ φρίκη, κλαίουσα ἐνώπιόν μου
 Καὶ μοὶ λέγει, κόρη Σάρρα, ποῦ ὑπάγεις, ποῦ μ' ἀφίνεις
 Διὰ τί τὴν κεφαλὴν σου αἰδουμένη οὕτω κλίνεις; . . .
 Ἀπὸ τοῦδε τίς, ὦ Σάρρα εἰς τὸν τάφον μου θὰ χύνη
 Ἐνα σταλαγμὸν δακρύων, ὅστις ἔρημος θὰ μείνη; . . .

Ἵπαγε, καὶ ὁ βαθὺς μου
 Θὰ σ' ἀκολουθῇ, ὦ τεκνον, στεναγμὸς ὁ τῆς ψυχῆς μου!

Τί λοιπὸν οἶμοι ! νὰ πράξω ; μετὰ σοῦ ν' ἀκολουθήσω
 Ἡ ᾽ς τὸν τάφον τοῦ πατρός μου τώρα μόνη νὰ γυρίσω ;
 Ἄν τὸ πρῶτον, λευκέ, πράξω, ἡ συνείδησις μὲ τύπτει
 Κ' ἡ κατάρα τοῦ Πατρός μου ἐπὶ κεφαλῆς μου πίπτει.

Ἄν τὸ δεύτερον, ὦ φρίκη, ἀφοῦ γοερὰ θρηνήσω
 Ἄνευ σοῦ, οὔτε καὶ μίαν στιγμὴν δὲν θὰ ἐπιζήσω

Ἀλλὰ μ' ὀφθαλμοὺς δακρῦων
 Εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρός μου, θὰ εἰσέλθω φεῦ ! τὸν κρύον...

Ἀλλ' ὁ Μερτζὰν διέκοψε καὶ ταύτην τελευταῖον
 Εἰπὼν δὲν εἶνε νῦν καιρὸς θρηνωδιῶν ματαίων·
 Ἀλλὰ τὸ βῆμα σπεύσατε, διὰ νὰ δυνηθῶμεν
 Εἰς Ἐλματὰρ νὰ φθάσωμεν, ὅπως ἐκεῖ εὐρῶμεν

Λέμβον τινὰ ἢ νῆα
 Λιμενισμένην ἐν αὐτῆς εὐρείᾳ παραλίᾳ

Ἀφοῦ δ' ἐπὶ τριάκοντα ἑξαδίσσαμεν ἡμέρας
 Ἐπροσεγγίσσαμεν σχεδόν, ᾽ς ὁδοιπορίας πέρας
 Κ' εἰς παραλίαν φθάσαντες τῆς Ἐλματὰρ ἀμμώδη
 Εἷς τινὰ κόλπον τῶν αὐτῆς βαθὺν λαβυρινθώδη

Λιμενισμένην μίαν
 Ὀλκάδα ληστοπειρατῶν ἐντύχαμεν ταχεῖαν

Ταύτην ἰδόντες ἔκρύβημεν εἰς ἄμμων τὰς σωρείας
 Ὅπως κατασκοπεύσωμεν μετὰ ἐπιστασίας

Ἰδὼν βαβαί ! φέγγει καὶ τὸ πλοῖον ὅσον ἀπὸ μακρόθεν

Ἄν ἔμενον οἱ πειραταὶ περὶ αὐτὴν πλησίον
Ἢ ἂν ᾠχευμάζοντο μακρὰν ἐντὸς τῶν πολιχνίων.

Εἰς θεὰν δὲ θαλάσσης
Τάδ' ἔκραξα ἐνθουσιῶν διὰ φωνῆς μου πάσης

« Θάλασσα σ' ἐπαναβλέπω μετὰ τέταρτον αἰῶνος
Καὶ τοὺς φλοίσβους τοὺς γλυκεῖς σου μὲ τοὺς μυκηθμοὺς
συγχρόνως

Ἰδοὺ πάλιν τοὺς ἀκούει, θάλασσα, ἡ ἀκοή μου

Ὅλη δὲ ἀναπτεροῦται ἡ βαρυαλγὴς ψυχὴ μου

Εἰς τὸν κάθε ἓνα φλοῖσβον, ἓνα σκίρτημα λαμβάνει

Καὶ ὁ κάθε μυκηθμός σου εἰς τὸ βάθος αὐτῆς φθάνει

Καθὼς φθάνει ἡ γλυκεῖα

Εἰς αὐτὴν φωνὴ τῆς λύρας ἐν ἑωθινῇ πρωΐᾳ!

Ἀπ' ἀκτὰς τὰς τῆς Ἑλλάδος ἐδῶ φέρεις σιγαλέα

Βέβαια, ὦ θάλασσά μου κύματά σου τὰ εὐρέα

Δι' ὧν θὰ ἐπαναφέρῃς εἰς αὐτὰς δυστυχισμένον

Τέκνον των ὃν περ ὁ Ἄρης εἶχε δοῦλον ἐρρίμμενον

Εἰς τῆς Ἀφρικῆς τὸ κέντρον, εἰς ἐρήμους τὰς ἀγρίας

Ἐκεῖ ὅπως ἀποθάνῃ ἀπὸ πάθος νοσταλγίας

Πλὴν Θεὸς ὁ Πανοικτεῖρμων

Λάβε τὴν ἐλευθερίαν νῦν τοῦ λέγει, πολυτλήμων!

Θάλασσα ἐντὸς ὀλίγου δάκρυα χαρᾶς θὰ χέω

Ὅτε εἰς τὰ κύματά σου ὡς δελφὶν θὰ ἐπιπλέω

Καὶ εἰπέ μοι, θὰ σοὶ λέγω ἂν ἀπελευθερώθῃ
 Ἡ Ἑλλάς καὶ τῶν Ἑλλήνων ἂν τελείωσαν οἱ πόθοι
 Ὡς κ' ἂν εἰς τὰ τεμένη τῆς Ἀγίας μας Σοφίας
 Κυματίζει ἡ σημαία τοῦ σταυροῦ κ' ἐλευθερίας

Πρὸς δε καὶ ἂν ἔτι σχίζῃ
 Κύματά σου ὁ Μνιαούλης καὶ Ὁσμάνων ναῦς βυθίζῃ!

Τέλος κατασκοπεύσαντες δι' ὅλην τὴν ἡμέραν
 Τὴν νῆα τὸ παράλιον καὶ ἔτι τούτων πέραν
 Ἐπείσθημεν, ὅτι οὐδεὶς τὴν νῆα δὲν φυλάττει

Καὶ ὅτι θὰ εὐρίσκοντο ἐν πόλει ἀπωτάτῃ
 Ὡστ' ἄνευ ὑποψίας

Κατέβημεν εἰς θάλασσαν κ' οἱ τρεῖς μετ' εὐθυμίας.

Κ' εἰς ταύτην πίπτω πάραυτα, χωρὶς ν' ἀργοπορήσω
 Ὅπως τὴν ναῦν ἐν τῇ ξηρᾷ, ὦ γύναι προσεγγίσω
 Καὶ οὕτως εὐκολώτερον κ' οἱ τρεῖς νὰ δυνηθῶμεν
 Ὁμοῦ μὲ τὰς ἐπισκευὰς 'ς αὐτὴν νὰ ἐπιβῶμεν
 Πλὴν μόλις φθάνω κολυμβῶν, κ' εἰσέρχομαι εἰς νῆα
 Κ' εὐθὺς ἀκούω ταραχὴν φεῦ! ἐν τῇ παραλίᾳ. . .

Οἱ πειραταὶ φυλάττοντες πανούργως καὶ κρυφίως
 Ἐπέπεσον εἰς τὸν Μερτζὰν καὶ Σάρρᾶν αἰφνιδίως

Καὶ μάχη πεισματώδης
 Συνεκροτεῖτο τρομερὰ μεγάλη αἱματώδης!

Ἐγὼ δ' ἀμέσως ἔσπευσα, πλὴν ἀπαισίαν θέαν
 Ἴδον βαβαί! ὦ γύναι μου, καὶ λίαν φρικαλέαν

Ἡ Σάρρα μου ἡ προσφιλὴς ἀπονενεκρωμένη
 Χαμαί, ὦ φρίκη ἔκειτο, εἰς αἵματα βαμμένη
 Ὁ δὲ Μερτζὰν ὁμοίως
 Πλησίον αὐτῆς ἔκειτο, νεκρὸς ὅμως καὶ κρύος.

Κύκλῳ δὲ τούτων Ἀραβες τρεῖς τεθνατωμένοι
 Ἦσαν μὲ ἄμμον κ' αἵματα περικεκαλυμμένοι
 Τρέμων τὴν σπάθην ᾗζήτησα (διότι τὴν ἐκράτει
 Ἡ Σάρρα), ἀλλὰ στένουσα αὐτὴ μὲ διατάττει
 Τὴν σπάθην νὰ ἀφήσω

Κ' εἰς τὸ πλευρὸν πλησίον της, ὦ γύναι νὰ καθίσω.

Ἐγὼ δ' ἀμέσως ᾗθισα καταθορυβημένος
 Κ' ἐζήτουν ἵνα φονευθῶ, ὡς φεῦ ! ἀπηλπισμένος
 Ἀλλὰ αὐτὴ, ἐνῶ ἐγὼ ἐκράτουν τὰς πληγὰς της
 Κ' ἐσπόγγιζα τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰς παρειάς της
 Δι' ἀποκεκμηκυίας
 Φωνῆς ταῦτα ἐψέλλισε, καὶ μετὰ ἀγωνίας.

Λευκὲ μὲν κλαίης
 Δάκρυ μὲν χέης
 Ἐδῶ ἐπάνω
 Νὰ ἀποθάνω
 Εἶν' γεγραμμένον
 ᾗ τὸ πεπρωμένον !

Μ' ἥρωος ὕφος . . .

Ἄφες τὸ ξίφος . . .

Αὐτοκτονία . . .

Εἶνε δειλία

Ὡ ἄνερ θεῖε

Λευκὲ ἄνδρεις ! . . .

Θέλω νὰ ζήσης

Ὅπως πατήσης

Γῆν μητρικὴν σου

Τὴν ποθητὴν σου

Ἥτις 'δοξάσθη

Καὶ ἐθαυμάσθη·

Ἐμὲ δὲ πλέον

Μὲ τὸν γενναῖον

Ὀμόφυλόν μου

Καὶ φίλτατόν μου

Ἄνευ δακρύων

Εἰς τάφον κρύον

Θές ὦ Πιστέ μου.

Κ' εἶτα λευκὲ μου

Φύγε ταχέως

Ἄλλως ματαίως

Κόσμον . . . ἄφ . . . ἵνα

Καὶ αἷμά μ' . . . χύ . . . νω . . .

Εἶπεν, καὶ ἔκλεισεν εὐθύς τὸ θελτικόν της στόμα
Καὶ ἔμεινεν ἡ δυστηχὴς νεκρὰ καὶ κρύον πτῶμα
Ἐγὼ δ' ἀμέσως τὸν Μερτζάν οἶμοι ! φέρω πλησίον
Καὶ οὕτω πῶς ἐθρήνησα μὲ ποταμοὺς δακρύων

Θρηνήσατε, ὦ οὐρανοί, καὶ σὺ ὦ θάλασσά μου
Τὴν νέαν δυστυχίαν μου, τὰ νέα βάσανά μου
Καὶ τ' ἄφατα δεινά μου

Ἐνῶ τὰ ἀκροθίνια ἠπτόμην εὐτυχίας
Ἴδου βαβαί ! ἐνέπεσα εἰς νέας δυστυχίας
Εἰς λύπας καὶ πικρίας !

Ἡ Σάρρὰ μου ἀπέθανεν, ἡ Σάρρὰ ἡ γλυκεῖα
Καὶ ὁ πιστός μου ὁ Μερτζάν, καὶ μὲ αὐτὸν φίλια
Τοῦ Κάστωρος ὁμοῖα

Κεῖται ψυχρὰ ἡ δυστηχὴς δὲν ἀτενίζει πλέον
Τὸ βλέμμα της τὸ ἱλαρόν, τὸ ὄμμα τὸ ὠραῖον
Τὰ χάριν πάντα χέον. . . .

Αἱ χεῖρες μου αἱ τρέμουνται πῶς νὰ ἐνταφιάσουν
Τὴν Σάρρην καὶ Μερτζάνην μου, καὶ μ' ἄμμον νὰ σκεπάσουν;
Πῶς φεῦ ! ἐδῶ τοὺς δυστυχεῖς, πῶς φεῦ ! νὰ τοὺς ἀφήσω
Χωρὶς τὴν Σάρρην καὶ Μερτζάν ὦ πῶς ν' ἀναχωρήσω;
Ὡ κάλλιον μὴ ζήσω.—

Οὕτω στενάζων καὶ θρηνῶν καὶ στῆθός μου ξεσχίζων
 Τοὺς δύο ἔθαψα ὁμοῦ βαρέως ὀλολύζων
 Καὶ ὅτ' ἐπέβην κ' ἐμελλον νὰ φύγω μὲ τὴν νῆα
 Οὕτω τότε ἐθρήνησα ἐν λύπῃ καὶ πικρίᾳ

Ὅποια ἄβυσσος παθῶν, ὅποια τρικυμία
 Μ' ἐκύκλωσε τὸν ἄμοιρον ἡ μαύρη δυστυχία
 Φεῦ! τὰς δυνάμεις ἔχασα οἱ πόδες μου κλονοῦνται
 Οἱ μύονές μου οἱ σκληροί, μοὶ καταχαλαροῦνται
 Τὸ σῶμα μ' ἐψυχράνθη,
 Ὡς χλόη καὶ ὡς ἄνθη
 Φεῦ! ὅλον ἐμαράνθη!

Βαβαί! ἰδοὺ ὠμοίασα, ὡς τὸ ἐπὶ ὑφάλων
 Ποῦ δέρει κύμα τὸ φρικτὸν πελώριον μέγαλον
 Μὲ βρυχηθμὸν φρικτώτατον ὡς ὠργισμένος λέων
 Τὸ πλοῖον τὸ μὲ πάταγον καὶ κρότον καταρρέον
 Ἐν μέσῳ φρικτωτάτων
 Πικρῶν ἀλμυροτάτων
 Ὠκεανοῦ ὑδάτων

Οὕτω κ' ἐγώ, καθὼς αὐτό, ἀφοῦ εἰς φρικαλέας
 Ἡ τύχη δοῦλον μ' ἔρριψε εἰς ξένας ταύτας γαίας
 Νῦν εἰς ὑφάλους ἵσταμαι, κλ' ἀντὶ φρικτῶν κυμάτων
 Βιβρώσκουν τὴν καρδίαν μου δεινῶν δυστυχημάτων
 Ἀφόρητος σωρεία
 Καὶ Σάρρας ἡ πικρία

Τὸν κόσμον ἐδιέτρεξα πλέον τοῦ Ἡρακλέους
 Δὲν εἶδον ὅμως ὀφθαλμοὺς τόσον γλυκεῖς, ὡραίους
 Οὔτε ὀφρύας ἀπαλὰς στιλπνάς ὡς ἐβενώδεις
 Ἀλλ' οὔτε τρίχας κεφαλῆς τοσοῦτον βοστρυχώδεις

Βαβαί! τὴν ἐνθυμοῦμαι

Καὶ καταθορυβοῦμαι.

Ιού! ὦ τύχη δυσμενής, δὲν ἔρχουν τὰ δεινὰ μου
 Δουλείας τὰ ἀφόρητα βαρέα βάσανά μου

Ἀλλὰ σκληρῶς ἐπλήγωσας πολύτρωτον καρδίαν

Μὲ τὴν πληγὴν τὴν τρομερὰν τῆς Σάρρᾶς τὴν βαρείαν

Τὴν κόπτουσιν τὸ νῆμα

Ζωῆς μου παραχρῆμα

Ἴδου εἰς φαντασίαν μου ἐκ τοῦ ἐνδὸς τὴν θεῖαν

Τὴν Σάρρᾶν βλέπω τὴν ἄβραν μὲ ὄψιν τὴν ἡδεῖαν

Ἴδου μὲ βλέπει, μειδιᾷ, ὡς ἄνθος νέον θάλλει

Τὸ στήθος μου ταρασσεται, ὡς ἰχθὺς σπαίρων πάλλεις

ὦ φεῦ! τὸν νοῦν μου χάνω

Οἶμοι! θὰ ἀποθάνω.

Ἐξ ἄλλου δὲ παρίστανται πατρίδος μου οἱ βράχοι

Πάντες πρὸ τῶν ὀμμάτων μου, ὁμοῦ καὶ οἱ νχυμάχοι. . .

Βαβαί! ὦ κυκεῶν παθῶν . . . ἰδου πτερὰ λαμβάνω

Κ' εἰς τὸν ἡρώων ὄμιλον μὲ φαίνεται πῶς φθάνω

Τί ὄνειρον ὡραῖον

Ἀλλά, καὶ φρικαλέον.

Ἴδου βλέπω τοὺς συγγενεῖς τοὺς φίλους τοὺς γνωρίμους
 Μὲ βλέπουν κ' ἐκβάλλουν πολλές φωνὰς πενθίμους
 Οἶμοι κ' ἡ γραία μήτηρ μου, μὲ κώμην λελυμένην
 Μὲ πλησιάζει . . ἔρχεται μ' ἐσθῆτα ξεσχισμένην

Ἰού! ὦ φρίκη κλαίει

Κ' εἰς γῆν ὡς ῥύαξ ῥέει

Τὸ δάκρυ ὅπερ χέει . . .

Νά. . . νά, εἰς τὰς ἀγκάλας μου αὐτὴν περιτυλίσω

Ἡ γλῶσσα μου ἐδέθηκε, καὶ πλέον νὰ λαλήσω

Μοὶ εἶνε φεῦ! ἀδύνατον· ἠσκοτίσθηκε τὸ φῶς μου

Καὶ μαῦρος πέπλος ζοφερὸς κατέπεσεν ἐμπρὸς μου

Τρέμω, ριγῶ, κλονοῦμαι

Βαβαί! ἀπο . . . ναρκοῦμαι . . .

Πῶς, πῶς λοιπὸν ὁ δυστυχής, πῶς, πῶς, εἰς ! ν' ἀνθέξω

Εἰς ποῖον φεῦ ὁ ἄμοιρος μέρος βαθαί! νὰ τρέξω; . . .

. . . Ἄς τρέξω εἰς πατρίδα μου τοῦτο εἶπε καὶ ἐκείνη

Πρὶν τὴν ωραίαν κεφαλὴν ἐκπνέουσα τὴν κλίνει.

Λοιπόν, Σάρρα γλυκεῖα

Σ' ἀφίνω κ' ἐρημία

Τῶν τόσων στεναγμῶν μου

Αἰτία, καὶ δεινῶν μου. !—

Οὕτω θρηνηῶν, ὃ γύναι μου, διεύθυνα τὴν πρῶραν

Ὀλκάδος μικροτάτης μου εἰς τὴν ἡρώων χώραν

Καὶ εἰς τὴν ναῦν ἐφάνηκεν ἀπίστευτος ταχύτης
Ὅτ' αὖρα ἐπλημμύρησεν ἱστία ζεφυρίτης

Καὶ κύματα φλοισβώδη
Τὴν πρύμνην τῆς ἐπέψαυον, κυάνεα ἀφρώδη.

Ἡμέρας δύο ἔπλεον, καὶ νύκτα ὅλην μίαν
Καὶ ν' ἀποκάμνω ἤρχισα ἀπὸ τὴν ἀϋπνίαν
Ἡ χεὶρ μου εἰς πηδάλιον ὅλως ἐχαλαρώθη
Καὶ ὅλη μου ἡ δύναμις σχεδὸν ἀπεναρκώθη

Καὶ οὕτω νεκρωμένος
Τὸν θάνατον ἀνέμενα, εἰς λύπην βυθισμένος

Πλὴν γεγραμμένον δὲν εἶχε μὲ ἄκαμπτὸν τῆς χεῖρα
ἵνα πνιγῶ εἰς θάλασσαν ἡ δυσμενὴς μου μοῖρα
Διότ' ἀμέσως ἔφάνηκεν εὐμέγεθές τι πλοῖον
Καὶ πρὸς ἐμὲ ἔπλησίασεν εἰς πρῶτον μου σημεῖον,

Καὶ ὥς μὲ εἶδον μόνον
Οἱ Ναῦται του, μὲ ἔλαβον μὲ μέγαν ψυχῆς πόνον

Καὶ ὀπισθεν τοῦ πλοίου των, ἐν πρύμνῃ τῇ εὐρείᾳ
(Εὐσπλαγχνικῶς φερόμενοι), μοὶ ἔδησαν τὴν νῆα
Πλὴν γλῶσσαν των ἐστάθηκε ὅλως τῶν ἀδυνάτων
Νὰ ἐννοήσω, γύναι μου, ἀλλὰ διὰ νευμάτων,

Μὲ πλείστην δυσκολίαν
Ἐννόησα πῶς πήγαινον διὰ τὴν Μασσαλίαν

Κ' ἐκ τούτου δὲν ἠμπόρεσα νὰ μάθω παρ' ἐκείνων
 (Ὡς ὄντων πάντων Βρεττανῶν), τὴν τύχην τῶν Ἑλλήνων
 Ὡς καὶ αὐτοὶ περὶ ἐμοῦ· καὶ ὅτε τὴν ὥραίαν
 Τὴν Κρήτην προσηγγίσαμεν νῆσον γιγαντιαίαν

Τότε νὰ μὲ ἀφήσουν

Εἶπον μὲ τ' ἀκάτιόν μου, χωρίς, ν' ἀργοπορήσουν

Εἰς ταύτην δὲ τὴν αἵτησιν ὁ πλοίαρχος ἐνδίδει,
 Προθύμως δὲ πολλὰς τροφάς, εἰς τὴν στιγμὴν μὲ δίδει
 Τὴν ναῦν μου λύσας δέ, εὐθύς, ὅπως ἀναχωρήσω
 Μὲ ἄφησεν· κ' ἐγὼ χαίρων, χωρίς ν' ἀργοπορήσω

Αὐτὸν εὐχαριστήσας

Ἐπέβην· τὰ ἱστία μου, μὲ προθυμίαν λύσας.

Κ' εἰς πρύμνην ἀφοῦ ἄφησα τὴν τῶν Κυθήρων νῆσον
 Ὁ Νότος τὰς παχείας του νεφέλας ἐκτυλίσσων
 Ὅμοῦ μὲ σκότος τῆς νυκτὸς τὸ φρικαλέον λῖαν
 Δὲν μ' ἄφησεν ἵνα ἰδῶ τὴν Ὑδραν τὴν τραχεῖαν

Εἰς ποῖον μέρος πίπτει (1)

Ἀλλ' ἀπηνῶς εἰς νῆά μου ὡς λέων ἐπιπίπτει

Καὶ φεῦ! μεθ' ὥρας ἱκανὰς μὲ ῥίπτει μετὰ τάχους
 Ἐπὶ σκοπέλων τρομερῶν κ' εἰς ἀπροσίτους βράχους
 Κ' ἐγὼ ῥιφθεὶς εἰς θάλασσαν ἐκπεπληγμένος εἶμαι
 Πῶς διεσώθην, γύναι μου, καὶ πῶς ἐνταῦθα κεῖμαι!!—

Οὗτος εἶνε ὁ βίος μου σειρὰ δυστυχημάτων
 Βασάνων τε ὡς καὶ δεινῶν μεγάλων πικροτάτων

(1) Φράσις ναυτική.

Ἰδοὺ σοὶ τὸν ἐξέθεσα οὐχὶ μὲ συντομίαν,
 Ὅθεν εἶπέ, καὶ σύ, ᾧ ἐμὲ μὲ ἴσῃν προθυμίαν
 Τὸ ὅ,τι μ' ὑπεσχέθης
 Καθὼς καὶ ποία εἶσε σύ, καὶ πῶς ἐδῶ εὐρέθης!—

Εἶπεν· κ' ἠγέρθη ἡ γυνὴ στενάξασα βαθέως
 Καὶ τάδε ἔλεξε ᾧ αὐτὸν μεγάλως καὶ βραδέως·
 «—Ὅτε σὺ ὡς δοῦλος τέκνον, ἄγεσο εἰς Ἀραβίαν
 Καὶ ὁ μέγας ἀρχηγός σου ἔπεσεν εἰς Σφακτηρίαν
 Τότ' ὁ ἥρως Μιαούλης Τσαμαδὸν τὸν Πάτροκλόν του
 Ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ μέγας ἐκδικήθη θάνατόν του
 Καύσας μὲ μέγαλον κρότον
 Δώδεκα μεγάλα σκάφη εἰς Μεθώνην (Ζ) μονοκρότων

Κριεζῆς δὲ καὶ Τουμβάζης Ἀρχηγοὶ τῶν πυροφόρων
 Τοῦ Κανάρη, Βώκου, Βούτη, ἔτρεξαν εἰς αἰμοδόρον
 Καὶ σκληρὸν Ἀλὴν Σατράπην, ἐντὸς τῆς Ἀλεξανδρείας (Η)
 Ἐκεῖ νὰ τὸν κατακαύσουν μετὰ στόλου του σωρείας

Ἀλλὰ αὔρα ἐναντία
 Ἀτυχῶς τοὺς ἐμποδίζει ἐν στιγμῇ, ᾧ τέκνον μίᾳ.

Τέλος ἀφοῦ δύο χρόνους τοῦ κατέκαιον τοὺς στόλους
 Ἐν πατάγῳ φρικαλέῳ διασείσαντι τοὺς πόλους.

Οἱ ἀήττητοι οἱ στόλοι Ἀγγλῶν, Γάλλων καὶ Ῥωσσίας
 Δίχροτα καὶ ναῦς μεγάλας ἔκαυσαν διακοσίας

Τοῦ ἐχθροῦ εἰς Ναβαρίνον

Καὶ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐστεφάνωσαν Ἑλλήνων!

Κ' ἔκτοτε ἡ τῆς Σοφίας χώρα ὡς καὶ τῶν ἡρώων
 Ἦτις ἑκπαλαὶ ἐστάθη τῶν ἐπιστημῶν μητρῶν
 Καὶ μὲ νεῦμα ἔν της μόνον, τῶν ἐθνῶν τὴν τύχην ὄλων
 Ἦλλασσε διὰ τῆς σπάθης, μέχρ' ἄκρου δύο πόλων
 Ἐλευθέρα εἶνε πλέον

Ὡς ὁ θραύσας ἐν θριάμβῳ τὰς σκληρὰς ἀλύσεις λέων
 Καὶ ὡς ἔφερε τὸν τρόμον εἰς θηρία τῶν ὀρέων
 Καὶ ἐπὶ τῆς σφαίρας ὅλης τὰ 'κλεισεν ἐντὸς σπηλαίων
 Ὅτε Ἡρακλῆς υἱὸς της μὲ τὸ μέγα ῥόπαλόν του
 Τὰ ῥίπτειν πεφονευμένα ὡς λερναίαν πρὸ ποδῶν του
 Οὕτω πάλιν, τέκνον, τώρα

Κατεδάμασε τυράννους ἡ Γιγάντων αὕτη χώρα !
 Καὶ ὡς, ὅτε δι' Ἑλένην, μ' ὀργὴν ἔτρεξεν εἰς Τροίαν
 Κ' ἐτιμώρησεν, ὡς ἔδει τὴν αὐθάδη τὴν Ἀσίαν
 Κ' ἡ τυφλὴ ἡ ἀηδὼν της διὰ θείας μελωδίας
 Τῆς δεκαετοῦς τὰ ἄθλα ἔψαλλε πολιορκίας
 Οὕτω ἐφ' ἐπταετίαν
 Ἐτιμώρησεν, ὦ τέκνον, ἡ ἰδία τὴν ἰδίαν !

Κ' ἤδη ἀπὸ τ' ὄρος Οἴτης μέχρ' ἡ γηραιῶ Μαλέως
 Μὲ τὴν Εὐβοίαν τὴν νῆσον, καὶ κυκλάδας τοῦ Αἰγέως
 Ἀπαρτίζει τώρα πάλιν, κράτος ἐνδοξον καὶ νέον
 Καὶ τὸν θρόνον, τέκνον, ἔχει εἰς τὴν γῆν τῶν Περικλέων
 Εἰς δὲ γόνος Γερμανίας,
 ὍΘΩΝ τούτου διευθύνει δαΐφρόνως τὰς ἡνίας

Καὶ ἐπὶ τῆς χώρας ταύτης, ἐπὶ τῆς τῶν Περθευόνων
 Ἐν ζυγῷ φεῦ ! τελεσάσης, πρὸ δεκαοκτῶ αἰώνων
 Τῶν Μουσῶν τὴν ἐννεάδα, ἥτις ἔφυγε κ' ἐχάθη
 Ὅτε δέσμιον ἐκράτει ταύτην ἡ τῶν Τούρκων σπάθη
 Ἐντὸς εἰκοσαετίας

Ἐπανεφέρειν ὁ Ἄναξ εἰς ἀρχαίας τῶν ἐστίας !

Κ' εἰς τὸ μέλλον τὸ εὐρύ της, εἰς τῆς δόξης της τὸ σῆμα
 Ὁδηγεῖ αὐτὴν ἐμφρόνως καὶ μὲ θαρρῶαλέον βῆμα
 Κ' εἴθε ὅπου μὲ τὴν χεῖρα, ἔχει λέγω προορίσει
 Ὁ ποιῶν τὴν γῆν νὰ τρέμῃ θνήσκων ταύτην νὰ ἀφήσῃ !
 Καὶ μ' ἰσχὺν καὶ μέγα κλέος
 Ὡς εὐχήθη αὐτὴν θνήσκων ὁ αἰμίνηστος Φερρᾶιος !

Κ' εἴθε ὅσας δυσκολίας, ὁ κακὸς Ἑλλήνων δαίμων
 Εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους δυσανασχετῶν καὶ τρέμων
 Παρεμβάλλει ἀκουράστως διὰ τῶν ἀπελπισμένων
 Ψαδιούργων, τῶν πατρίδα νὰ προδίδουν εἰθισμένων
 Εἴθε ἡ τοῦ Βασιλέως

Χεῖρ αὐτὰς νὰ ἐμπεδώσῃ, τέκνον μου, πολλὰ ταχέως !

Εἰς ταῦτα ἀνηγέρθηκεν ὁ ναύτης αἰφνιδίως
 Καὶ εἶπε ταῦτα εἰς αὐτὴν βραδέως, μελιχίως
 «—ὦ ἀνεκκλάλητος χαρὰ ὁμοῦ καὶ εὐτυχία !
 ὦ γλυκυτάτη εἰδησις, ὦ θεία ἀγγελία !

Ἡ γῆ, δι' ἣν 'δουλώθηκα, ἰδού! ἐλευθερώθη
Ὁ ἱερός μας ὁ σκοπὸς σχεδὸν ἐπεραιώθη·

Νῦν εἰς χαρὰν δεινὰ μου
Εὐθὺς μοὶ μετατρέπονται ὡς καὶ τὰ βάσανά μου

Ἀλλὰ εἰπέ μοι, γύναι μου ἔάν οἱ τρεῖς οἱ βράχοι
Εὐδαιμονῶσι, καὶ μ' αὐτοὺς οἱ ἥρωες ναυμάχοι

Ὡς κ' αἱ σκιαὶ ἐκεῖναι
Αἱ περίξ σου ἰστάμεναι σεμνοπρεπῶς, τί εἶνε ;— »

Τότ' ἡ γυνὴ στενάξασα, εὐθὺς τοῦ ἀπεκρίθη

Ὡς ἐφεξῆς, ἀλλ' ἐνταυτῷ κ' εἰς δάκρυα ἐχύθη

« — Ὡ κάλλιον μὴ σ' ἔλεγον περὶ αὐτῶν τῶν βράχων

Ἀλλ' οὔτε περὶ σεβαστῶν καὶ γηραιῶν ναυμάχων

Ἀλλὰ ἐνῷ περὶ αὐτῶν ἔχεις ἐπιθυμίαν

Νὰ μάθῃς· τέκνον, ἄκουσον τώρα μὲ καρτερίαν

Ἐνδόξων νήσων θείων

Τὴν τύχην, ἣν θὰ σὲ εἰπῶ βαβαί ! μετὰ δακρύων.

Ἰδὼν ὁ δαίμων ὁ κακός, ἰδὼν πῶς ἐθαυμάσθη

Μὲ τέκνα των τ' ἀήττητα τὸ ἔθνος κ' ἐδοξάσθη

Φεῦ ! πάντα τὰ κατέπνιξεν ἐντὸς τῆς δυστυχίας

Ἀνάψας οἴμοι εἰς αὐτὰ τὸ πῦρ ἀσυμφωνίας

Τὸ πόλεις ἐξοντόνον

— Τοὺς δὲ λαοὺς τοὺς κραταιοὺς εὐθὺς ὑποδουλόνον !

Καὶ εἰς καιρόν, ὦ τέκνον μου, καθ' ὃν εἰς τὴν πενίαν
 Εὐρίσκοντο ὡς θύσαντα μὲ γενναιοψυχίαν
 Τὰ πλούτη αὐτῶν ἅπαντα ὑπὲρ ἐλευθερίας
 Ἑλλάδος μας τῆς σεβαστῆς, καὶ τῆς ἡμῶν θρησκείας !

Διὸ τανῦν εἰς ἅπασαν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν
 Φεῦ ! κεκυφότα τρέχουσι μὲ λύπην μ' ἀθυμίαν
 Εἰς πόλεις καὶ εἰς ἄστεα μὲ ῥάκη ἐνδυμένα
 Αὐτὰ τὰ πρὶν ἀγέρωχα τὰ χρυσοενδυμένα.
 Ἴνα μὲ ἀγωνίαν

Τροφὴν αὐτῶν προσπορισθοῦν, βαβαί ! ἡμηρεσίαν »

Πλὴν ταύτην ταῦτα λέγουσαν, καὶ ἐν ταυτῷ θρηνοῦσαν
 Καὶ τὴν πενίαν τὴν φρικτὴν λαοῦ ἐκτραγωδοῦσαν
 Τὴν λυπηρὰν διήγησιν πλέον μὴν ὑποφέρων
 Ὁ ναύτης ὁ φιλόπατρις· τὴν χεῖρα αὐτοῦ φέρων
 Εἰς μέτωπον ταχέως

Οὕτω διέκοψεν αὐτήν, στενάζων φεῦ ! λιγέως

«—ὦ γύναι, γύναι, παῦσον νῦν μὴ μοῦ ἐκθέτης πλέον
 Τὴν λυπηρὰν κατάστασιν ἡρώων ἡμιθέων
 Εἰς τὸν καθ' ἓνα λόγον σου ἡσθάνθην πληγὴν μίαν
 Κ' ἐμπλήσθῃ ἡ καρδία μου, ἀπ' ὅζος καὶ πικρίαν
 Ὡστε ἀποναρκοῦμαι

Δυνάμεις πάσας ἔχασα, βαβαί ! ἀπονεκροῦμαι » . . .—

Εἶπε· καὶ ἔπεσεν εὐθύς, στόνον βαθὺν ἀφήσας
 Κ' ἐκτάδην ἔκειτο χαμαὶ ἡμιλειποθυμήσας
 Ἡ δὲ γυνὴ ἀπέρριψε τὴν ἐπ' αὐτῆς σινδόνα
 Κ' ἐφάνηκεν ὡς βασιλὶς, μὲ βύσσινον χιτῶνα
 Τὸν φέροντα τὰ σύμβολα τῆς δόξης καὶ ἀνδρείας
 Κ' εἰς ναύτην ταῦτα ἔλεξε μετὰ φωνῆς πραείας
 «—Ἐγὼ εἶμαι, ὦ τέκνον μου, ἡ ἔνδοξος πατρίς σου
 Ἡ τόσον περισπούδαστος, ἡ τόσον ποθητὴ σου
 Ἐδῶ ἐμὲ κατέκλεισεν ἡ τρομερὰ πενία
 Κ' ἡ μεταξὺ τῶν τέκνων μου, δεινὴ ἀσυμφωνία
 Καὶ κλαίω, κλαίω, τέκνον μου, λαόν μου τὸν ἀνδρεῖον
 Λαὸν ἀναλυόμενον ὡς τοῦ Ναοῦ κηρίον·
 Αἱ δὲ σκιαὶ βαβυλῶν! αὐταί, εἰσὶν αἱ τῶν γενναίων
 Ναυμάχων καὶ πυρπολιστῶν, ψυχαὶ τῶν ἡμιθέων
 Κουντουριώτου σεβαστοῦ, Ἑλλάδος Πατριάρχου
 Θεμιστοκλέους νέου μας Μνηαούλη τοῦ Ναυάρχου
 Σαχτούρη τοῦ ἀλιγενοῦς μεγάλων Βουλγαραίων
 Τοῦ ἥρωος τοῦ Τσαμαδοῦ ὡς καὶ τῶν Τουμβαζαίων
 Αἱ δὲ λοιπαὶ ἀπείρων
 Πλοιάρχων καὶ πυρπολιστῶν, ναυτῶν τε, καὶ ναυκλήρων—»

Ὁ δ' εἰς αὐτὰς τὸ ὄμμα του ρίψας ἐκπεπληγμένον
 Τάδ', ὀλολύζων, ἔλεγεν μὲ τόνον ἰσθεσμένον·

Βαβαί ! ὦ θεία
Ἰδρα ἀνδρεία
Ἀνδρῶν ἡρώων
Μέγα μητρῶον
Πῶς μετεβλήθης ;
Ποῦ εἶν' οἱ πρῶτοι
Θριάμβων κρότοι
Γιγάντων χώρα ;
Ἰφ' ὅλων τώρα
Φεῦ ! ᾿λησμονήθης !
Κ' οἱ Πλοίαρχοί σου
Καὶ οἱ λαοί σου
Οἷτινες μ' ἕνα
Κτύπον, αὐχένα
Τυράννων κύπτουν
Τὸν δὲ Σουλτάνον
Τῶν Μουσουλμάνων
Φυσῶντες μόνον,
Ἀπὸ τὸν θρόνον
Κλονίζουν, ρίπτουν·

Εἰς κόσμου ὅλου

Μέχρι τοῦ πόλου

Τὰς πόλεις ὧσι

Καὶ ἐπαιτῶσι

Σκληρὰ πεινῶντες

Κ' εἰς τὰς τριόδους

Καὶ τὰς παρόδους

Ῥακενδυμένοι

Γεγυμνωμένοι

Τρέμουν ριγῶντες

ὦ Κουντουριῶτα

Σκληρὲ διώκτα

Σκληρῶν τυράννων

Μοαμεθάνων

Πρὶν νὰ σὲ χάσω

Δός μοι ν' ἀσπάσω

Τὴν δεξιάν σου

Τὴν πολιάν σου...

Φευ! πρὶν χαθῇτε

(1) Τοῦ περὶ σ. Σκιαὶ σταθῇτε

Ἵμᾱς νὰ φθάσω

Ὅπως ἀσπάσω

Τὰς δεξιὰς σας

Τὰς σεβαστάς σας.

Τῶν δὲ ἡρώων αἱ σκιαί, ὅλαι ὁμοῦ συγχρόνως

Οὕτω τὸν παρεμύθησαν, λιγέως, ἡδυφώνως·

ὦ Ἰδρας γόνε

Παῦσον νῦν κλαίων

ὦ Τουρκοφόνε

Μὴν θρηνῆς πλέον·

Διότι πάθος

Ἀσυμφωνίας

Ἀπὸ τὸ βάθος

Πάσης καρδίας

Συμπολιτῶν σου

Τῶν ποθητῶν σου

Θὰ παύσῃ πλέον

Τὸ φρικαλέον·

Ἡ δὲ ἐνότης

Ἡ οὐρανία

Καὶ ἡ φιλότης,

Τέκνον, ἡ θεία

Εἰς τὰς ψυχὰς των

Τὰς ἀγαθὰς των

Θέλει ἐδρεύσει

Καὶ βασιλεύσει

Κι' ἀπὸ πενίαν

Καὶ τὰ δεινὰ των

Τὴν δυστυχίαν

Καὶ βάσανά των

Μὲ ἔν του νεῦμα

Ἀπὸ τὸ ρεῦμα

Σκληρᾶς πενίας

Καὶ δυστυχίας

ὍΘΩΝ ἰλέως

Ταύτας ταχέως

Σώζει μὲ νέους

Νόμους δικαίους. (1)

Καὶ ὡς ἰτέαν

Παλαιωθεῖσαν

(1) Τοὺς περὶ συντάξεως, τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Τὴν γηραλαίαν
 Καὶ μαρανθεῖσαν
 Μὲ πνοὴν μίαν
 Βορρᾶς ἀγρίως
 Εἰς γῆν τραχείαν
 Ρίπτ' αἰφνιδίως,
 Οὕτω καὶ θείας
 Νήσους ἀνδρείας
 Ὁ Κακὸς δαίμων
 Ἐρρίψε τρέμων
 Ἀλλ' ὥς ἐκείνη
 Βλαστὸν ἀφίνει
 Ἐκ ῥιζῶν νέον,
 Ὅστις αὐξάνει
 Μὲ νέους κλόνους
 Κ' εἰς νέφη φθάνει
 Εἶτα μὲ χρόνους,
 Οὕτω κ' αἱ νῆσοι
 Θέλουν αὐξήσει
 Μὲ δόξαν πάλιν

Κ' ἰσχὺν μεγάλην! . . . (1)

Πλὴν ἐνῶ ταῦτα ἔλεγεν τὸ βάραθρον ἐσείσθη

Κ' ἐντὸς νεφέλης ζοφεῆς ὁ δαίμων ἐμφανίσθη

Ἀνήρπασε δὲ πάραυτα τὸν δυστυχῆ Ναυμάχον

Κ' ἐκτὸς βράθρου ἄφησεν αὐτὸν εἰς μέγαν βράχον

Βρυχῶν δέ, ὡς θηρίον

Ἐχάθη· τὴν τῆς πόλεως ὁδὸν ᾗ αὐτὸν δεικνύων.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

ΔΑΖΑΡΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΤΙΜΤΑ

Τὸν Γεώργιον Βούλγαρη, τὸν τῆς πρώτης θέσεως τῆς πολιτείας τῆς νήσου Ἰδρας θάνατον, διαδέχθη ὁ μαγιστρὸς Δάζαρος Κουντουριώτης. Ὁ πρὸς ἀντιπαράθετον εἶναι εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὰ μαθηματικὰ ἐπιστήματα, ἐξαιρετικῶς περιποιημένος πλαιυτέρων τῶν ἁπλοῶν. Προσέβλεπε καὶ Ἀρχιεπὶς τὸν λαόν, νὰ περιβλεπῇ καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν κατὰ τῶν συμπολιτῶν του, ὥστε κατὰ τὸν ἀγῶνα μὲ ἐν τοῦ μόνου νεύμα, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς κυριακῆς ναυτῶν ἀνδρείων κισῶν, καὶ κυλαμένης ἐξοικονομῆται πλοῖα, ἐθεωρήθη ἀναμφιλύκτως τὸ ἔθνος, τὸ τῆς

Πλὴν ἐν τούτῳ ἔλαττον τὸ ἔκδοτον ἐστίν
Κ' ἐν τούτῳ ἔλαττον τὸ ἔκδοτον ἐστίν
Ἀντικαθίσταται τὸν ἔκδοτον ἐστίν
Κ' ἐν τούτῳ ἔλαττον τὸ ἔκδοτον ἐστίν
Βούληται δὲ, ὡς ἔστιν
ἔκδοτον τὴν τὴν πᾶσαν ἔκδοτον ἐστίν

ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΥ ΖΩΟΥ

Ἐν τούτῳ

Ἄλλ' ὡς ἐκείνη

Ἐκδοτὸν ἐστίν

Ἐκδοτὸν ἐστίν

Ὅστις ἐκδοτὸν

Μὲν ἐκδοτὸν

Κ' ἐκδοτὸν

Ἐκδοτὸν ἐστίν

Ὅστις ἐκδοτὸν

Ἐκδοτὸν ἐστίν

Μὲν ἐκδοτὸν

Κ' ἐκδοτὸν ἐστίν

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ (Α).

Ἡ ἐκ τοῦ χάρτου διὰ τοῦ ἐγχειριδίου ἐξάλειψις τῶν τριῶν νήσων Ἰδρας, Σπετσῶν καὶ Ψαρῶν ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Μαχμούτ δὲν εἶναι ἀποκύημα ποιητικῆς φαντασίας, ἀλλ' ἀληθέστατον καὶ ἱστορικὸν γεγονὸς ἀναμφισβήτητον· καθότι, προτιθέμενος νὰ ἐλέγξω τὴν πικρὰν τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὰς νήσους ἀχαριστίαν, καὶ εἰς τὸ Σουλτανικὸν συμβούλιον ποιητικὰς ὑπερβολὰς δὲν μετεχειρίσθην, καὶ εἰς τὴν διήγησιν τῶν Ναυμαχιῶν Χίου, Ἰκαρίας καὶ Σφακτηρίας πολλὰ ἀπεσιώπησα, ἵνα μὴ ἐγωῖσθῆς καὶ μερολήπτῃς φανῶ.—

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ (Β).**ΛΑΖΑΡΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.**

Τὸν Γεώργιον Βούλγαρην, τὸν τὰς πρώτας βάσεις τῆς πολιτείας τῆς νήσου Ἰδρας θέσαντα, διεδέχθη ὁ μεγαλουργὸς Λάζαρος Κουντουριώτης. Ὅστις ἐπιτηδειότατος ὢν εἷς τε τὴν πολιτικὴν καὶ εἰς τὸ νὰ συλλέγῃ χρήματα καὶ νὰ τὰ μεταχειρίζηται ὀρθῶς, ἠδυνήθη, περιποιούμενος πλείοτερον τῶν λοιπῶν Προκρίτων καὶ Ἀρχηγῶν τὸν λαόν, νὰ περιβληθῇ μὲ τοσαύτην ἰσχὺν παρὰ τῶν συμπολιτῶν του, ὥστε κατὰ τὸν ἀγῶνα μὲ ἓν τοῦ μόνον νεῦμα, κατὰ τὴν θέλησίν του μυριάδα ναυτῶν ἀνδρείων κινῶν, καὶ πολεμικὰ ὀγδοήκοντα πλοῖα, ἐθεωρήθη ἀναμφιλέκτως τὸ ὕδωρ, τὸ τῆς

ιεράς ἐλευθερίας δένδρον ἀναβλαστήσαν, ἄνευ τοῦ ὁποίου
ἤθελεν μείνει ξηρὸς καὶ ἄκαρπος σπόρος ἐντὸς τῆς γῆς.

Οὗτος κατὰ τὸ 1825, τοῦ Ἄραβος πανστρατιᾶ με μυ-
ριάδας στρατευμάτων καὶ ἑκατοντάδας πλοίων κατερ-
χομένου πρὸς ἐξανδραπόδισιν τῆς Ἑλλάδος, τινῶν δὲ προ-
κρίτων ἀναλογιζομένων τὴν σμικρότητα τῶν ἐνόντων
μέσων ἀπέναντι τῆς κολοσσαίας τουρκικῆς δυνάμεως,
καὶ προσπαθούντων νὰ πείσωσι τὸν λαὸν εἰς τὸ περὶ με-
ταναστεύσεως τῶν οἰκογενειῶν των εἰς Κύθηρα καὶ ἄλλα-
χοῦ σχέδιόν των, προνοήσας ὡς βαθύνους τὴν διὰ τῆς
μεταναστεύσεως τῶν οἰκογενειῶν διασκόρπισιν πλείστου
μέρους μαχητῶν, καὶ τὸν ἔνεκα ταύτης τῆς Πατρίδος καὶ
Ἑλλάδος ὅλης ἄφευκτον κίνδυνον, οὐ μόνον τὸ σχέδιον
τοῦτο ἐματαίωσε, σωτὴρ τῆς Ἑλλάδος ἀναφανείς, ἀλλὰ
καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν μαχητῶν τὸν ἐνθουσιασμόν ἀνε-
ζωπύρωσεν διὰ τῶν ἐν πληθούσῃ ἀγορᾷ με Δημοσθένειον
εὐγλωττίαν ἀξιομνημονεύτων τούτων λόγων

«—Ἄνδρες Ἰδραῖοι! φήμη ἀπαίσιος μ' ἔρριψεν εἰς βα-
θυτάτην λύπην· Τινὲς ἐξ ὑμῶν εἰς τὰς κολοσσαίας τοῦ
ἐχθροῦ δυνάμεις ἀποβλέποντες, τὴν μετανάστασιν τῶν
οἰκογενειῶν των εἰς Εὐρωπαϊκὴν γῆν μελετῶσιν, οὐδό-
λως τὰ ἐκ τῆς μετάναστάσεως ἐπιτυμβησόμενα τοῖς λοι-
ποῖς Ἕλλησι δεινὰ ἀναλογιζόμενοι. Ἡμεῖς κατὰ τὴν δε-
κάτην τετάρτην Ἀπριλίου τοῦ 1824^{ου} ἔτους, τὴν σημαίαν
τοῦ κατὰ τῶν Τούρκων πολέμου ὑψώσαντες, σκοπὸν προ-
θέμεθα, οὐχὶ τὴν ἀπολύτρωσιν ἡμῶν, τῶν ὁποίων τὴν

γῆν οὐδέποτε Τοῦρκος ἐμόλυνε, καὶ οἵτινες καὶ τοι ὑπὸ
 τὸ σκῆπτρον τοῦ Τούρκου διατελοῦντες, ἀπελαμβάναμεν
 ὅμως πλείονα δικαιώματα καὶ ἐλευθερίαν καὶ ἀπὸ αὐ-
 τοῦς ἔτι τοὺς Ὀθωμανούς· ἀλλ' ὑπὲρ τῶν λοιπῶν Ἑλλή-
 νων, καὶ ἰδίως ὑπὲρ τῶν Πελοποννησίων, οἵτινες βαρέως
 κατεπιέζοντο, καὶ ἀνηλεῶς κατεσφάζοντο! Πῶς λοιπὸν
 σήμερον, ὅτε ὁ θηριόκαρδος Ἰβραήμης πανταχόθεν τοὺς κα-
 τέκλεισε θὰ ἐγκαταλείψωμεν αὐτούς; Ἐγὼ Ἄνδρες ναυ-
 μάχοι μὴ ἀνεχόμενος νὰ ἴδω καὶ τοὺς Πελοποννησίους
 δεδεδεμένους καὶ ἀπαγομένους εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς τοὺς
 δυστυχεῖς Χίους καὶ Κυδωνιάτας, μὴ ἀνεχόμενος νὰ ἴδω
 τὴν γῆν τοῦ Λυκούργου κατοικουμένην ἀπὸ βαρβάρους
 Ἄραβας, ἀποκρούω μετ' ἀγανακτήσεως τὴν ιδέαν τῆς
 μεταναστεύσεως τῶν οἰκογενειῶν μας· διότι τὸ
 ἀποτέλεσμα ταύτης ἔσεται ἡ χαλάρωσις τῆς ναυτικῆς
 ἡμῶν δυνάμεως, καὶ ἡ ἐκ τοῦ χάρτου τῶν ἐθνῶν διαγρα-
 φὴ τῆς Ἑλλάδος! καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἡμῶν διακη-
 ρύττω, ὅτι εἰ καὶ μόνος ἐγκαταλειφθῶ, ἀπόφασιν ἀμε-
 τάτρεπτον ἔχω τοῦ νὰ μὴν παύσω ὑπερασπίζων τοὺς
 μὲ δακρυβρεγμένους ὀφθαλμοὺς ἀναμένοντας βοήθειαν
 παρ' ἡμῶν, τοὺς κινδυνεύοντας τὸν ἔσχατον κίνδυνον Ἑλ-
 ληνας· ἂν δὲ καὶ μυριάδας Ὀθωμανῶν καὶ ἀράβων
 ἀκούσω κατὰ τῆς νήσου μας ἐπερχομένων, πάλιν τὴν
 οἰκογένειάν μου οὐ μεταναστεύσω· ἀλλ' ὁμοῦ μὲ αὐτὴν
 ταφῆσομαι ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς πατρίδος μου ὑπὲρ τῆς
 Σωτηρίας τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων μαχόμενος!

Μιμηθῆτε λοιπόν, μιμηθῆτε τὴν ἀπόφασίν μου ταύτην, καὶ ἐγκαταλείποντες, ὡς καὶ πρὶν, εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ τὰς συζύγους καὶ τέκνα σας, ὀπλίσατε τὰ ἀήττητα ὑμῶν πλοῖα, ἐκπλεύσατε εἰς βοήθειαν τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰβραήμη κυκλωθείσης Πελοποννήσου καὶ σώσατε πάλιν τὸ δυστυχὲς ἔθνος ἡμῶν ὡς πολλάκις τὸ ἐσώσατε!!—»

Τέλος δέ, ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ ἑκατὸν πεντήκοντα μυριάδας δραχμῶν εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἐλευθερίας θυσιάσας, ἀνεδείχθη ὁ μοχλὸς ὁ τὴν μηχανὴν τῆς ἐπταετοῦς ἐπαναστάσεως κινῶν. Μετὰ δὲ τὸ τέλος ταύτης ἐφάνη ἄσπονδος διώκτης τῶν καταπατησάντων τὰ δίκαια τῶν ἀγωνιστῶν Κόντιδων, τοὺς ὁποίους καί τοι καταστρέψας, δὲν εἶδεν ὅμως τοὺς πόθους τοῦ πραγματοποιοιούμενους, διότι ξένοι γύπες τοὺς Κόντιδες διεδέχθησαν· διὸ ἐντὸς τῶν δωματίων τοῦ Μεγάρου τοῦ ἀποσυρθείς, καὶ ἐπὶ τοῦ σκίμποδος ἐκείνου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὰς περὶ τῆς τύχης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς διαταγὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα ἔδιδεν, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου σκίμποδος, λέγω, μὲ σταυρωμένας χεῖρας καθήμενος, ἐστέναζε διὰ τὴν τύχην τῶν συναγωνιστῶν, καὶ ἀπέθανε κατὰ τὸ 1852, υἱοὺς τρεῖς καὶ ἴσας θυγατέρας ἀπολιπὼν μὲ τὴν ἄφατον λύπην τῆς δυστυχίας, εἰς ἣν ἔνεκα τοῦ ἀγῶνος οἱ συμπολιταί του περιέπεσον. Δικαίως ὅθεν ἡ Ἑλλὰς θρηνεῖ εἰσέτι τὴν στέρησιν τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅστις εὐσταθεὶς εἰς τὰς κατὰ τὸν

ἀγῶνα τῆς πολιτείας μεταβολάς, μηδόλως εἰς τὰς τιμὰς ἐπιχειρόμενος, καὶ τὰς δυστυχίας ἀθορύβως καὶ πράως, ὑπενεγκῶν ἐνεφάνη οὐ μόνον ὁ μεγαλύτερος τῶν εὐεργετῶν καὶ σωτήρων τῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς.

Τὴν ἀποφράδα ἡμέραν τοῦ θανάτου του, ἡ ἀδύνατος ἡμῶν λύρα οὕτω μὲ θρηνωδίας χορδὴν ἔψαλε.

Νεφέλαι μαῦραι πίπτουσιν εἰς τοὺς τῆς Ὑδρας βράχους
 Καὶ λύπη ἐκυρίευσε ἀρειμανεῖς Ναυμάχους
 Βαργιὰ ναῶν οἱ κώδωνες καὶ λυπηρὰ ἤχοῦσι
 Κ' οἱ βράχοι ὅλοι κ' αἱ ἀκταὶ μὲ γόον ἀντιχοῦσι
 Εἰς ἤχον τῶν ἡ θάλασσα πλέον δὲ κυματίζει
 Κ' ἡ αὖρα ἡ Ζεφύριος αὐτὴν δὲν ρυτιδίζει
 Παρθέναι δὲ νεάνιδες λευκὰ ἐνδεδυμέναι
 Φέρουσαι ἄνθη νεκρικά, βαδίζουν ἐστεμμέναι
 Μὲ λευκοφόρους ἱερεῖς μὲ δᾶδας ἀναμμένας
 Ὁμοῦ μὲ Ὑδρας τὸν λαὸν μὲ ὄψεις λυπημένας

Εἰς Κουντουριώτου φθάνουσι τὸν οἶκον τὸν μέγαν
 Κ' εὐθὺς κτυπῶσιν ἄσπλαγχνα τὸ στήθος των τὸ πάλλον
 Αἱ δὲ νεάνιδες εὐθὺς αἱ λευκοενδυμέναι
 Οὕτω θρηνοῦσι πάραυτα εἰς δάκρυα πνιγμέναι

» Θρηνήσατε! ὦ οὐρανοί
 Κ' εἰς μαῦρα ἐνδυθεῖτε
 Καὶ σεῖς ἀστέρες φαεινοί,
 Διότι νεκρὸς κεῖται
 Ὁ γέρων Κουντουρίωτης
 Τυράννων ὁ διώκτης !

ὦ ἄνεμοι τερπνόντες
 Καὶ σὺ βορρᾶ ἐκ πόλου
 Ὁμοῦ καὶ σεῖς σφριγόντες
 Εἰς τὸν ἄσκον Αἰόλου
 Θρηνήσατε κρυφθῆτε
 Σωτὴρ μας νεκρὸς κεῖται !

ὦ θάλασσα ἀπέραντος
 Καὶ σὺ ἡ τοῦ Αἰγαίως
 Στιλπνὴ καὶ πολυκύμαντος
 Νεκρὸς κεῖται ὁ νέος
 Ἑλλάδος Ἀριστείδης
 Ὁ Γέρων εὐπατρίδης !

Ὄρη μαυροφορήσατε

Λόφοι καὶ πεδιάδες

Καὶ σεῖς βαργιὰ θρηνήσατε

Λοφίσκοι καὶ κοιλάδες

Ἑλλήνων τὸν σωτῆρα

Καὶ Τούρκων Ὀλετῆρα

Θρηνοῦμεν καὶ οἱ οὐρανοὶ

Καὶ τὰ βουνὰ ὁμοίως

Ἀστέρες τε οἱ φαινοὶ

Κι' ὠκεανὸς ὁ κρύος

Φωκίωνα τὸν νέον

Τὸν πρῶτον ἡμιθέων

Θρηνοῦμεν κι' ὀδυρόμεθα

Διὰ τοὺς ὕδρας βράχους

Καὶ φεῦ ! ἀπελπιζόμεθα

δι' ἄνδρας τοὺς Ναυμάχους

Πατρὸς ὑστερημένοι

Θὰ τρέχουν λυπημένοι

Γυμνοὶ καὶ πεινασμένοι ! »

Μόλις αὐταὶ τελείωσαν, ὁ δὲ λαὸς ταχέως

Ἀρχίζει οὕτω νὰ θρηνῇ δεινῶς καὶ φρικαλέως—

—» ἰοῦ !! ἰοῦ !! Βαβαί ! 'ς ἡμᾶς, σκληροὶ βράχοι σχι-
σθῆτε

Ἑλλάδος ὅλης ὁ Σωτὴρ ἐκτάδην τώρα κεῖται

Ἡ γλῶσσα του ἡ εὐγλωττος ἡ πειστική του γλῶσσα
 Εἶν' ξηραμένη κ' ἴσταται ἀκίνητος σιγῶσα
 Ἡ ὄψις του ἡ σοβαρά, τ' ἀγέρωχόν του ἦθος
 Ὅπερ θάρρος ἐνέπνεεν εἰς τὸ ναυμάχων στῆθος
 Ὡς κρίνον ἐμαράνθηκε χροιάν φέρει θανάτου
 Τοὺς ὀφθαλμούς του 'κάλυψαν τὰ ἄσπρα βλέφαρά του
 Βαβαί ! βαβαί ! ἀπέθανεν καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον
 Γερόντων ὁ παρήγορος ὁ εὐεργέτης νέων
 Ὁ Πλούτη Κροίσσου ὅμοια προθύμως θυσιάσας
 Διὰ τὸ ἔθνος μας αὐτό, ὁ πολλὰ πλοῖα χάσας
 Ἐξ ὧν μὲ ἐν ἐκαίοντο μὲ βροντισμὸν μὲ κρότον
 Τὰ σκάφη τὰ πελώρια τῶν ἐχθρικῶν δικρότων
 Αὐτὸς ὅστις εἰς τὴν φωνὴν Ἑλλάδος τῆς πασχούσης
 Τῆς ὑπὸ Τούρκους τρομεροῦς ἀλυσοδέτου οὔσης.
 Τὸ σῆμα ἔρριψε χαμαὶ τῶν ἀσεβῶν τυράννων
 Κ' ἐφόβησε τὸν τρομερὸν Σουλτάνον τῶν Ὀσμάνων !
 Εἰς τὴν φωνὴν του, ἔτρεχεν ὁ ἐνθουσιασμένος
 Ὑδρας λαὸς ἀγέρωχος, ὁ πρὶν χρυσενδυμένος
 Ὅστις μ' ὀλκάδας 'δίωκεν τυράννων μέγαν στόλον
 Καὶ ναυμαχῶν ἐσκότιζε τοῦ οὐρανοῦ τὸν θόλον !
 Πλὴν τοῦ ἀγῶνος πύσαντος μὲ χεῖρας σταυρωμένας
 Θυσίας καὶ ἐλπίδας του βλέπων ματαιουμένας
 Ἐντὸς τοῦ οἴκου κλείσθηκε θρηνηλογῶν καὶ κλαίων
 Τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος μας κ' ἡμῶν φεῦ ! τῶν Ὑδραίων !

Οἵτινες τρέχομεν παντοῦ βαβαί ! γεγυμνωμένοι

Ἀπὸ τὸ ῥῖγος τρέμοντες γυμνοὶ καὶ πεινασμένοι

Καὶ νέφος τῆς πενίας

Μᾶς 'κάλυψε κί' ὀλύμεθα, ἐντὸς τῆς δυστυχίας !

Ἀχαριστία τρομερὰ ἀντὶ εὐγνωμοσύνης

Βαβαί ! 'ς ἡμᾶς ἐδόθηκε καὶ θνήσκομεν τῆς πείνης !—

Κ' ὑποναυάρχων οἱ υἱοί, ὡς καὶ οἱ πρόκριτοί μας

Καὶ οἱ τὸ ἔθνος σώσαντες γενναῖοι πλοίαρχοί μας

Εἶν' ἀχθοφόροι Ἀθηνῶν μὲ ῥάκη ἐνδυμένοι

Κί' αὐτοῦ τοῦ ἄρτου τοῦ ξηροῦ ἰού ! ἐστερνημένοι.

Πλὴν 'ς τὰ δεινὰ 'λαμβάναμεν μικρὰν παρηγορίαν

Τὴν θεὰν αὐτοῦ βλέποντες ὄψιν τὴν σεβασμίαν

Ἀλλὰ ἰδοὺ τύχη σκληρὰ, ὁ θάνατος ὁ κρύος

Ἐκ μέσου μᾶς τὸν ἥρπαξε ταχέως αἰφνιδίως

Καὶ μένη τώρα ὀρφανὴ Ἰδρα ἡ ἐστεμμένη

Μὲ τῶν νικῶν τὰ τρόπαια ἡ ἀποθεωμένη,

Ὡς καὶ ὑμεῖς οἱ δυστυχεῖς πατρὸς ἐστερνημένοι

Ἐντὸς τῶν βράχων μας σὺτῶν θὰ εἵμεθα κλεισμένοι.

Τίς θὰ 'χει τὴν φροντίδα μας, τίς θὰ μᾶς ἐνθυμεῖται

Ὅτε ὁ γέρων Λάζαρος, ὑπὸ τὴν πλάκαν κεῖται;—»

Πλὴν τούτους τοὺς διέκοψαν οἱ θρῆνοι ἱερέων

Οἵτινες ταῦτα ἔκραξαν διὰ δακρύων νέων

» Ἐλλὰς κί Ἰδρα θρήνησον μὲ βράχους σου τοὺς ὅλους

Ὁ στεναγμὸς ἃς ἀκουσθῇ ἕως αὐτοῦς τοὺς πόλους

Ὁ φωτοφόρος ἥλιος βαβαί ! τώρα ἂς παύσῃ
 Νὰ σᾶς φωτίζῃ μὲ τὸ φῶς, ἀλλὰ μὲ σᾶς ἂς κλαύσῃ,
 Τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος μας, καὶ δυστυχῶν Ναυμάχων
 Οἵτινες κεῖνται ὀρφανοί, ἐντὸς αὐτῶν τῶν βράχων
 Σὺ δέ, ὦ γέρον Λάζαρε, ἀμόλυντον τηρήσας
 Τὸν βίον σου τὸν ἐνδοξόν φεύγεις ὕδρας ἀφείσας
 Τὰ τέκνα τὰ μεγάθυμα πτωχὰ καὶ πεινασμένα
 Λελυπημένα ὀρφανὰ μὲ ῥάκη ἐνδυμένα
 Θεὲ ὅμως οὐράνιε ἔς ἡμᾶς κλῖνον τὸ οὖς σου
 Κ' ἐπάκουσον δεήσεως πολυπαθοῦς λαοῦ σου
 Ὅπου οἰκοῦσιν αἱ ψυχαὶ Ἡρώων μὲ Φεῖρδαϊον
 Ἐκεῖ αὐτὸν ἀνάπαυσον τὸν πρῶτον ἡμιθέων. —
 Εἰς ταῦτα νέφος ἔπεσεν ὡς μαῦρος τις μανδύας
 Καὶ ὕδραν ὅλην ἔκάλυψε μὲ τέκνα τῆς ἀνδρείας
 Εὐθὺς δὲ ἐπεκράτησε μεγάλη ἡσυχία
 Κ' εἶτα φωνὴ εἶπεν αὐτὰ μεγάλη καὶ βαρεῖα !
 » Γαίαν ἔχέτω ἐλαφρὰν μεγάρων Κουντουριώτης
 » Τῆς τυραννίας ἄσπονδος ἀμείληκτος διώκτης
 » Τὸ ὄνομά του ἔγράφθηκε εἰς ὅλων τὰς καρδίαις
 Κ' εἰς στήλας οὐρανίας ! —

ΣΗΜΕΙΩΤΙΣ (Γ).

Τίς δὲν κινεῖται εἰς δάκρυα ἐνθυμούμενος τὴν ἰσχὺν
 τῶν νήσων καὶ ιδίως τῆς Ὑδρας κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ'
 ἣν ὁ ἐμπειροπόλεμος Ἰβραήμης τὸν ἐξανδραποδισμὸν τῶν
 Ἑλλήνων ὅλων ἐπαπέλει· διὰ τῶν κολοσσαίων αὐτοῦ

δυνάμεων ; ἡ ἀπελπισία τότε τοὺς πάντας κατεκυρίεψε,
καὶ κατὰ τεταρχγμένοι περὶ τῆς σωτηρίας των ἐφρόντι-
ζον· μόνον τὰ ἀλίβροχα τέκνα τῶν τριῶν νήσων, τὰ εἰς
τὴν λήθην νῦν ῥιφθέντα, ἀτάραχα διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς
Ἑλλάδος, ἐσκέπτοντο· ἂν ἀναγνώσῃ τις τὰς κατὰ τὴν
ἐποχὴν ἐκείνην μὲ δάκρυα γεγραμμένας πρὸς αὐτοὺς
τῶν κινδυνευόντων Ἑλλήνων ἐπιστολάς, θὰ καταπληχ-
θῇ διὰ τὰ ἀληθῶς ὑψηλὰ καὶ γενναιοπρεπῆ αὐτῶν αἰσθή-
ματα, διὰ τὴν ἀπίστευτον αὐτῶν ἰσχύν, α ἔν πλοῖον
ὑμῶν ἂν φανῇ εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἔγραφον τοῖς Ὑδραῖοις,
(ἰδὲ Γ Δοκοῦ τὰ Ὑδραϊκά) ἐσώθημεν.— » ἂν δέ τις
μελετήσῃ τὰς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν πανδήμῳ
ἐκκλησίᾳ διασκέψῃς των, θὰ θαυμάσῃ τὸ μεγαλόψυχον
αὐτῶν, καὶ τὸ ἄξιον ἱστορικῆς μελέτης κατὰ τῆς τυραν-
νίας μίσος των, καὶ θὰ ὁμολογήσῃ (ἔστω καὶ ὁ πλέον
ἐγωϊστῆς), ὅτι ἂν αἱ τρεῖς νῆσοι μικρόν τι ἀδιαφόρουν,
καὶ ἰδίως ἡ Ὑδρα, οὐ μόνον τὸ ἔθνος δὲν ἡλευθεροῦτο,
ἀλλὰ καὶ οἱ νῦν τὴν Πελοπόννησον κατοικοῦντες ἤθελον
κατοικεῖ φεῦ ! τὰς ψυχμώδεις τοῦ Νείλου γαίης. . . . Ὁ
λαὸς τῶς νήσων, ὁ δυνάμενος νὰ εὖρῃ πατρίδα εἰς
ὁποῖαν δῆποτε παρὰ τὴν τῆς Εὐρώπης ἤθελεν, ὁ
λαὸς αὐτός, ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιβάλλῃ οἷας δῆποτε
συνθήκας εἰς τοὺς νῦν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βου-
λῆς ἀσυστόλως κηρύττοντας τὸ α ὅ,τι ἔπραξαν αἱ νῆσοι
ἐπράξαμεν καὶ ἡμεῖς. » ὁ λαὸς ἐκεῖνος ἐκκένοεν ὑπὲρ
τῶν ἀχαρίστων τούτων, καὶ τὸν τελευταῖον τοῦ βαλαν-

τίου του ὀβολόν, καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ αἵματός του
 βανίδα, εἰς τὰ κατὰ τὸ 1821 ψηφισθέντα ἐλπίζων, ἅτι-
 να εἰσὶ τὰ ἐξῆς.

—Ὅποιος πολεμεῖ διὰ τὴν πίστιν καὶ διὰ τὴν ἐλευθερίαν
 τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ Γένους, αὐτὸς θέλει λάβῃ ἀπὸ τὸν
 Θεὸν αἰώνιον δόξαν καὶ ἀμάραντον στέφανον. Εἶναι δί-
 καιον καὶ ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον νὰ τιμᾶται διὰ τοῦτο ἀπο-
 φασίζομεν καὶ ἐπισφραγίζομεν τοὺς ἀκολουθούτους νόμους.

Α'.

Ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅποιος συμπατριώ-
 τῆς (ὃ μὴ γένοιτο) θανατωθῇ εἰς τὸν πόλεμον ὅπου κά-
 μνομεν ἐναντίον εἰς τοὺς Ἀγαρηνοὺς, ἡ φαμελία του ἔχει
 νὰ τρέφηται ἀπὸ τὴν κάσσαν τῆς πατρίδος μας ἐν ὧσιν
 ἡ χηρεμένη γυναῖκά του μένει ἀνύπανδρος, καὶ τὸ ὄνο-
 μά του ἔχει νὰ μνημονεύηται παρρησία εἰς ὅλας τὰς ἐκ-
 κλησίας. Ἄν πληγῶθῃ εἰς τὸν πόλεμον, ἔχει νὰ ἰατρεύ-
 ηται μὲ ἐξοδα τῆς κάσσης τῆς Πατρίδος· καὶ ἂν (ὃ μὴ
 γένοιτο) σακατευθῇ, καὶ δὲν εἶναι πλέον εἰς κατάστασιν
 νὰ δουλεύῃ, ἡ φαμελία του ἔχει ὁμοίως νὰ τρέφηται ἀπὸ
 τὴν κοινὴν κάσσαν.

Β'.

Ἄν ἐκεῖνος ὅπου ἤθελε θανατωθῇ εἰς τὸν πόλεμον
 ἦναι ἀνύπανδρος, καὶ ἔχῃ μητέρα ἢ πατέρα, οἱ γονεῖς
 του ἔχουν νὰ τρέφονται μὲ ἐξοδα τῆς κοινῆς κάσσης.

Γ'.

Κάθε χρόνον θέλει γίνηται τὴν τρίτην κυριακὴν τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς μνημόσυνον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Μοναστηρίου μὲ τὸν ἀρχιερέα καὶ ὅλους τοὺς ἱερεῖς διὰ τοὺς ἀποθανόντας εἰς τὸν πόλεμον.

Δ'.

Ὅποιος πιασθῇ ἢ φανερωθῇ προδότης καὶ ἐπίβουλος τῆς Πατρίδος, νὰ ἀναθεματίζεται ἐκκλησιαστικῶς καὶ νὰ κατατρέχηται ὡς ἀσεβὴς καὶ ἐχθρὸς τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ σωτηρίας.

Ε'.

Κάθε Καπετάνιος νὰ γράφῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ἤθελε κάμῃ καλένα ἡρωϊκὸν ἔργον ἢ εἰς τὴν ξηρὰν ἢ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἡ Πατρίς νὰ δίδῃ εἰς ἐκεῖνον τὸν ναύτην ἀποδεικτικὸν τοῦ ἡρωϊσμοῦ του, ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν καπετάνιον καὶ βουλλωμένον μὲ τὴν βουλλαν τοῦ Κοινοῦ, διὰ νὰ παρρησιασθῇ μίαν ἡμέραν εἰς τὸν βασιλέα μας νὰ λάβῃ τὴν πρέπουσαν τιμὴν καὶ δόξαν.

Σ'.

Οἱ ἀνωτέρω νόμοι νὰ περάσουν εἰς τὸν Κώδικα τῆς Πατρίδος.

Ἰπ.

(Τ Σ)

Τοῦ ἀγῶνος ὁμῶς τελειωθέντος, οὐ μόνον τ' ἀνωτέρω
 εἰς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων δὲν
 ἐπραγματοποιήθησαν, ἀλλ' οὔτε εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους
 ναυμάχους, τοὺς μὲ κατατετρωμένα στήθη ἐπιζήσαντας
 ἡ δέουσα πρόνοια ἐλήφθη· ὥστε τινὲς μὲν αὐτῶν παν-
 τείοις δεινοῖς κατατρυχόμενοι βαρυθυμοῦντες ἐντὸς ὑπο-
 γείων ἀπέθανον, ἄλλοι δὲ μὴ ὑπομένοντες νὰ ἴδωσι πλέ-
 ον τὴν γῆν ἐκείνην, ὑπὲρ τῆς ὁποίας κατεπληγώθησαν
 καὶ εἰς ἐσχάτην πενίαν περιῆλθον, εἰς ξένας γαίᾳς μετη-
 νάστευσαν! . . . Ποία ἀληθῶς Ἑλληνικὴ ψυχὴ δὲν φρίττει
 διὰ τὸ μέγα τοῦτο τοῦ ἀλιγενοῦς λαοῦ τῶν ἐνδόξων νή-
 σων ἀδίκημα; . . . ἂν δέ τις τῶν ἀναγνωστῶν περὶ τῆς
 ἀληθείας τῶν λεγομένων μου ἀμφιβάλλῃ, ἅς ρίψῃ τὸ
 βλέμμα (ὅτε ἐν καιρῷ χειμῶνος, ταῖς διφθέραις κεκαλυμ-
 μένος εἰς τὸν οἶκόν του ἐπανέρχεται), εἴς τινα δυστυχῆ
 ὄντα, φύρδην μίγδην γυμνὰ καὶ ἀσκεπῇ ὑπὸ ἐρείπια κοι-
 μώμενα, ἅς τὰ ἐξετάσῃ, καὶ μὲ φρίκην τοῦ θὰ μάθῃ,
 ὅτι εἶνε τέκνα ἐνδόξων ἀγωνιστῶν τῆς Ἰδρας καὶ τῶν
 Ψαρῶν! Σὺ ὁμῶς Κριεζῇ, ὁ νῦν τὰ ναυτικὰ διευθύνων,
 ἀπολύτρωσον ἐκ τοῦ φρικαλέου θανάτου τῆς πείνης τὰς
 χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν πλείστων συναγωνιστῶν σου,
 διὰ τῶν περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν νομο-
 σχεδίων, καὶ τοῖς ἱκανοῖς τῶν ἀγωνιστῶν υἱέσι τὰ
 δίκαια χορήγησον!

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Δ'.

Καταστρέφομένης τῆς Χίου ἔνεκα τῆς ἀπερισκεψίας
 Δυκούργου τινὸς καὶ Μπουρνιά, μὴ εἰδοποιησάντων ἐν
 καιρῷ τῷ δέοντι τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν νήσων, ὑπὸ τοῦ ἐκ
 τριάκοντα τριῶν δικρότων καὶ μεγάλων μονακρότων συγ-
 κειμένου ὑπὸ τὴν ναυαρχίαν τοῦ Ἀλῆ—Πασσᾶ Ὁθωμα-
 νικοῦ στόλου, καὶ ὑπὸ τῶν δι' αὐτοῦ δεκαπεντασχιλίων
 ἀποβιβασθέντων εἰς αὐτὴν βαρβάρων Ἀσιανῶν, τῶν δὲ
 Χίων κατασφαχθέντων ἀνηλεῶς καὶ ἐξανδραποδισθέντων,
 ἐκτὸς ὀλίγων εἰς τὰ Μεσημβρινὰ παράλια καταφυγόντων
 καὶ ὑπὸ πλοίων τινῶν τῆς νήσου Ψαρῶν διασωθέντων,
 καὶ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσι πλανωμένων, οἱ κάτοικοι τῆς νή-
 σου Ἰδρας τὴν σπκραξικάρδιον ταύτην καταστροφὴν ἀ-
 κούσαντες, αὐθωρεὶ τοῦ Μιαούλη προηγουμένου μετὰ
 δεκατεσσάρων πλοίων πρὸς βοήθειαν αὐτῶν ἐκπλέουσι·
 μεγίστην δὲ ζημίαν εἰς τὸν ἐχθρὸν ἐπενεγκόντες, καὶ ἐν
 πλοῖον μετακομίζον εἰς τὴν Ἀσίαν τοὺς Αἰχμαλώτους
 διὰ τοῦ Σαχτούρη κατακυριεύσαντες, πολλὰ τῆς θηριω-
 δίας τῶν βαρβάρων λείψανα ἔσωσαν, καὶ εἰς τὰ Ψαρᾶ
 ἀσφαλῶς μετεκόμισαν. εἶτα μετὰ τῶν πλοίων τῶν Ψα-
 ρῶν ἐνωθέντες, καὶ εἰς τὸ τῆς Χίου στενὸν εἰσπλεύσαντες,
 τὴν ναυαρχίδα τῶν ἐχθρῶν ὡς ἐν τῷ παρόντι ποιήματι
 ὁ Νχυμάχος διηγεῖται κατέκαυσαν καὶ τὸν σκιδέντα στό-
 λον μὲ θρίαμβον κατετρόπωσαν.

Μετὰ τὴν νίκην δὲ ταύτην τῶν Ἑλλήνων, ἀξιοσημείωτος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν εἶνε ἡ μεταξὺ Ὑδρας καὶ Σπετσῶν ὑπὸ τῶν στόλων τῶν δύο τούτων νήσων μετὰ τοῦ Βυζαντινο-Αἰγυπτίου συγκροτηθεῖσα Ναυμαχία, εἰς ἣν διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ ἐχθρικοῦ δύναμιν ὡς συγκειμένου ἐκ δέκα καὶ ἑκατὸν μεγάλων πλοίων, ἐκινδύνευεν ὁ ἐκ λέμβων Ἑλληνικὸς νᾶ κατανικηθῆ· ἂν ὁ γενναῖος Α. Κριεζῆς δὲν ἐπέπλεεν κατὰ τεσσάρων δικρότων, ἔνθα μὲ ὀργὴν Κυναιγείρου ναυμαχίαν τρομερὰν ἐκ τοῦ συστάδην συγκροτήσας, καὶ διὰ τῆς τόλμης καὶ γενναϊότητός του τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἐμψυχώσας, τὴν ἥτταν τῶν Ἑλλήνων εἰς νίκην καὶ θρίαμβον μετέστρεψεν· καθότι, ὁ μὲν Πιπῖνος ὁ πολλάκις τὸν Ἑλληνικὸν στόλον σώσας, προσάπτει εἰς πολυκάνονον μονόκροτον τὸ πυρπολικόν του καὶ μέγα δέος τοῖς ἐχθροῖς ἐμποιεῖ, οἱ δὲ Μιαούλης, Λεμπέσης, Παναγιῶτας καὶ Ραφαήλ εἰς βοήθειαν τοῦ Κριεζῆ στραφέντες τὴν μερικὴν ναυμαχίαν εἰς γενικὴν μεταποιοῦσι, καὶ οὐ μόνον τὸν ἐχθρὸν τοῦ νᾶ ἀποβιβάσῃ τροφὰς εἰς τοὺς ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Ναυπλίου θνήσκοντας τῆς πείνης κεκλεισμένους Ὄθωμανοὺς ἐμποδίζουσιν, ἀλλὰ καὶ τὸν κατανικῶσι, καὶ ἐν θριάμβῳ καὶ τηλεβόλων κρότῳ τοῦ Κριεζῆ προπλέοντος, εἰς αἰσχρὰν φυγὴν μετὰ τῶν δικρότων του τραπέντα τὸν διώκουσιν ὡς ἐν τῷ φιλοπάτριδι Ναύτῃ Ἀρ 1 ἐμφαίνεται,

Ὁ Ἀλάστωρ ὁμῶς τοῦ στόλου τούτου ναύαρχος, ἰδοὺ
 ὁποίους λήρους εἰς τοὺς πεπολιορκημένους παρὰ τῶν Ἑλ-
 λήνων ἐν Ναυπλίῳ Ὁθωμανοὺς ἔγραφεν.

— « Ὁ Ναύαρχος τοῦ Ὁθωμανικοῦ στόλου Μεχμέτ Κα-
 » πουτάν πασιᾶς πρὸς τὸν ἐπιστάτην Πασιᾶν καὶ
 » πληρεξούσιον διοικητὴν τοῦ φρουρίου τοῦ κατὰ τὴν
 » Πελοπόννησον Ναυπλίου.

« Εὐδαιμονέστατε, μεγαλοπρεπέστατε, ὑψηλότατε,
 » ἐξόχως ἔνδοξέ μου κύριε.

« Ἐπειδὴ μ' ἔγεινε γνωστόν, ὅτι οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ
 » Ναυπλίου πάσχουσιν ἔλλειψιν τροφῶν, ἤλθομεν μὲ
 » τὸν ἀήττητον στόλον ἀπὸ Πάτρας, ἐπὶ σκοπῷ καὶ μὲ
 » ἀπόφασιν νὰ ἐμβάσωμεν εἰς αὐτοὺς τροφάς, καὶ ἤλθο-
 » μεν αἰσίως ἕως ἐδῶ, καὶ ἰδοὺ σᾶς στέλλομεν μὲ τὸ
 » παρὸν Αὐστριακὸν ἐμπορικὸν πλοῖον ἑπτὰ χιλιάδας
 » κοιλὰ σιτάρη. — τὴν 5 μουχαρεμίου 1238 τῇ 8
 » 76ρίου. 1822 ». Ὑπ.

« Εὐδαιμονέστατε, μεγαλοπρεπέστατε, ὑψηλότατε,
 » ἐξόχως ἔνδοξέ μου κύριε.

« Δόξα τῷ ὑψίστῳ Θεῷ, πρὸ ἐνὸς ἤδη μηνὸς αἱ δυ-
 » νάμεις τῆς Ρούμελης ὑπάγουσιν ἀξιολογώτατα. Εἰς
 » τὸ φρούριον, λεγόμενον Σοῦλι, ἐμβὰς ὁ ὑψηλότατος
 » ἐξουσιαστὴς Ἰωαννίνων Ὠμέρ Πασιᾶς (ὁ Βριώνης)

» κατεκυρίευσεν αὐτό, καὶ καταφανίσας τοὺς ἀπίστους
 » ἄλλους μὲν ἐφόνευσεν, ὀλίγους δ' ἐξ αὐτῶν διεσκόρπι-
 » σεν. Ἄντικρυ τῶν Πατρῶν, εἰς τὸ Μισολόγγι, ἐλθόν-
 » τες διάφοροι Βεζίραι, κατεκυρίευσαν αὐτὰ τὰ μέρη·
 » αὕτη ἡ εἶδησις ἔφθασε πρὸς ἡμᾶς πρὸ δώδεκα ἡδὴ
 » ἡμερῶν. Εἰδοποιεῖσθε πρὸς τούτοις ὅτι ὁ ὑψηλότα-
 » τος Χουρσίδ Πασσιᾶς ἔρχεται κατ' αὐτὰς εἰς Μωρέαν
 » μὲ πλῆθος ἄπειρον στρατευμάτων· τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ
 » ἀνίκητον στρατόπεδόν μας δὲν ἐπειράχθη τὸ πᾶρμι-
 » κρόν, καὶ κατ' αὐτὰς ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος τοῦ Νχυ-
 » πλίου· ταῦτα βεβαίως πληροφορηθέντες, γνωστοποιου-
 » μεν καὶ πρὸς ὑμᾶς.—Διὰ νὰ ἐμβάσωμεν τροφὰς εἰς τὸ
 » φρούριον Ναυπλίου, ἐξεπλεύσαμεν ἀπὸ Πάτρας μὲ τὸν
 » ἀήττητον στόλον ἡμέρα Παρασκευῇ, τῇ 13 τοῦ πα-
 » ρελθόντος Ζιλχιντζέ, καὶ διὰ τὸ ἐνάντιον τῶν ἀνέμων
 » μόλις ἐφθάσαμεν εἰς τὰ μέρη Ὑδρας καὶ Σπετζῶν
 » τῇ 5 τοῦ τρέχοντος Μουχαρεμίου ἡμέρα παρασκευῇ·
 » ἐπειδὴ ὅμως ἐφάνησαν ἕως ὀγδοῇντα πλοῖα τῶν ἀπί-
 » στων Ὑδραίων καὶ Σπετζιωτῶν ἔμπροσθεν τοῦ ἀηττή-
 » του στόλου, τὰ ὅποια ἐδείκνυον ὅτι ἤθελον νὰ ὀρμή-
 » σωσι καθ' ἡμῶν, ἐκροτήσαμεν ναυμαχίαν, ἣτις διήρ-
 » κησεν ὥρας σχεδὸν ἕξ, καὶ μὲ τὴν χάριν τοῦ Ὑψίστου
 » καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἐν ἀγίοις βασιλέως μας,
 » ἐβυθίσσαμεν διὰ τῶν πυροβόλων μας ἕξ πλοῖά των,

» καὶ δύο ἄλλα τὸ μὲν μὲ τρία τὸ δὲ μὲ δύο κατάρτια
 » κατεπυρπολήθησαν ἀπὸ τὸ σφοδρὸν πῦρ τῶν ὀπλων
 » μας. Χάριτι θείᾳ πανταχόθεν ἔχομεν ἀγαθὰς ἀγγε-
 » λίας, τὰς ὁποίας πληροφορούμεθα, καθὼς ἀκόμη σᾶς
 » εἶναι γνωστὴ καὶ ἡ κρατερὰ αὕτη ναυμαχία τοῦ ἀητ-
 » τήτου στόλου κατὰ τῶν ἀπίστων, καθ' ἣν ἐστάλη
 » πρὸς ὑμᾶς τὸ παρὸν πλοῖον (1) μὲ τροφάς. Καὶ πάλιν ὁ
 » περίβλεπτος οὗτος στόλος θὰ κινηθῇ κατὰ τῶν ἐχθρῶν,
 » τοὺς ὁποίους μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ὑψίστου ἐλπίζω
 » ὅτι θέλομεν νικήσει, καὶ καταφανίσει. Ἡ δὲ ὑψηλό-
 » της σας δεόμενοι ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ κράτους
 » τοῦ ἀηττήτου στόλου, μὲ ὑποχρεοῦτε καθ' ὑπερ-
 » βολήν· τὴν 9 Μουχαρεμίου 1238 τὴν 12 7βρίου
 » 1822. » Ὑπ. (Τ Σ.)

» Ἐκτὸς ὅτι ὁ ἀήττητος στόλος δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἔμβῃ
 » ὑπὸ τὸ φρούριον τοῦ Ναυπλίου διὰ τὸ ἀβαθεῖς τῶν
 » ὑδάτων, ἐβεβαιώθημεν ἀκόμη ὅτι εἰς τὸ ἐπιθαλάσσιον
 » φρούριον τοῦ Ναυπλίου εἶναι κεκρυμμένα ἑξ ἡφαίστεια
 » τῶν ἀπίστων, καθὼς ἀκόμη ἄλλα δέκα εἰς Σπέτζας,
 » τὰ ὁποῖα ἔχομεν πληροφορίαν ὅτι ἔχουν ἐτοιμότατα.
 » Ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ ἀήττητος στόλος ἔκαμε πανιὰ ἀπὸ Πά-
 » τρας καὶ τριγυρίζομεν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, ἐξῆντα πλοῖα
 » τῶν ἀπίστων τρέχουν πάντοτε κατόπιν τοῦ στόλου μας,
 » καὶ κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἄρχεται πάλιν ἴσως ἡ

(1) Τὸ πλοῖον τοῦτο εἶναι τὸ παρὰ τῶν Ἑλλήνων συλληφθὲν, ὅπερ
 καὶ τὰς πρὸς τοὺς πεπολιορκημένους Τούρκους ἐπιστολάς ἐκόμιζε.—

» ναυμαχία· καὶ εἰς τοιαύτας περιστάσεις τὸ νὰ ἐμβω-
 » μεν εἰς στενὰ μέρη, ἡξέρετε πολλὸ καλὰ ὅτι εἶναι
 » εἰς ἄκρον ἐπικίνδυνον.—» Ὑπ. (Τ Σ.)

Ἐκ τούτου ὁμοῦ τοῦ ἀήττητου στόλου μέγα μονόκρο-
 τον ὁ Α. Παναγιώτας κατεναυμάχησεν, ὁ δὲ Κανάρης
 Δίκροτον ἀήττητον μὲ μέγαν πάταγον εἰς τὸ στενὸν τῆς
 Τενέδου κατέκαυσε, τὰ δὲ λοιπὰ ἀήττητα μ' αἰσχύνην
 ὁ στολίσκος τῶν Ἑλλήνων νὰ καταπλεύσωσιν εἰς Κων-
 σταντινούπολιν ἠνάγκασεν.

Ἄλλ' ἰδοὺ Χοστρέφ τις ἡ Τοπάλ Πασσᾶς καλούμενος
 ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ πέντε καὶ τριάκοντα
 πλοῖα πρὸς καταπόρθησιν τῶν νήσων μὲ ὀργὴν καὶ θάρ-
 σος ἐκπλέει· παρὰ τὸν Ἄθωνα ὁμοῦ ὁ Μιαούλης μὲ ἑξ
 Ἰδραϊκὰ πλοῖάρια ἐκ τοῦ συστάδην αὐτὸν κατεναυμα-
 χήσας, μεγίστην ζημίαν τοῦ ἐπήνεγκεν, καὶ τὸ μέγα αὐτοῦ
 θάρσος εἰς μέγαν φόβον μετέβαλεν· καταφυγόντα δὲ εἰς
 τὸν Βῶλον, μετὰ τοῦ στολίσκου τῶν Ψαρῶν ὁ Μιαούλης
 ἐνωθεὶς, οὐ μόνον τὸν ἐξεδίωξεν, ἀλλὰ καὶ μετὰ ἐπτάωρον
 ναυμαχίαν καθ' ἣν πέντε πλοῖάρια τοῦ κατεκυρίευσε,
 τὸν ἠνάγκασε μὲ μέγα του αἰσχος νὰ στραφῇ πρὸς τὴν
 Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ ἴδιος ὁμοῦ οὗτος Χοστρέφ ἐκπλέει μὲ κολοσσαῖον
 στόλον ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, (ἐνῶ συγχρόνως κατὰ

τῆς Ἑλλάδος οἱ τῶν Αἰγυπτίων Ἀλγερίνων καὶ Τριπολι-
 τῶν ἔπλεον, τὴν Κάσσον ἐκπορθήσαντες), καὶ αἰ-
 φνιδίως τὴν τῆς Εὐβοίας πολιορκίαν διέλυσε, τὰ δὲ
 Ψαρά ἔνεκα τῆς ἀπερισκεψίας φεῦ! τῶν κατοίκων των,
 ὥς μὴ ζητησάντων ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ἐκ τῆς Ὑδρας
 βοήθειαν, κατέστρεψεν. Ὁ Ὑδραϊκὸς ὄμως λαὸς εἰς τὴν
 λυπηρὰν ταύτην εἶδησιν βαρυθυμήσας ἐπιβαίνει εἰς τὰ
 πλοῖα καὶ μὲ Ἀριστομένειον μῆνιν ἐκπλεύσας, βυθίζει
 μεταξὺ Χίου καὶ Ψαρῶν πολλὰς ἐχθρικὰς κελούπας, καὶ,
 ἀποβάς εἰς Ψαρά, ἐκδιώκει ἀπὸ τε τὰς οἰκίας καὶ τοὺς
 προμαχῶνας τοὺς μολύναντας τὴν γῆν τῶν ἡρώων βαρ-
 βάρους, καὶ, εἴτα πάλιν ἐπιβάς τῶν πλοίων καὶ μετὰ τοῦ
 στολίσκου τῶν Ψαρῶν καὶ Σπετσῶν ἐνωθεὶς, πλέει πρὸς
 ἀνέυρεσιν τοῦ τοιληκαῦτα δυστυχημάτα τοῖς Ἕλλησι
 ἐπενεγκόντος Ὀθωμανικοῦ στόλου· ἐντυχὼν δὲ τοῦτον
 κατὰ τὴν Σάμον μεταβιβαζόντα στρατεύματα μετὰ καρ-
 τεράν καὶ πεισματώδη ναυμαχίαν, καθ' ἣν ὁ μὲν Τσά-
 πελης καὶ Κανάρης δίκροτον κατέκαυσαν, ὁ Βατικιώτης
 πολυκάνονον πλοῖον, καὶ ὁ Ραφελιάς μέγα μονόκροτον
 τὸν τρέπει κακῶς ἔχοντα εἰς φυγὴν· καταφυγόντα δὲ
 εἰς Ἀλικαρνασόν, ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐνδυναμωθεὶς καὶ
 ἀπὸ τὴν τοῦ Μιαούλη βαν. Ὑδραϊκὴν μοίραν, ἐπιπλέει
 κατ' αὐτοῦ, καί, τρομεράν ναυμαχίαν συνάψας, καταθραύει
 τὰς κεραίας τοῦ Τοπάλ καὶ τὸν ἀναγκάζει ν' ἀναχθῇ
 πρὸς τὴν Κῷ. Τὴν ἐπιοῦσαν ὁμως ἐνωθεὶς ὁ Βυζαντινὸς
 μετὰ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ ὑπηνέ-

μου Ἑλληνικοῦ παρὰ τὸν Γέροντα, καὶ ναυμαχίας μεγάλης συγκροτηθείσης ἐκινδύνευε τὰ μάλα ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ἢ κάλλιον εἰπεῖν ἢ ὑπαρξίς τῆς Ἑλλάδος. ἀλλ' ἰδοὺ ὁ ἀθάνατος Θεοχάρης, ὁ πρῶτος τῶν πυρπολιστῶν, ὑπὸ τοῦ Κριεζῆ συνοδευόμενος, μέγιστον δίκροτον κατακίει, ὁ δὲ Πιπῖνος καὶ Ματρόζης μονόκροτον, οἱ δὲ βάρβαροι κατακυριευθέντες ἀπὸ φόβου πανίστιοι φεύγουσι.

Συνελθόντες ὅμως ἐκ τοῦ πανικοῦ φόβου ἐνώνονται μετὰ τῶν Αἰγυπτίων εἰς ἓν σῶμα, καὶ πρὸς τὴν Σάμον σπεύδουσιν, ἵνα διὰ τῆς καταστροφῆς τῆς ἐκδικηθῶσι τοὺς Ἕλληνας διὰ τὰ ἥττας, τὰς ὁποίας ἀλλεπαλλήλως ἔλαβον, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ καταφθάνονται παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ πρᾶγμα πρωτάκουστον ἀμαχητὶ εἰς φυγὴν τρέπονται.

Ἐκ τῶν καταδιωκόντων ὅμως αὐτοὺς Ἑλληνικῶν πλοίων, πέντε καὶ ἓν πυρπολικὸν ἔνεκα τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς καὶ γαλήνης ἐκ τῶν λοιπῶν ἀπεμακρύνθησαν καὶ παρὰ τὴν Ἰκαρίαν ἔμειναν, ἅτινα ἰδόντες τὴν πρωΐαν οἱ ἐχθροὶ μετὰ τῶν ἐξ ὀγδοήκοντα πλοίων συνιστάμενον στόλον τῶν ἐξ ὧν πολλὰ ἦσαν δίκροτα καὶ τρίκροτα, καὶ τὸν ἄνεμον προσήνεμον ἔχοντες ἐπιπίπτουσι κατ' αὐτῶν, καί, πεισματώδους ναυμαχίας συγκροτηθείσης, οὐ μόνον μὲ μεγίστην ζημίαν ὑπὸ τῶν πέντε Ἑλληνικῶν ἀποκρούονται, ἀλλὰ καὶ καταδιώκονται ὡς ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ μηδεμιᾶ ποιητικῇ ὑπερβολῇ χρώμενοι ἀνεφέραμεν· μάλιστα δὲ ἵνα μὴ ἐγωῖσται φηνῶμεν πολλὰ ἀπεσιωπήσαμεν, ὡς τὸν ἐν τῷ πλοίῳ τοῦ Τσαμαδοῦ εὕρισκόμενον γενναιοκάρδιον Ἀνδρέαν Κοσμάν, (1)

(1) Ὁ Πλοίαρχος αὗτος ἐκ τύχης εὑρεθεὶς εἰς τὸ τοῦ Τσαμαδοῦ, εἶναι ὁ πολλάκις ὡς Μοίραρχος τὰ Ἑλλ. παράλια ἐκ τῶν Βαρβάρων διαφυλάξας.

πρῶτον πυροβολήσαντα τοὺς τολμήσαντας διὰ τοῦ Ἀλγε-
ρικοῦ μονοκρότου ἐμβολὴν κατ' αὐτῶν νὰ πράξωσιν ὡς καὶ
τὸ ἄξιον νὰ παρεμβληθῇ εἰς ποίησιν περιστατικὸν σφαίρας
ρίφθεις διὰ τῶν τηλεβόλων τοῦ πλοίου τοῦ Κριεζῆ κατὰ
τῆς Αἰγυπτιακῆς ναυαρχίδος, ἥτις ἐλικοειδῶς εἰς τὸ
δεύτερον κατάστροφμα περιστρεφόμενη, τοσοῦτον θό-
ρυβον ἐπροξένησεν ὥστε, ὁ Ἰβραήμης καταβὰς καὶ ἰδὼν
τὴν πληθὺν τῶν περ' αὐτῆς φρονευθέντων, . . καταφοβηθεὶς
πίπτει χαμαὶ ἐκ τοῦ δέους, μόλις ψελλίσας νὰ ὑψωθῇ
τὸ σῆμα τῆς φυγῆς.

Τέλος ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐνωθεὶς καταδιώκει τοὺς
ἀτάκτως φεύγοντας Ὄθωμανικοὺς στόλους, καὶ παρὰ τὰ
μέλαν ἀκροτήριον τὸν βυζαντινὸν καταφθάσας, διὰ τοῦ
ἡρωϊσμοῦ τῶν πυρπολιστῶν Βώκου καὶ Καλογίαννη, τοῦ
γενναιοκαρδίου καὶ πολυμηχάνου Ροδότσου, καὶ τοῦ Νικα-
δήμου μονόκροτον τῶν εἴκοσι τηλεβόλων κατακαυσάντων,
τὸν κατανικᾷ, καὶ πρὶν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καταφύγει,
πέντε αὐτοῦ πλοῖα τὰ βιάζει νὰ ριφθῶσιν εἰς τὴν ξηράν.
Εἶτα δὲ στραφεὶς καὶ κατὰ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ καὶ πολλὰ αὐ-
τοῦ φορτηγὰ κυρίευσας τὸν καταδιώκει μέχρι τῆς Ρόδου,
καὶ ἐπανέρχεται μὲ δάφνας ἐνδοξοτέρας τῆς Σαλαμινίου
νίκης εἰς τὰ ἴδια.

Μετὰ τὰς ἐπιτροχάδην λοιπὸν ἐξιστορηθείσας ταύτας
τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου νίκας ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἐκ τῆς Σφα-
κτηρίας ἐξοδὸν τοῦ πλοίου τοῦ Τσαμαδοῦ, εἰς ἣν παριστά-
νομεν καὶ τὸν ἥρωα τοῦ ποιήματος αἰχμαλωτισθέντα.

Ὁ Σουλτάνος ἀπελπισθεὶς περὶ τῆς ὑποδουλώσεως τῶν Ἑλλήνων τελευταίαν κατ' αὐτῶν μὲ ἀπαξαπάσας τὰς δυνάμεις του ἐκστρατεῖαν ἐπιχειρεῖ· ἐνῶ ἡ τρομερὰ καὶ λαοφθόρος ἐρρίνυς εἰς ἔριδας ἀκατευνάστους τοὺς Ἕλληνας ἔρριψεν· οἱ δὲ κάτοικοι τῶν νήσων οἱ ἀπάσας τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας τὰς θαλασσίους δυνάμεις κατανauμαχήσαντες, καὶ ἐπὶ πέντε ἔτη μὲ τὰ πλούτη των τὸν ἀγῶνα στηρίζαντες, ὁρῶντες ὅτι ἔνεκα τῶν ὀπαδῶν τοῦ φιλοδόξου Κολοκοτρώνη πᾶν αἶσθημα ἐκ τῶν δυνάμενων ν' ἀναχαιτίσωσι τὸν ῥοῦν τῶν Αἰγυπτίων, ἐκ τῶν Πελοποννησίων ἐξέλιπεν, εἰς λύπην ἀπαραμύθητον ἐνέπεσον. Αἶφνης ὁμῶς λάμψις σβεννυομένου φωτὸς εἰς τὸν ταραχώδη καὶ θολὸν τῶν Ἑλλήνων ὀρίζοντα ἀνεφάνη. Πρεσβεῖα μεγάλη ἐκ τε τοῦ Νομοτελιστικοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Ὁπλαρχηγῶν εἰς Ὑδραν ἔρχεται καὶ τὸν ἐκ τῶν Ἑλλ. πραγμάτων ἀπελπισθέντα Γ. Κουντουριώτην θερμοῖς δάκρυσιν καθικετεύει, ὅπως τὴν ἐπὶ τῶν Δυτ. παραλίῳ τῆς Πελοποννήσου ἀρχηγίαν τῶν στρατευμάτων, πηγὴν τῆς διχονοίας καὶ τῶν σκανδάλων, ἀναδεχθῇ καὶ τὸ ἐξῆς ψήφισμα τὸ ἀποκαθιστάνον αὐτὸν καὶ δικτάτορα, οὕτως εἰπεῖν, ἐγχειρίζει.

» Ἐπειδὴ ἡ κυρίεσις τῶν φρουρίων Παλ. Πατρῶν καὶ
 » Ναυπάκτου θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν οὐσιωδεστέρων ἐπι-
 » χειρημάτων πρὸς στερέωσιν τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτη-
 » σίας. Ἐπειδὴ αἱ ἐλπίδες τοῦ ἐχθροῦ βάσιν ἔχουσι
 » τὴν συνδρομὴν τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐκεί-

» νην τῶν Ἀλβανῶν τοὺς ὁποίους καταγίνεται νὰ βάλη
 » εἰς κίνησιν ἀπὸ τὰ μέρη τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος. Ἐπει-
 » δὴ ὁ Αἰγυπτιακὸς στρατὸς ἔφθασεν ἤδη εἰς τὸ φρού-
 » ριον τῆς Μοθώνης, καὶ ἐκεῖθεν μελετᾷ νὰ ἐφορμήσῃ
 » εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Πελοποννήσου. Καὶ ἐπειδὴ μ'
 » ὅλον ὅτι καὶ πολλὰ καὶ ἐκλεκτὰ στρατεύματα, εὐρι-
 » σκόμενα καθ' ὅλον τὸ δυτικὸν παράλιον τῆς Πελοπον-
 » νήσου καὶ εἰς τὰ σύνορα τῆς στερ. Ἑλλάδος, προὔ-
 » πόσχονται τὴν ματαίωσιν τοῦ ἐχθρικοῦ σχεδίου,
 » ἀνάγκη ὅμως τὰ κινήματα τῶν στρατευμάτων τούτων
 » νὰ ὁδηγῶνται κεντρικώτερον καὶ ἐκ τοῦ πλησιεστέρου,
 » διὰ νὰ γίνωνται καὶ τακτικώτερα, καὶ ἐπομένως δρα-
 » στηριώτερα κατὰ τῶν ἐχθρικών. Τὸ βουλευτικὸν
 » σῶμα ἐμπιστευόμενον εἰς τὰς ἐξόχους ἀρετάς, τὴν
 » ἱκανότητα καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ ἐκλαμπροτάτου
 » προέδρου τοῦ ἐκτελεστικοῦ σώματος κυρίου Γ. Κουν-
 » τουριώτου, ὅστις διὰ τὸν ἀποδεδειγμένον αὐτοῦ ζῆλον
 » ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τῆς πατρίδος συμφέροντος ἔλκει ἀξί-
 » ως εἰς ἐχυτὸν τὴν κοινὴν τοῦ ἔθνους ἐμπιστοσύνην,
 » θεσπίζει.

πρὸς τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν νύκτα καὶ τὸν ἡμέραν 10

» Ὁ ἐκλαμπρότατος πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ κύ-
 » ριος Γ. Κουντουριώτης θέλει ἐκστρατεύσει ὡς ἀρχηγὸς
 » ὅλων τῶν εἰς κίνησιν στρατιωτικῶν σωμάτων κατὰ
 » τὸ δυτικὸν παράλιον τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τὸν Μεσ-

καὶ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν νύκτα καὶ τὸν ἡμέραν 9

» σήνιακὸν κόλπον ἕως τὸν Κορινθιακόν, ἔχων ὡς πρὸς
 » αὐτὰ τὰ σώματα καὶ ὡς πρὸς τὴν ναυτικὴν μοῖραν,
 » τὴν ἀποκλείουσιν τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, ὅλην τὴν
 » δύναμιν τὴν ὁποίαν ὁ Ν'. παράγραφος τοῦ ὀργανικοῦ
 » νόμου δίδει εἰς τὸ ἐκτελεστικόν.

Β'.

» Ἡ προφύλαξις ὅλων τῶν δυτικῶν παρχιῶν τῆς Πε-
 » λοποννήσου καὶ ἡ πολιορκία τῶν φρουρίων, διὰ τὴν
 » πτώσιν τῶν ὁποίων ὀφείλει ἡ ἐκλαμπρότης τοῦ νὰ
 » καταβάλλῃ τὴν δυνατὴν δραστηριότητα, εἶναι ὁ κύριος
 » σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ τούτου.

Γ'.

» Ἄν εἰς αὐτὰ τὰ παράλια ἤθελε παρουσιασθῇ ἐχθρι-
 » κὸς στόλος· ἂν ἡ στερεὰ Χέρσος Ἑλλάς, καὶ δυτικὴ
 » καὶ ἀνατολική, ἤθελον λάβουν χρεῖαν ν' ἀπαντήσουν
 » ὁρμὴν ἐχθρικήν, ἡ ἐκλαμπρότης τοῦ ἔχει τὴν ἐξουσίαν
 » νὰ προφθάσῃ ἐγκαίρως τὴν ἀνήκουσαν βοήθειαν, καὶ
 » παντοίοις τρόποις νὰ προμηθεύσῃ τὴν τούτων ἀσφα-
 » λειαν.

Δ'.

» Οἱ Ἐπαρχοὶ τῶν πλησιεστέρων εἰς αὐτὰ τὰ μέρη
 » ἐπαρχιῶν, καθὼς καὶ οἱ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς δυτικῆς
 » καὶ ἀνατολ. Ἑλλάδος, καὶ τὸ στρατιωτικὸν αὐτῶν
 » τῶν Ἐπαρχιῶν, ὀφείλουσι νὰ δέχωνται καὶ νὰ ἐκτε-
 » λῶσι διαταγὰς τῆς ἐκλαμπρότητός του, ἀποβλεπού-
 » σας τὰς εἰς τὸ παρὸν θέσπισμα ὁδηγίας.

Ε'.

- » Είναι εις χρέος ἡ Διοίκησις νὰ προμηθεύῃ ἐγκαίρως
- » εἰς τὴν ἐκλαμπρότητά του τοὺς ἀναγκαίους χρημα-
- » τικοὺς πόρους διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν μισθῶν, σι-
- » τηρεσίων καὶ τροφῶν τῶν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύ-
- » τὴν θαλάσσης καὶ ξηρᾶς δυνάμεων.

Ζ'.

- » Ὄταν ἡ ἐκλαμπρότης του στερῇται τῶν ἀναγκαίων
- » πόρων, καὶ ἡ ἀπορεία τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου δὲν συγ-
- » χωρῇ τὴν προμήθειαν αὐτῶν, ἡ ἐκλαμπρότης του ἔχει
- » τὴν ἄδειαν νὰ κατορθώσῃ δάνειον ὅπου δυνηθῇ ἀνά-
- » λογον μὲ τὰς ἀναποδράστους ἀνάγκας αὐτῆς τῆς ἐκ-
- » στρατείας εἰς βάρος τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου.

Ζ'.

- » ἔχει τὴν ἄδειαν ἡ ἐκλαμπρότης του, ἐκτὸς τῶν
- » διωρισμένων ἐξόδων, νὰ κάμῃ καὶ ἕτερα χάριν βρα-
- » βείου πρὸς ἐκείνους, ὅπου ἤθελον φιλοτιμηθῇ νὰ δείξουν
- » ἐπισήμους πολεμικὰς πράξεις.

Η'.

- » Ἡ ἐκλαμπρότης του ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ προβιβάζῃ
- » ὅσους πολεμικοὺς ἤθελον κάμει ἐπισήμους ἐκδουλεύ-
- » σεις.

Θ'.

» ἔχει τὴν ἄδειαν καὶ νὰ καθαιρῇ ἀπὸ τοὺς βαθμοὺς
 » τῶν τοὺς παρεκτρεπομένους ἀπὸ τὰ χρέη τῶν καὶ νὰ
 » παιδεύῃ νομίμως. κ.λ.π.

Ι'.

» ἔχει τὴν ἄδειαν ἢ ἐκλαμπρότης τοῦ νὰ κάμῃ κάθε
 » διαπραγματεύσιν καὶ συμβιβασμὸν διὰ τὴν κυρίευσιν
 » τῶν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐξουσιαζομένων φρουρίων κ.τ.λ.
 » ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τὴν 21 Φεβρουαρίου 1825. ὁ
 » πρόεδρος Πανοῦτσος Νοταρᾶς· ὁ β'. γραμματεὺς,
 » Ἀνδρέας Παππαδόπουλος.—

Ὁ Κουντουρίωτης νομίσας ὅτι ἡ ἀναγόρευσις τοῦ ὡς Ἀρχηγοῦ προήρχετο ἀπὸ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν κίνδυνον, εἰς ὃν περιῆλθον τὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐκ προθέσεως τοῦ νὰ ὁμονοήσωσιν οἱ ὀπλαρχηγοί, καὶ τοι ἄπειρος τῆς πολεμικῆς τὴν ἀρχηγίαν ταύτην ἀνεδέχθη, καὶ εἰς τὸ Ναύπλιον ἐπανέρχεται, ἀλλ' ἀποφασίσας νὰ συμπαραλάβῃ ὡς γραμματέα καὶ τὸν Μαυροκορδάτον, ραδιουργεῖται ὑπὸ τοῦ Κωλέτου, ὥστε ἐνῶ ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος ἀπεδίβαζε καὶ δεύτερον εἰς Μεθώνην στρατεύματα, ἔριδες μεταξὺ τῶν στρατευμάτων ἀναφύονται. Ὁ Κουντουρίωτης ὅμως καὶ τοι παροργισθεὶς εἰς τὸ μὴ εἰλικρινὲς τῶν ὀπλαρχηγῶν, μ' ὅλον τοῦτο τὸν μέγαν κίνδυνον τῆς Ἑλλάδος προβλέπων δὲν ἀποσύρεται τῶν πραγμάτων ἀλλὰ διατάττει τὸν ἐκπλουν τῆς Α'. Β'. καὶ Γ'. μοίρας τοῦ Ἑλλ. στόλου, τὴν ἀποστολὴν ὁκτῶ πλοίων εἰς ὑπεράσπι-

σιν τοῦ φρουρίου τῆς Πύλου, καὶ ἐκστρατεύει· ἀλλ' ἐγὼ
 σκοπὸν προτιθέμενος τὴν συνοπτικὴν ἐξιστόρησιν τῆς
 ἐξόδου τοῦ πλοίου τοῦ Τσαμαδοῦ, πάντα τὰ κατὰ τὴν
 ἐκστρατείαν διατρέξαντα ἐν τῷ σκότει ἀφείνω, ὥς αἰ-
 σχος μάλιστα εἰς τινὰς τῶν ὀπλαρχηγῶν προσάπτοντα.
 Ἐκ τῶν ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ λοιπὸν σταλέντων ὑπὸ τὴν
 διοίκησιν τοῦ Τσαμαδοῦ ὀκτὼ πλοίων ἔμειναν μόνον τὰ
 ἑξ ταῦτα, τὸ τοῦ Β. Βουδούρη, Χ. Ἀναργύρου, Ν. Α.
 Βότση, Γ. Νέγκα καὶ Χ. Σταμάτη, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ Α.
 Τσαμαδὸς πέντε τηλεβόλα καὶ τὰ δύο τρίτα τῶν πλει-
 ρωμάτων ἀποβιβάσας εἰς τὴν νῆσον Σφακτηρίαν, καὶ
 ὀχυρώσας καλῶς ταύτην μετὰ καρτερίας τὴν ἔφοδον τοῦ
 βαρβάρου ἀνέμενεν· πλὴν φεῦ ! τὸν παραπλέοντα ὑπὸ τὸν
 Μιχούλην Ἑλληνικὸν στόλον, τὸν τὴν πλησίαν τοῦ
 Αἰγυπτιακοῦ ἡρωϊκῶς ἐμποδίζοντα τρυχυμία μεγά-
 λη τὴν νύκτα πελαγίζει· τὴν δὲ εὐκαιρίαν ταύτην δρά-
 ξας τὴν πρωΐαν ὁ ἄγρυπνος Ἰβρατμης, δίχα τὸν κολοσ-
 σκίον τοῦ στόλου διαιρεῖ· καὶ τὰ μὲν δίκροτα κατὰ τοῦ
 ἐν πελάγει Ἑλλ. στόλου πέμπει· μετὰ τριάκοντα δὲ
 καὶ ἑξ μεγάλων μονοκρότων πρὸς τὴν νῆσον μὲ ὀργὴν
 καταπλέει· καὶ μὴ δυναμένου τοῦ Ἑλλ. στόλου τὸ ἐκ δι-
 κρότων τοῦ ἐχθροῦ τεῖχος νὰ διασχίσῃ, ἐμβιβάσας ἀκω-
 λύτως φεῦ ! ὁ Ἰβρατμης εἰς πεντήκοντα κανονοφόρους λέμ-
 βους πληθὺν στρατευμάτων, ἔφοδον πρὸς τὸ μέρος τῆς

Σφακτηρίας, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Τσαμαδὸς ἦν ὀχυρωμένος, ποιεῖ, ἀλλ' ἀποκρούεται ἡρωϊκῶς· διό, ὀρμήσας τὸ δεύτερον κατὰ τὸ παλαιοκλήσιον, ἀποβαίνει, καὶ εἰς φυγὴν τοὺς κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο ναύτας καὶ στρατιώτας τρέπει· τοῦτο ἰδὼν ὁ Τσαμαδὸς καὶ ἀκούσας συγχρόνως ὅτι τὰ ἐλιμενισμένα πλοῖα κόψαντα τὰς καμῆλους τῶν ἀγκυρῶν ἐξήρχοντο ναυμαχοῦντα πρὸς τὰ ἐχθρικὰ τῆς Σφακτηρίας, ὀργίζεται σφόδρα, καὶ ἀνασύρας τὸ ξίφος ὀρμᾷ μὲ τινὰς τῶν ναυτῶν καὶ στρατιωτῶν πρὸς τοὺς σπεύδοντας νὰ τὸν κυκλώσωσιν Ἄραβας, καὶ πίπτει ὁμοῦ μὲ αὐτοὺς φονεύων· μετὰ τὸν ἡρωϊκὸν δὲ τοῦ Τσαμαδοῦ θάνατον, τὸ πλοῖον τοῦ ἡ Ἀθηνᾶ, διευθυνόμενον ἀπὸ τὸν Πλοίαρχον (1) Νικόλαον Α. Βότση ἐγκαταλειφθέντα ἐκ τοῦ πλοίου του, ὡς εὐρισκόμενον ἐν τῇ νήσῳ καὶ σωθέντα μὲ μέγαν τῆς ζωῆς του κίνδυνον εἰς τὸ τοῦ Τσαμαδοῦ, ἀπὸ τὸν φρούραρχον τοῦ Νεοκάστρου Δ. Σαχτούρην ἐκ τύχης εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Τσαμαδοῦ εὐρεθέντα, καὶ ἀπὸ τὸν ναύκληρον τοῦ ιδίου, διέσχισεν ἐν θριάμβῳ τὸν ἐκ τριάκοντα καὶ πέντε μεγάλων μονοκρότων κυκλώσαν αὐτὸ ἐχθρικὸν στόλον, ὡς ἐν τῷ παρόντι Ποιήματι ἐμφαίνεται· ἀποσιωπήσαντες μόνον

(1) Ἰδὲ φίλον τοῦ Νόμου ἐφημερίδα τῆς Ἰδρας καὶ τῆς κυβερνήσεως Ἀρ. 133 λέγουσαν ὅτι διὰ τῆς τῶν δύο εἰρημένων πλοιαρχῶν γενναιότητος τὸ πλοῖον τοῦ Τσαμαδοῦ ἐσώθη. Τὰ δὲ περὶ τοῦ δῆθεν ἀνέλαβεν μόνος ὁ Α. Σαχτούρης τὴν διεύθυνσιν τοῦ πλοίου τοῦ Τσαμαδοῦ παρὰ τοῦ Παπαρρήγγοπούλου ἐν τῇ ἱστορίᾳ του, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐν Ἰκαρίᾳ ναυμαχίας ἀναφερόμενα, εἰσι μακρὰν τῆς ἀληθείας, καὶ δὲν ἠλπίζαμεν ποτὲ νὰ ᾔνε ἐπὶ τοσαῦτον μερολήπτης ὁ Κύριος Παπαρρήγόπουλος. . . .

μετριοφροσύνης ἕνεκα τὰ ὀνόματα τῶν εἰρημένων Πλοι-
άρχων.

Πλὴν δύναται τις ἐκ τῶν μικρολόγων νὰ μᾶς ἐρωτή-
σῃ, διατί ἐκ τῶν εἰρημένων ναυμαχιῶν ἐκλέξαμεν τὴν
τῆς Χίου, Ἰκαρίας καὶ Σφακτηρίας; ἡμεῖς οὐδόλως περὶ
αὐτῶν φροντίσαντες, προλαμβάνομεν νῦν, καὶ τοῖς ἀπο-
κρινόμεθα κατὰ τὸν πατέρα τῆς νέας Ποιήσεως Α.
Σοῦτσον· « διότι ἐκλέξαμεν τῆς Χίου, Ἰκαρίας καὶ Σφα-
κτηρίας. »

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Ε΄.

Σ α μ ο ὕ ν εἶνε λαίλαψ φρικώδης, διερχόμενος ἐκ τῶν
ἐρήμων τῆς Ἀραβίας πᾶν τὸ προστυχὸν ἀναστατόνων καὶ
ἀρχνίζων. Πεπλανημένοι ὄρνεις περιϊπτάμεναι ἐπὶ ἀνε-
φέλου οὐρανοῦ καὶ πίπτουσαι ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ καύ-
σωνος θεοκαυμέναι εἰς τὴν γῆν, ἄγριος συριγμός, στήλη
ὀρθομένη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὸ περικράνιον τῆς ἐπὶ τῶν
νεφελῶν ἔχουσα, κυρτουμένη καὶ στροβιλοῦσα, προσδε-
χομένη ἐτέρας ὀρθομένας, καὶ μορφόνουσα στοὰς καὶ
ὑπόγεια κοπτόμενα εἰς τμήματα καὶ ὀρμῶντα τὸ ἐν νὰ
καταστρέψῃ τὸ ἄλλο, σεισμὸς καὶ τριγμὸς τοῦ ἐδάφους,
πλατυσμὸς, καὶ εἰονεὶ ὑπὸ τενιῶν ὑπερύθρων ἀκαταπαύ-
στως διαπερώμενος τοῦ Ἡλίου, εἶνε οἱ πρόδρομοι τοῦ
ἐκρυχθησομένου Λαίλαπος, ὅστις ἅμα ἐκραγῇ σκοτίζει
τὸν Ἥλιον, περιστέλλει τὸν ὀρίζοντα, ἀναφλέγει τὸν οὐ-

ρανόν, καὶ σύρει ἀνάρπαστα τὰ ζῶα, τὰ φυτὰ καὶ πᾶν
τὸ προστυχόν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Ζ' καὶ Η'.

Περὶ τῶν ναυμαχιῶν τούτων ποιήσωμεν λόγον ἐν τῷ
ἐκδοθησομένῳ ΒΨ τοῦ Ναυμάχου τόμῳ ἢ τρίτῳ Ἀρ. τοῦ
Φιλοπάτριδος Ναύτου.

Η ΣΙΣΙΩΣΙΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῶν Κ. Κ. Συνδρομητῶν.

Οἱ ἐν Ἀθήναις ἐξ Ὑδρας Κύριοι

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ Ὑποναύαρχος· Γερουσιαστὴς Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, καὶ προέδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.	Σωμ.	10
Δ. Γ. Βούλγαρης Γερουσιαστὴς	»	5
Παντελῆς Α· Κουντουριώτης	»	4
Γ. Σαχίνης Ὑποναύαρχος καὶ ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως	»	2
Σ. Δοκὸς πλ. τοῦ Β. Ν	»	1
Γ. Δοκὸς Γραμματεὺς τοῦ Πανεπιστ.	»	1
Α. Γιουρδῆς Βουλευτὴς	»	1
Ἰωάννης Δαμιανὸς Βουλευτὴς	»	1
Μ. Τσαμαδὸς Πλ. τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ διευθυν- τῆς τοῦ Ναυστάθμου.	»	2
Δ. Βουδούρης	»	2
Αθ. Α. Μιάουλης Πλοίαρχος τοῦ Β. Ναυτικοῦ, καὶ Γραμματεὺς τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑ- πουργείου	»	2
Α. Δ. Μιαούλης Πλ. τοῦ Β. Ν. καὶ Ὑπασπιστὴς τοῦ ἐπὶ τῶν Ν. Ὑπ.	»	1
Ν. Α. Βῶκος Πλ. τοῦ Β. Ν. καὶ Ὑγειονόμος Πει- ραιῶς	»	1
Ν. Βούλγαρης	»	1
Δ. Α. Κριεζῆς	»	1
Δ. Α. Κουντουριώτης	»	1
Α. Βαδὲν Πλ. τοῦ Β. Ν.	»	1
Αντ. Ι Κριεζῆς	»	1

Κωνς. Ι. Κριεζής	»	1
Κ. Δ. Παππανικολής Υποπλ. του Β. Ν.	»	2
Γ. Πεπίνος	»	1
Δ. Α. Τσαμαδός	»	1
Μ. Κουτσοῦκος ὑποπλ. του Β. Ν.	»	1
Έμ. Ξανθός	»	1
Μ. Ξανθός	»	1
Ιωάννης Ε. Κριεζής	»	1
Κ. Μ. Πάνος φρ. Α'. Τ. του Β. Ν.	»	1
Α. Π. Κουμελάς ὑποπλ. του Β. Ν.	»	1
Δ. Μ. Μπουμπούλης ὑποπλ. Β. Ν.	»	1
Α. Δ. Βροῦσκος	»	1
Α. Δ. Βῶκος	»	1
Ι. Σ. Βουδούρης	»	1
Γ. Β. Βουδούρης	»	1
Ν. Μ. Γιουρδής	»	1
Π. Ε. Γιουρδής	»	1
Κ. Νεγρεπόντην	»	1
Θεόδωρ. Δ. Λαῖνος	»	1
Αναστ. Βιτζικλής	»	1

Οἱ ἐν Ἑρμουπόλει Κύριοι

	Σωμ.		Σωμ.
Ν. Γ. Σαχτούρης	1	Α. Ν. Μεταξάς	1
Α. Α. Κοσκορέζης	1	Α. Ίσμουρλής	1
Α. Δαμαλάς	1	Κ. Κεφαλιάνος	1
Δ. Νικολάρας	1	Μιχαήλ Δρόσος	1
Κ. Α. Σιγαλοῦ	1	Στεφ. Ρήγας	1
Ήλίας Χατζάκος	1	Α. Ίωαννίδης	1
Χ. Γ. Μυστακόπουλος	1	Γ. Γ. Γόγκος	1
Α. Κουβαράς	1	Ι. Ἀθανασίου	1
Ι. Α. Κοσμάς	1	Ν. Βικέντιος	1
Ν. Δ. Καράλης	1	Κ. Κωσταντινίδης	1

	Σωμ.		Σωμ.
Ι. Γ. Κιριαζόπουλος	4	Κ. Δ. Κυπαρίσσης	4
Θ. Κηλομενόπουλος	4	Φρατζ. Κριεζής	4
Μ. Τσιβουράκης	4	Ποθ. Χριστοδούλου	4
Σ. Λάμπρος	4	Αριστηδ. Α. Κοσμά	4
Όθων Μεσκίνης	4	Δ. Στρυματιάδης	2
Α. Κορνήλιος	4	Χ. Ευαγγελίδης	4
Θ. Χ. Έρμαννουήλ	4	Β. Ν. Παγκώστας	4
Δ. Γ. Χειλάς	4	Π. Οικονομόπουλος	4
Μ. Καλγάκης	4	Στ. Νικολαΐδης	4
Α. Μπονέλλος	4	Αντ. Μ. Τζάννης	4
Χ. Ιωάννου	4	Μ. Κ. Μάτσας	4
Ν. Παππάνος	4	Δ. Γεωργιάδης	4
Άλεξ. Γκίζης	4	Α. Δ. Σιμούλης	4
Α. Βέλλης	4	Ν. Δ. Καραλής	4
Κ. Κριόπης	4	Δ. Άμπελάς	4
Κ. Κολιόπουλος	4	Μ. Ζαραχάνης	4
Ι. Α. Ζώτος	4	Ι. Δούνιας	4
Α. Χ. Ποριώτου	4	Γ. Ψάλτογλους	4
Σ. Λεβίδης	4	Ι. Σ. Καγκιάδης	4
Α. Βατσαξής	4	Δ. Α. Καμπιέζος	4
Ι. Βεάκης	4	Ε. Λαμπρίδης	4
Γ. Λαπλάκης	4	Γ. Λέστος	4
Χ. Βουρδουμπάκης	4	Α. Σ. Κάππαρης	4
Κ. Άγγελίδης	4	Ε. Σαπουντζάκης	4
Π. Βασιλόπουλος	4	Γ. Παγοῦνος	4
Ι. Θ. Παλιαντής	4	Μ. Κ. Δημόπουλος	4
Ι. Καληγᾶς	4	Μ. Άνδρεάδης	4
Π. Σεβαστιόπουλος	4	Κ. Ν. Ηχρασκευᾶς	4
Γρηγ. Κατσούφρης	4	Μ. Κ. Ζερβουδάκης	4
Σ. Π. Γαλάτης	4	Χ. Κ. Τσοῦρος	4
Γ. Φραγκιᾶς	4	Π. Καλογεράς	4
Ιω. Γ. Καλημέρης	4	Γρηγ. Δασκαλάκης	4

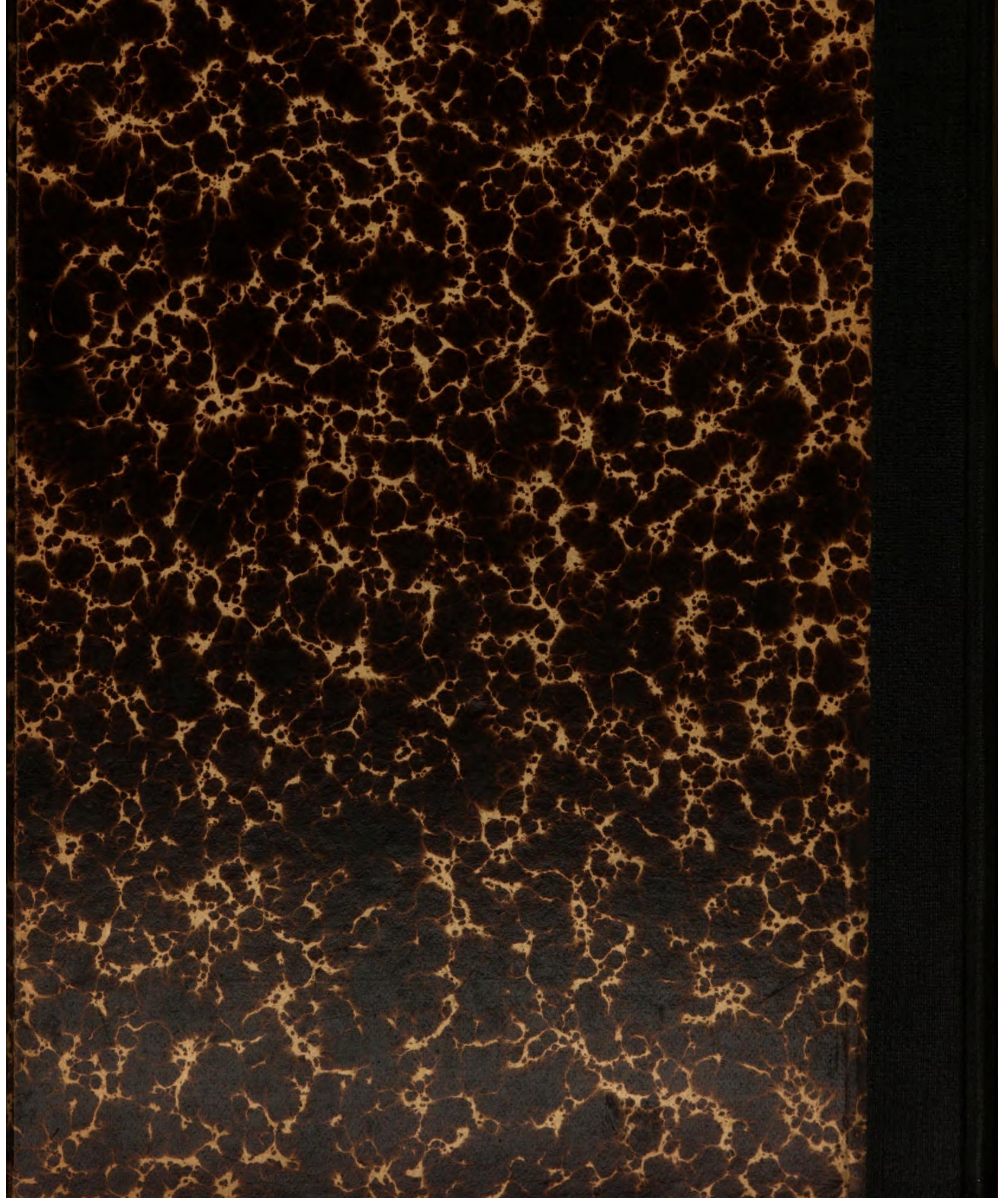
	Σωμ.		Σωμ.
Α. Φινάκης	1	Μ. Κουνενής	1
Β. Γιανοῦτζος	1	Α. Ἀμπανόπουλος	1
Ι. Γόνος	1	Ἀθ. Ι. Βάμβαρης	1
Γ. Ν. Βόμβας	1	<i>Οἱ ἐν Θήρᾳ</i>	
Λ. Νεγρεπόντης	1	Ναυσίκα Δ. Βουδούρη	1
Ι. Μεταξᾶς	1	Μαρία Ι. Ν. Σαρότου	1
Ῥιχ. Οὐϊλκινσὸν	1	Θ. Δ. Παρθενόπουλος	1
Μ. Βουτζινᾶς	1	Γ. Δ. Βαλλιάνος	1
Πέτρος Κορβίνης	1	Κ. Δ. Μαυρομιχάλης	1
Ἀλ. Εὐσταθιάδης	1	Ἰωαν. Κοτζιφάκης	1
Α. Ταμβάκης	1	Ἄντ. Γ. Ζάνος	1
Χ. Ν. Γιαννόπουλος	1	Γ. Ν. Πεταλᾶς	1
Ἐμ. Α. Κριαρᾶς	1	Γ. Ι. Δελένδα	1
Γεωρ. Ξηραδάκης	1	Θ. Π. Ζαχαριάδης	1
Ἄνας. Χρυσοχοῦδης	1	Π. Α. Βάμβαρης ἐκ Μυκ.	1
Γ. Φρυντζήδης	1	<i>Οἱ ἐν Κρήτῃ.</i>	
Χ. Γ. Παππαγιαννόπουλος	1	Ἡ ἐν Ρεθύμῳ Ε. λέσχη	
Α. Παρασκάκης	1	ὁ Ἑρμῆς	1
Ἡρακλῆς Πλατὺς	1	Ἡ Λέσχη Χανίων	1
Γεωρ. Ἀποστολίδης	1	Τίτος Δαμβέργης	1
Ι. Γ. Ζορπᾶς	1	Ν. Δαμβέργης	1
Κ. Δ. Στέργιου	1	Χ. Πετυχάκης	1
Α. Ζερβουδάκης	1	Στ. Π. Πετυχάκης	1
Ε. Κ. Ἀποστόλου	1	Δ. Γ. Καλομενόπουλος	1
Γ. Ν. Καλουτᾶς	1	Τζώρ. Παππαδάκης	1
Ν. Δουκάκης	1	Γ. Μ. Καλομενόπουλος	1
Σ. Μ. Μαυρογορδάτος	1	Γ. Σαυνάτσος	1
Ν. Φημελιάρης	1	Β. Ναουσάκης	1
Ν. Ἀλεξάνδρου	1	Χ. Ν. Πενθερουδάκης	1
<i>Οἱ ἐν Μυκόνῳ</i>		Ν. Δράντανος	1
Π. Γρυπάρης	2	Κ. Βαρουχάκης	1
Π. Καλογεράς	1	Ἐμ. Πετυχάκης	1

στ ἐν Ὑδρα Κύριοι

Νεόφυτος Ἐπίσκοπος	Σωμ.	4
Ἀνδρέας Γ. Κουντουρίωτης	»	4
Θεόδωρος Γ. Κουντουρίωτης	»	4
Ἡ Αἵσχη τῶν Πλοιάρχων	»	4
Δημ. Τσαμαδός	»	4
Δ. Εὐαγγελίδης	»	4
Βασίλειος Σ. Βουδούρης	»	4
Γεωργ. Ἐλευθεράκης	»	4
Φραγγίσκος Θ. Μυλωνᾶς	»	4
Κυρ. Θ. Μυλωνᾶς	»	4
Σταμ. Β. Βουδούρης	»	4
Σπηλίωτης Ψυμιλόπουλος	»	4
Ἰωάννης Θεοδωράκης	»	4
Χριστοφ. Παξινός	»	4
Γεώργιος Μιλίτσης ἱερεὺς	»	4
Ἀναστ. Βιτζιλῆς	»	4
Ἐμμ. Β. Βουδούρης	»	4
Ἡλίας Ἰωάννου Ζάκκα	»	4
Παναγ. Π. Γκίκα	»	4
Ν. Τσαμαδός	»	4

Παραρτ. τῶν ἐν Ἑρμουπόλει

Δημ. Βαφιαδάκης	»	4
Γ. Καλβοκορέσης	»	4
Δημοσθ. Βρατσάνος	»	4
Παντ. Μάσκας	»	4
Μηχ. Βεζέρης	»	4
Γεωργ. Δ. Γλύκας	»	4

Botsēs, Anastasios

[Nichtlateinische Schriftzeichen] <...> Der patriotische. Schiffer eine
Dichtung Num. 2. Des Seekämpfer, ein episches Gedicht. ?? Thl

1853

P.o.rel. 1576

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10035767-4